МЕЃУНАРОДЕН СЛАВЈАНСКИ УНИВЕРЗИТЕТ
СВЕТИ НИКОЛЕ
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

ФАКУЛТЕТ ЗА ПРАВНИ НАУКИ
СТУДИСКА ПРОГРАМА: МЕЃУНАРОДНО ПРАВО И МЕЃУНАРОДНИ ОДНОСИ

МАГИСТЕРСКА РАБОТА

„ Меѓународните организации во одржување на глобалниот мир и мисијата на НАТО за воспоставување на мир “

СТУДЕНТ: МИШКО ТОДОСИЕВ
БРОЈ НА ИНДЕКС: М247031
МЕНТОР: ДОЦ. Д-Р. ЕМИЛИЈА ИЦОСКА

Свети Николе, 2026

Апстракт

Оваа студија се фокусира на статусот на одржувањето на меѓународниот мир и безбедност, како и на неговите компоненти во рамките на теориите за меѓународни односи, како и на обид да се екстраполира ставот на Обединетите нации кон меѓународните односи заедно со нивната улога во постигнувањето на меѓународниот мир и безбедност. Врз оваа основа, истражувањето ќе го осветли поимот мир и безбедност во рамките на Обединетите нации, со посебен фокус на улогата на ОН во постигнувањето на безбедноста и мирот во меѓународни рамки во согласност со нивната Повелба.

Понатаму, истражувањето фрла светлина врз најистакнатите теоретски перспективи во меѓународните односи кои даваат објаснување за статусот и улогата на Обединетите нации. Овие перспективи се поделени на две позиции: едната која го негира секое влијание на ОН во меѓународните односи воопшто и особено во одржувањето на меѓународниот мир и безбедност, доверувајќи ја улогата на државите која ја нагласува улогата на ОН заедно со државите во одржувањето на меѓународниот мир и безбедност.

Клучни зборови: ОН, одржување на мирот и безбедноста, теории на меѓународни односи.

Abstract

This study focuses on the status of the maintenance of international peace and security, as well as its components within the framework of theories of international relations, as well as an attempt to extrapolate the United Nations' stance on international relations along with its role in achieving international peace and security. On this basis, the research will shed light on the notion of peace and security within the United Nations, with a special focus on the role of the UN in achieving international peace and security in accordance with its Charter. Furthermore, the research sheds light on the most prominent theoretical perspectives in international relations that provide an explanation for the status and role of the United Nations.

These perspectives are divided into two positions: one that denies any influence of the UN in international relations in general and in particular in maintaining international peace and security, entrusting the role of states that emphasizes the role of the UN together with states in maintaining international peace and security.

Keywords: UN, maintenance of peace and security, theories of international relations.

ЛИСТА НА СЛИКИ

Слика 1: Генералното собрание на ОН-Главно седиште…….....17

Слика 2: Суд на правдата……20

Слика 3: Кординирање меѓу персоналот во мировна мисија Сирија……38

Слика 4: Мисија Ирак и авганистан патролирање……61

Слика 5: Претставува воена моќ на една држава……69

Слика 6: Состанок меѓу земјите на ДОКБ и НАТО……82

Слика 7: Војната во Украина – катастрофална состојба……87

Слика 8: Дел од земјите членки на НАТО алијансата во Европа……110

КОРИСТЕНИ КРАТЕНКИ

ООН- Организација на обединетите нации

ОН- Обединетите нации

СССР- Сојуз на советски социјалистички републики

НАТО-Северноатлантска договорна организација

ISAR- International security assistance force

AD hoc- резервен судија

СОДРЖИНА

Вовед.....9

I. Теоретски дел.....10

1.ПРВА ГЛАВА: Меѓународни спорови, предмет, цел и оправданост на истражувањето.....10

1.1Формулација на проблемот ….....11

1.2 Предмет на истражувањето.....12

1.3 Цел на истражување.....13

1.4. Хипотетска рамка.....14

1.5 Методолошки постапки.....14

2. ВТОРА ГЛАВА: Значењето на меѓународниот мир и безбедност во рамките на Обединетите нации.....15

2.1 Организацијата на Обединетите Нации како механизам за одржување на меѓународниот мир и безбедност.....16

2.2 Генералното собрание на Обединетите Нации.....17

2.3 Совет на безбеднсот.....18

2.4 Меѓународен суд на правдата.....19

2.5 Регионални организации.....20

2.6 Обединетите нации и варијаблите на меѓународниот мир и

безбедност: анализа на најважните теоретски пристапи.....20
2.6.1 Позицијата на Обединетите нации во теориите на меѓународните односи.....21
2.7 Улогата на Обединетите Нации во одржување на меѓународниот мир и безбедност според теориите на меѓународните односи.....25
II. МЕТОДОЛОШКИ ПРИСТАП НА ИСТРАЖУВАЊЕТО.....31
3. ТРЕТА ГЛАВА: Глобалниот мир и улогата на ОН за одржување на
стабилност.....31
3.1 Мировни операции за земјите членки на НАТО.....32
3.2 ОН мировна операција во Херцеговина и Босна.....32
3.3 ОН мировна операција во Сирија.....35
3.4 ОН мировна операција во Африка.....38
3.5 ОН за реалната состојба во Украина.....41
4. ЧЕТВРТА ГЛАВА: СЕВЕРНО АТЛАНСКИОТ СОЈУЗ И НЕГОВА УЛОГА ЗА ЗАЧУВУВАЊЕ НА МИРОТ И БЕЗБЕДНОСТА ВО МЕЃУНАРОДНИ РАМКИ И ХИПОТЕТИЧКА

РАМКА.....45
4.1 НАТО северноатлански сојуз.....48
4.2 Мисија НАТО делување во светски рамки.....47
4.3 Новата НАТО стратегија и мисијата во Босна и Херцеговина…..48
4.4 Новата НАТО стратегија и мисијата во Косово.....51
4.5 Мисиите на НАТО во Авганистан.....54

4.6 Мисиите на НАТО во Ирак.....60
4.7 Мисиите на НАТО во Либија.....73
4.8 Мисиите на НАТО во Сирија.....75
III. АНАЛИЗА НА ИСТРАЖУВАЊЕТО.....78
5. ПЕТТА ГЛАВА: Анализа на спорот на РСМ и безбедност на.....79 колективна договорна алијанса (collesctive treaty.....79 organization).....79
5.1 НАТО И ДОКБ и меѓусебните односи.....81
5.2 Украина студија за проучување.....83
5.3 ОН и нивниот став за војната во Украина.....85
5.4 Забелешки и одговор на Руската војна против Украина….....87
5.5 Европската унија за војната Русија и Украина и нејзиниот став.....92
5.6 Конвенцијата за човекови права и ставовите на НАТО и ЕУ од страна на Русија.....93
5.7 Непочитување на военото и хумано право со човечки жртви.....98
5.8 Ставот на Европските земји и (ЕКЧП) за непочитување на..... хуманитарното право.....101
5.9 Влијанието на НАТО и статусот на Северна Македонија земја

членка на НАТО.....109
6. Проверка на хипотеска рамка.....112
Заклучок.....111
Користена литература.....113

Вовед

Добро е утврдено дека меѓународната организација претставува современа институција во која секоја држава настојувала да ги постави своите темели и да ги искористи нејзините предности во постигнувањето на меѓународниот мир и безбедност. Така, Обединетите Нации претставуваат најважно и најистакнато достигнување во овој поглед, имајќи го за цел одржувањето на меѓународниот мир.

Во таа насока, институционалниот развој на Обединетите Нации предизвика многу сомнежи во академските кругови во врска со полето на делување на организацијата, природата на улогите што ги извршува и нејзината способност да изгради механизми кои ќе ѝ овозможат да ги извршува задачите што ѝ се доверени уште од основањето. Истражувачите беа љубопитни околу динамиката на активностите на оваа организација и нејзината улога како меѓународна институција што се обидува да ги исполни своите задачи, како и степенот до кој успеала во рамките на сегашниот меѓународен систем.

Истражувачите и теоретичарите на меѓународните односи не се согласуваат околу тоа дали Обединетите Нации имаат улога во воспоставувањето на светскиот мир и безбедност, при нивното проучување на улогата и статусот на ОН како актер во меѓународните односи.Во ова истражување ќе ја проучиме и анализираме улогата и позицијата на Обединетите Нации во меѓународните односи и степенот до кој тие го одржуваат меѓународниот мир и безбедност, и дали Обединетите Нации се важен актер во постигнувањето на мирот, или пак постојат други, поважни актери во тој поглед, преку најзначајни тетеоретски пристапи.

I. ТЕОРЕТСКИ ДЕЛ.

1. ПРВА ГЛАВА: Меѓународни спорови, предмет, цел и оправданост на истражувањето

Најсложените конфликти кои се случуваат со несогласување помеѓу одредени држави или одредени субјекти на меѓународни права доведува до непочитување на меѓународните права на човекот, тие конфликти можат да се поврзат со територијата, политички права, економски интереси, националност, суверинитет и други човечки права. Меѓудржавни односи [1]и меѓународните спорови се клучни за одржување на мирот и стабилноста на една колективна заедница, за таа цел се користат различни процедури и одредени судски постапки и дипломатски механизми за да се градат стабилни и правични светски поредоци.

Вестфалскиот мировен договор [2]од 1648 година со кои се поставуваат темелите на државите во воени конфликти. При основањето на ОН запазен е договорот –при решавање на внатрешни конфликти во кои нема да се интервенира. Додека пак НАТО како меѓународна воена политичка алијанса, секогаш е на страна на либералната демократија со цел да се воде организирана заедничка борба во духот на Северноатланската алијанса која е формирана по завршување на Студената војна. Нато како воена политичка алијанса е на страната да ги реши на мирен начин воените конфликти кои се случуваат во една држава со цел да не се прошират во светски рамки, за да не се загрози светскиот мир и безбедност.

Конфликтот во Босна, во кој со долги состаноци не се најде решение, европските држави кои се клучни за донесување на мир и безбедност , беше решен со помош на НАТО и самото барање соодветно поднесено од страна на ОН. Додека пак самата акција на Косово во кое не беа запазени човековите права и беа надвор од Советот за безбедност, беше одлучено делување на воени и политички цели, без да одобрат сите

[1] Ицоска Е. Митревска Ј (2023) Мирно решавање на споровите во меѓународни односи; Скрипта, ГР. Држани

[2] Договор со кој се става крај на триесетгодишната војна од 1618-1648 година во преговорите биле вклучени 109 делегации од европските сили.

земји членки на НАТО , непочитување на меѓународното воено и хумано право. Нападот на САД од 11 Септември , за таа одлука САД промовираше агресија од страна на Авганистан, со тоа борбата со неконвенционалното војување и тероризмот му даде поголем потик на НАТО да постои минимум 20 години. Согледувајќи ги сите работи и случувања САД одлучува градење на мировни операции и обезбедување со безбедносни ризици со целост да се ослободи од тој механизам.

Инванзијата на САД врз Ирак, акт со кој се загрозува интегралниот интегритет и суверинитет на една држава, без одлука на советот на безбедност, од самата комисија беше укажано дека нема нуклеарно и хемиско оружје, по сепак беше нападнат повторно Ирак држејќи се на ставот дека Ирак поседува фабрики за производство на оружје.

По сите укажани работи и со учество на мировни операции и со пропустот кој е направен и нападот на Косово и со нападот на Ирак , преземањето на интервенцииите и непочитувањето на советот за безбедност и кривичните дела геноцид и етноцид со цел заштита на цивилното население и да се продолжи со донесување на одлука за решавање на овие проблематики да не се случуваат до иднина.

Од овде започнува изработката и проблематиката на овој магистерски труд. Во кој ќе бидат опфатени меѓународните организации и пактовите мисијата на НАТО, мисијата на ОН, придонес од истражувањето на овој магистерскиот труд и значењето на меѓународните организации во решавање на внатрешни конфликти и ставање на траен мир на одредени земји.

1.1Формулација на проблемот

Глобализираниот свет, знаеме дека државите се меѓусебно зависни, па постоење на меѓународните спорови е неминовно. Проблемот кој се јавува е начин тие спорови да се решат, дали преку дипломатија или преку правосудни судски постапки. Мирното решавање на споровите претставува значајност и предизвик на меѓународната сцена. Во македонската научна литература постојат доста одлуки за меѓународната организација и глобалниот мир во светот, согледување на повеќе теориии и гледишта од денешни и поранешни автори.

Резултатот и идејата да се дојде до се поголеми сознанија доведува до методи за формирање на полето на целосна анализа. За самотото мое истражување ќе го земеме самиот аспект, за самата проблематика кое е актуелна во денешно време но и низ вековите на историјата и настаните во светот.

Знаејќи дека имаме се помали сознанија од македонската литература и сознанијата кои се веродостојни на кои може да се верува доста, затоа ќе употребиме и странска литература за да ја зголемиме општата слика на овој магистарски труд.

1.2 Предмет на истражувањето

Истражувањето на овој магистарски труд вклучува проучување на дипломатските и правосудни механизми за решавање на мировните, меѓународни спорови. ОН при донесување на одлука за одредена воена операција на меѓународно ниво ги разгледува сите потребни податоци , ОН како воена политичка алијанса за донесување на мир и стабилност се одликува со неколку фази:

I фаза операција за мир и стабилност пред да се случи ескалација на теренот;

II фаза претставува настаната конфликна фаза на теренот;

III фаза здружување на воените сили за расчистување на теренот за земјите кои биле зафатени од конфликната фаза.

Меѓународни организации во светски рамки собир на повеќе држави и активности задачи да донесат клучно решение за стабилност на одредена ситуација:

Конфликтна зона –за да се создаде конфликт и ескалација на теренот, мора да постои судир меѓу две држави или незадоволство кај одредена држава. **Мировни операции** додека пак мировните операции претставуваат, обезбедување на одредена територија која има само надворешни политички односи да не дојде до несакани последици и немири.

Воена интервенција- додека пак воена интервенција со придружба на ОН значи смирување на самата ситуација и решавање со мирни преговори. **Безбедност и контрола** одражување на безбедноста на самата држава следејќи ќи случувањата на една држава и да се вопсостави постојан мир да не дојде до

несакани последици.

Мир и стабилност целосно одржување на системот под контрола и мирно и стабилно функционирање на државата подолг временски период, без немири внатрешно или надворешно.

Хипотеза со независни и зависни варијабли -мерките на имплематирност со меѓународно право и нејзини основни елементи т.с документи за да се одражи глобалниот мир и стабилност имаат задача да го остават сето ова во стабилност, независна варијабла е задачата на ОН и НАТО дека дадоа како зависна варијабла веќе настаната ситуација и преземање на активност за нејзина стабилизација т.с да се воспостави глобален мир и разрешување на сите конфликти.

1.3 Цел на истражувањето

Целта на ова истражување е да се анализираат сите механизми за мирно решавање на споровите на сите земји, ако дојде до несакан конфликт со детална аналаиза и решавање на споровите со дипломатски и правосудни пристапи.

За да го истражиме подетално и анализираме овој магистарски труд користени се одредени научно истражувачки методи:

***Метод дескриптивен** – означува улогата на НАТО и ОН за да се одлучат одредени интервенции, овој модел се применува да се извадат сите потребни жаришта и кризни ситуации на одредена цел.

***Метод компаративен-** потребни податоци за да се спроведат слични ситуации за да се реши некоја ситуација.

***Метод на каузал-** се користи –за последична поврзаност и каде точно треба да се спроведе.

Индикаторите на магистарскиот труд и целокупните истражувања ќе ги постават следните прашања:

-Мисијата на НАТО за разрешување на конфликти независно во која фаза се наоѓат од мировните операции.

-Секогаш се појавуваат нови актери за поставување на светски мир и стабилност.
-Главната цел на дипломатијата, за да имаме стабилност од кризни жаришта.

1.4 Хипотетска рамка

Начинот на истражувањето на овој магистарски труд, постапуваат неколку хипотези кои имаат за цел да ја проверат ефикасноста на дипломатските и правосудни спорови. Меѓународните организации играат важна улога во одржување на стабилноста и мирот кои директно влијаат на безбедноста на едно општество во заедницата.

Хипотеза 1: Успешно да се решат споровите меѓу дипломатските решенија од одредена политичка волја на страните до крајно решавање со компромис. Согледување на сите претходни мировни операции и нивни позитивни и негативни страни.

Хипотеза 2: Правосудните механизми зависат од правната подготвеност на страните и целокупната доверба во меѓународното право. Моментални мисии во светот и нивни достигнувања.

Хипотеза 3: За да се спроведат договорите, зависи од внатрешната политичка стабилност и институциите за нивна подготвеност. Пред да се случат какви било ескалации да се решат сите потребни недоразбирања со преговори на маса.

Хипотеза 4: Стабилноста на една држава, зависи од способноста да ги решат споровите преку сите потребни ресурси (дипломатски и правни средства), наместо со конфликт и ескалација на одредена земја. Кога ќе се стави една држава во стабилност и било какви закани од надворешни страни, доаѓа до степен до нејзина поголема инвистиција и поголема стабилност на населението од економски ефект.

ОН, НАТО и Европската унија не само што придонесуваат кон стабилност на сите земји, туку и овозможуваат и развој и инвестирање во земјите кои се постабилни за општеството и создава хармонично регионално живеење.

1.5 Методолошки постапки

Методолошката постапка во истражувањето ќе овозможи подлабока анализа и предмет на студијата на сите дипломатски и правосудни начини на решавање

на споровите, меѓу земјите во кои ќе настане конфликт за освојување на одредена територија или пак друга посакувана цел.

Со значењето на Обединетите нации и механизмите за безбедност, варијаблите за меѓународниот мир и безбедност и сите теоретски пристапи и користење на НАТО мисиите со кое ќе може да се дојде до решение, пред да започне ескалација на терен меѓу две заострени страни.

2. ВТОРА ГЛАВА: Значењето на меѓународниот мир и безбедност во рамките на Обединетите Нации

Поимот обезбедување на меѓународен мир и безбедност не е експлицитно споменат во Повелбата на Обединетите Нации[3], иако тоа е еден од суштинските принципи наведени во Повелбата. Освен насилството, постои и мирот и неговото нарушување. Дополнително, Повелбата не дефинира ниту опишува што претставува закана за мирот или негово нарушување, оставајќи го тоа на единствена дискреција на Советот за безбедност при оценувањето што претставува повреда на Повелбата на Обединетите Нации и на принципите на меѓународното право.

Поимот „повреда на мирот“ ги опфаќа сите случаи во кои се припишуваат воени дејствија и се користи сила, вклучувајќи агресија, која во повеќето случаи е тешко да се разликува, бидејќи ретко се случува повреда на мирот да не биде предизвикана од чин на агресија, а некои дури одат дотаму што сметаат дека нарушувањето на мирот го вклучува и чинот на агресија. Според Член 1 од оперативниот дел на Повелбата. Заканата за мирот може да произлезе од различни причини, како што се: држава која ја заканува друга држава со војна, со мешање или со закана за користење на некоја форма на насилство. Заканата за мирот постои и во случај на судир во рамките на една држава кој вклучува значителен степен на насилство и сериозност, доведувајќи ја во ризик трговијата и интересите на другите земји. .

Агресијата е дефинирана како употреба на вооружена сила од страна на една држава против суверенитетот, територијалниот интегритет или политичката независност на друга држава, или на кој било друг начин што не е во согласност со Повелбата на Обединетите Нации.

[3] Повелбата на ОН која била потпишана во зградата на воениот меморијален центар во Сан Франциско, САД во 1945 година од вкупно 51 земји членки.

Со проширувањето на поимот меѓународен мир и безбедност, Советот за безбедност ги прецизираше факторите кои претставуваат закана за меѓународниот мир и безбедност, повеќе не ограничувајќи ги само на спорови меѓу држави и големорашни непријателства во нивните граници, туку проширувајќи ја сферата и на случаи на репресија на малцинства и терористички акти. На ум доаѓаат и човечките трагедии и отфрлањето на демократските принципи. Други области, како борбата против синдромот на стекната имунодефициенција и култивирањето, производството и трговијата со дрога, исто така биле земени предвид од страна на Советот за безбедност.

2.1 Организацијата на Обединетите Нации како механизам за одржување на меѓународниот мир и безбедност

Целите и задачите на Обединетите Нации се дефинирани во Член 1 од Повелбата, од кои најзначајна е целта за одржување на меѓународниот мир и безбедност. Оваа цел е на врвот на приоритетите на организацијата и ги опфаќа сите нејзини активности. Тоа не е изненадувачко ако се земат предвид околностите околу основањето на ОН, бидејќи напорите на сите беа насочени кон прашањето на мирот и безбедноста, како и кон тоа како да се избегне повторно избивање на катастрофални војни.

Исполнувањето на обврските на Обединетите Нации поврзани со одржувањето на меѓународниот мир и безбедност бара тие да „преземат ефективни заеднички мерки за спречување и отстранување на заканите за мирот“, според првиот став од Член 1 на Повелбата. Ова значи дека организацијата не треба да чека споровите да ескалираат во насилни судири пред да интервенира; напротив, таа треба да презема проактивни чекори за справување со причините за меѓународната напнатост и триење.

Доколку настане конфликт, ОН треба да се обиде да го реши со мирољубиви средства и начини. На ОН, исто така, ѝ е дадена надлежност да „потисне агресија и други форми на окупација со сила“ во истиот контекст. Ова значи дека ОН мора да интервенира за да преземе какви било ефективни мерки за запирање на агресијата, без разлика дали тие се политички, економски или воени по природа

Како резултат, првиот став од Член 1 на Повелбата јасно упатува на три вида

мерки кои ОН мора да ги преземе за да го одржи меѓународниот мир и безбедност: превентивни мерки за отстранување на причините за напнатост и спречување на ерупција на спорови уште од самиот почеток; помош на страните во конфликтот за постигнување мирно решение во согласност со принципите на правдата и правото; и репресивни мерки за спротивставување на агресијата.

Обединетите Нации се потпираат на значителен број органи во рамките на организацијата кои се задолжени со оваа мисија. Советот за безбедност доби широки овластувања и низа инструменти преку Повелбата, што му дава голема моќ да се справува со сè што претставува закана за меѓународниот мир и безбедност, бидејќи претставува адаптациски инструмент со голема слобода во определувањето на неопходните казнени мерки против државите што ја нарушуваат меѓународната безбедност.

Покрај улогата што му е доделена на Генералното собрание преку Повелбата во областа на одржувањето на меѓународниот мир и безбедност, таму е признаена и неговата надлежност да ги разгледува сите прашања во овој домен и да дава препораки во таа насока.

Покрај овие органи, Меѓународниот суд на правдата игра критична улога во судско решавање на меѓународни спорови и со тоа во спречувањето на избивање воени конфликти. Регионалните организации кои се дел од системот на Обединетите Нации, исто така, играат значајна улога во решавањето на регионални конфликти што се појавуваат меѓу нивните членки, како преку мирољубиви средства, така и преку примена на репресивни мерки.

2.2 Генерално собрание на Обединетите Нации

Повелбата на Обединетите Нации ѝ дава овластување на Генералното собрание, во повеќе нејзини членови (11, 12, 13 и14), кои се содржани во Четвртото поглавје, да расправа за прашања поврзани со одржувањето на меѓународниот мир и безбедност (Саадалах, 2005, стр. 92), по барање на некоја членка на Обединетите Нации или на Советот за безбедност (Член 11, Поглавје Две). Исто така, тоа може да преземе потребни мерки за мирно решавање на која било ситуација што го нарушува општото добро или ги нарушува меѓународните односи (Член 143).

Слика 1: Генералното собрание на ОН – главно седиште

Според Член 143, надлежноста на Генералното собрание е да издава препораки, а препораките се однесуваат на преземање мирољубиви мерки кои Генералното собрание ги смета за соодветни, како што се истраги, преговори или добри услуги. Сепак, овие препораки немаат задолжителен карактер.

2.3 Совет за безбедност

Повелбата на Обединетите Нации ја додели главната задача за одржување на меѓународниот мир и безбедност, или нивно враќање, на Советот за безбедност со сите овластувања и надлежности, при што Поглавје VI и VII од Повелбата ги регулираат овластувањата дадени на Советот за безбедност. Поглавје VI ги опфаќа мирољубивите решенија на конфликти, а Поглавје VII ги содржи средствата за сузбивање на агресија.

Испитувањето на спорови или ситуации кои претставуваат закана за меѓународниот мир се врши врз основа на резолуција издадена од Советот за безбедност (Член 24), или на барање на која било членка на Обединетите Нации (Член 35), или на барање на Генералниот секретар на Обединетите Нации (Член 99).

Советот за безбедност, исто така, ги разгледува постојните спорови меѓу држави доколку тие не успеат да најдат решение, како што е наведено во Член 37 од Повелбата на Обединетите Нации: „Доколку државите меѓу кои постои спор од видот наведен во Член 33 не успеат да го решат со средствата наведени во тој Член, тие мора да го изнесат пред Советот за безбедност.

Советот за безбедност разгледува конфликти или спорови меѓу држави и донесува одлуки со кои ги повикува страните во спорот да ги решат нивните разлики со методите кои тие ги сметаат за соодветни, или пак самиот одредува метод што треба

да се следи. Сепак, овие одлуки се само препораки кои немаат задолжителен карактер.

И покрај тоа, Советот за безбедност може да донесе одлуки што се обврзувачки за државите во рамките на Поглавје VII, и тие одлуки се донесуваат во случаи што се однесуваат на закани за мирот, нарушување на мирот и агресија. Според Член 39 од Повелбата, се наведува дека Советот „дава препораки или одлучува кои мерки треба да се преземат.“ Во ова поглавје од Повелбата се содржани текстови кои ги утврдуваат мерките што Советот за безбедност може да ги преземе за да се соочи со заканата за меѓународниот мир и безбедност или за да се потисне агресијата, при што е пропишано дека за преземање на овие мерки Советот за безбедност мора да утврди дека постои закана за меѓународниот мир и безбедност, негово нарушување или чин на агресија.Овие одлуки се донесуваат на два начина:
одлуки кои вклучуваат мерки од воена природа;
одлуки кои содржат мерки што не бараат употреба на воена сила.

2.4 Меѓународен суд на правдата

Меѓународниот суд на правдата [4]е примарен судски орган на Обединетите нации, а вклучувањето на Статутот на Меѓународниот суд на правдата како составен дел од Повелбата ја потврдува неговата важност. Повелбата стапи во сила под условите што ги постави Генералното собрание врз основа на препораката на Советот за безбедност.Судот со оваа формација доби два вида надлежности:

Првата е судска, бидејќи работи на решавање на меѓународни правни спорови. Оваа надлежност останува опционална и затоа нема право да пресудува во меѓународен спор освен кога страните го прифатиле тоа, го упатиле спорот до Судот и формално биле известени за она што се бара од нив, како и кога е предвидено во билатерални или мултилатерални договори дека Судот е надлежен да одлучува за спорови што произлегуваат од толкувањето или примената на одредбите на тие договори.

Второто ниво на надлежност е советодавно: Меѓународниот суд на правдата има овластување да изрази правно мислење за секое правно прашање доколку се побара

[4] Меѓународен суд на правдата се наоѓа во Хаг Cour international de justice и започнал со работа во 1946 година, заљ бранење на човекови права на секоја поединка.

тоа од него, а правото да се побара советодавно мислење му припаѓа единствено на Генералното собрание и на Советот за безбедност. Што се однесува до правната сила на овие одлуки, тие остануваат необврзувачки.

И покрај опционалната надлежност на Судот и необврзувачкиот карактер на неговите советодавни мислења, сепак изгледа дека тој има важна улога во областа на судскиот надзор во однос на одржувањето на меѓународниот мир и безбедност. Со тоа што пресудува во меѓународни спорови, значително ја намалува можноста за конфликти што го загрозуваат меѓународниот мир и безбедноста, а истото важи и за случаите на советодавни мислења, особено кога станува збор за барање толкување на некои одредби од меѓународен договор, бидејќи разликите во толкувањето често водат кон предизвикување војни.

2.5 Регионални организации .

Со дефинирање на низа регулативи кои го контролираат работењето на овие организации и го поттикнуваат нивниот развој, Повелбата на Обединетите нации има за цел да распореди регионални меѓународни агенции и организации на начин што ќе помогне во одржување на меѓународниот мир и безбедност, било на глобално или на регионално ниво.

Слика 2: Суд на правдата

Член 52, став 1, во Повелбата нема ништо што спречува основање на регионални организации или агенции кои се занимаваат со прашања поврзани со одржувањето

на меѓународниот мир и безбедност, во онаа мера во која регионалното дејствување е соодветно, сè додека овие регионални организации или агенции и нивните активности се усогласени со целите и принципите на Обединетите нации.”

Вториот став од истиот член исто така предвидува дека: „Членките на Обединетите нации кои влегуваат во такви договори или од кои се составени тие агенции, ќе направат сè што е можно за да најдат решение за регионалните спорови преку овие регионални организации или преку овие агенции, пред да ги поднесат до Советот за безбедност.“

Овој член исто така одлучи дека Советот за безбедност треба да го охрабрува мирното решавање на локалните спорови преку овие организации. Спорот во рамките на овие организации може да биде покренат или од страните во конфликтот, или од која било земја-членка на организацијата, или од нејзиниот генерален секретар, или од Советот за безбедност.

Овие организации ги решаваат конфликтите со тоа што ги охрабруваат страните во спорот да користат мирни мерки. Или со тоа што им препорачуваат на страните да применат одреден метод, како што се истрага или медијација, или со формирање на комисија за истрага или медијација и добри услуги.

2.6 Обединетите нации и варијаблите на меѓународниот мир и безбедност: анализа на најважните теоретски пристапи

Преку понудените предлози, ќе се фокусираме на најважните теоретски пристапи кои се обиделе да ја дефинираат врската на меѓународните институции воопшто, и на Обединетите нации посебно, со факторите на меѓународниот мир и безбедност. Таа врска е поделена во два правца: едностраниот пристап на реалистите, кои ја гледаат меѓународната заедница како систем во кој државите меѓусебно дејствуваат како „билјард топчиња“, и плуралистичкиот пристап на либералите, кои го гледаат светот како „паукова мрежа“ со многу актери освен државата.

2.6.1. Позицијата на Обединетите нации во теориите на меѓународните односи:

Прашањето дали Обединетите нации се автономен меѓународен актер со сопствена волја независна од волјата на земјите-членки секогаш се поставува. За правилно да се одговори на ова прашање, мора да се направи разлика меѓу правниот и политичкиот или практичниот аспект на оваа сложена тема.

Нема сомнеж, од правен аспект, дека Обединетите нации претставуваат субјект на меѓународното јавно право, со утврдени надлежности, функции и овластувања дефинирани во Повелбата со која се основани. Многу документи го потврдуваат тоа, од кои најзначајно е на пример, она што е наведено во Член 104, каде што стои дека Обединетите нации уживаат правен капацитет. Една од неговите членки во секоја држава мора да има правна моќ да ги извршува своите должности и задачи и да ги постигнува своите цели.

Правниот аспект изгледа јасен и во голема мера решен, но политичката димензија е покомплексна и помалку јасна, па затоа истражувачите се разликуваат околу тоа дали Обединетите нации се независен актер или подреден на државите.

1/ Реализам / централизација на државата како главен актер што ја негира важноста на другите актери

Реалистичкиот пристап се фокусира на однесувањето на државата како единствен и фундаментален играч во меѓународната политика, игнорирајќи ги дејствијата на другите субјекти, како што се меѓународните организации. Во овој контекст, Рејмонд Арон вели дека меѓународните организации треба да се гледаат како одраз на поделбата на моќта меѓу државите, а не како вистински учесник во системот. Тоа значи дека сите меѓународни организации, вклучувајќи ги и Обединетите нации, се сметаат за одраз на распределбата на моќта меѓу земјите-членки, така што вистинската моќ која има влијание во меѓународните односи се наоѓа во структурите на меѓународната организација, а не во самата организација.

Тргнувајќи од централноста на моќта во меѓународната политика, реалистите го поврзуваат овој концепт со единството на државата. Разговорот секогаш се води за државата како основна единица на анализа и фокус на интеракција во меѓународните односи. Затоа, реалистите избегнуваат да се повикуваат на случаи во кои моќта е поврзана со актери различни од државите, како што се организации, компании и

институции, без разлика дали се меѓународни или внатрешни. Причината за ова реалистичко занемарување не произлегува првенствено од негирањето на постоењето на други актери, туку од тоа што овие актери се дефинирани во рамките на идентитетот на државата, односно тие се дефинираат главно во рамките на независните национални држави кои претставуваат единици на меѓународниот систем.

Соодветно на тоа, реалистите одбиваат да вклучат меѓународни актери различни од државите, бидејќи тоа го нарушува основното правило врз кое се темели реализамот – дека меѓународниот систем е составен главно од држави и дека токму тие ги основаат меѓународните организации, тие склучуваат меѓународни договори и спогодби, тие обезбедуваат заштита за своите граѓани и институции во и надвор од татковината, и тие се меѓународно одговорни за секоја грешка што ја прават, како што е вклучување во војни или неизвршување на обврските. Тие се единствените овластени да склучуваат политички и воени сојузи или да создаваат економски блокови.

Валтц смета дека државите се унифицирани актери со единствен мотив или цел – желбата за опстанок. Но, тој не се согласува со класичните реалисти кои концептите на моќ и интерес ги гледаат како двигатели на однесувањето на државите кои ја одредуваат структурата и природата на меѓународниот систем. Според Валтц, меѓународниот систем ја одредува поведението на државите, а не обратно. Тој има реално постоење и влијае врз државите-членки, но тоа влијание варира според структурните карактеристики на меѓународниот систем, без разлика на учесниците во него.

Неореалистите сметаат дека меѓународните организации се само ефикасен начин за поврзување на моќта на државата со создавањето и формирањето на овие организации, кои ја претставуваат волјата на доминантната страна во нив, што ги прави рамка за продолжување на зачувувањето на интересите на државата или доминантните држави. Тоа ја истакнува нивната улога како производ на интересите на државите и организации кои функционираат во рамки на меѓународниот систем.

Онтолошката визија на неореализмот на ниво на природата и динамиката на актери во меѓународниот систем не се разликува многу од традиционалниот реализам, бидејќи државата останува основна единица на анализа во меѓународните односи, кои во суштина се континуирана интеракција меѓу државите. Иако има формирање на нови актери во меѓународниот систем, како мултинационални

компании и меѓународни владини и невладини организации, тоа наметнува теоретска рамка која најмалку го признава биолошкото присуство на овие актери, без оглед на нивното влијание и ефективност во насочувањето на меѓународните интеракции. Сепак, суштината на анализата во меѓународната политика не се променила многу. Или како што вели Валтц: низ историјата државите се менувале во многу форми, но природата на меѓународниот живот секогаш останала иста – конфликт и соработка.

2/ Либерализам / мултиплицитет на актери покрај државата

Ако државата е единствениот и најважен актер, а големите сили се единствените на кои реалистите им посветуваат внимание, тогаш овој концепт се менува кај либералите, бидејќи бројот на држави драматично се зголеми по Втората светска војна, а уште поважно од бројот на држави е појавата на недржавни актери, како што се меѓународните организации и мултинационалните корпорации, кои ги преминуваат меѓународните граници и понекогаш контролираат пазари.

Прашањето што се наметнува не е кое е поважно, државата или недржавните групи. Обично државите се поважни, затоа што претставуваат ефикасна алатка во областа на меѓународната политика, но тие не го поседуваат полето само за себе. Либералните мислители сметаат дека некои фактори, како што се политичките системи, типот на елита, класните структури и донесувањето одлуки, не треба да се занемарат во ниту една анализа за тоа како државите треба да дејствуваат.

Според либерализмот, државите се основни актери во меѓународните односи, но тие не се единствените важни актери. Државите се рационални или одговорни актери кои секогаш настојуваат да ги унапредат своите интереси во сите прашања и полиња. Во ова конкурентно опкружување, државите настојуваат да ги максимизираат своите апсолутни добивки преку соработка, а рационалното однесување води кон сфаќање дека користа лежи во кооперативното однесување. Така, државите стануваат помалку загрижени за предностите и преференциите што другите држави ги постигнуваат преку овие кооперативни договори.

Понатаму, ако според реалистите силата доминира во односите меѓу државите и

владите сакаат да преживеат и да растат, тогаш либерализмот ја гледа личноста како најголема вредност и крајна цел, а државата како ништо повеќе од средство за гарантирање и балансирање на индивидуалните права.

Либералите ја критикувале реалистичката школа за тоа што ги прикажува државите во светот како билјард топчиња, кои се избегнуваат меѓусебно во обид да го одржат балансот на моќта.

3/ Либералниот дискурс и позицијата на Обединетите нации како актер во постигнувањето на меѓународниот мир и безбедност

Либералите тврдат дека е невозможно да се игнорира значењето на меѓународните институции при разбирањето на глобалната политика во ерата по Студената војна. Дали НАТО ќе расте под овие правила? Под кои услови Кина ќе биде врзана од правилата на СТО? Дали мировните техники на Обединетите нации можат да бидат ефикасни? Овие размислувања го истакнуваат сè поголемото значење на меѓународните институции во зачувувањето на глобалниот поредок.

Институционалниот либерализам нагласува дека институциите играат фундаментална улога во постигнувањето на меѓународната безбедност, па дури и во зајакнување на внатрешната безбедност преку овластувањата и елементите што сега ги поседуваат, што им овозможува да контролираат одредени аспекти на внатрешните прашања како резултат на трансформациите што ја погодија глобалната политика и кои веќе не дозволуваат државите да дејствуваат самостојно во своите внатрешни политики.

Застапниците на овој правец претпоставуваат дека меѓународните институции имаат својство да ја намалат стапката на неизвесност околу меѓународното однесување. Иако меѓународниот систем е хаотичен, меѓународните институции можат да ги ублажат негативните ефекти од тој хаос со охрабрување на соработка и меѓусебна зависност меѓу земјите на овој систем.

Според Џозеф Нај, меѓународните институции, дури и ако се примитивни, обезбедуваат извесна мерка на ред преку олеснување и поттикнување на контакт, како и одредено ниво на размена и договарање. Како што тврдат реалистите, лидерите на државите во светот не ги насочуваат своите енергии и внимание само

кон безбедносни прашања и трајно опстојување на нивните држави. Постојат големи економски и социјални области во кои може да се појави соработка или конфликт.

Роберт Кеохејн и Лиза Мартин истакнуваат дека институциите „можат да ја олеснат соработката со тоа што им помагаат да деескалираат конфликти," односно тие ја олеснуваат „поврзувачката точка" што често резултира со соработка. На тој начин станува можно да се промени однесувањето на државите независно, па дури можат да предизвикаат мир со убедување на државите да се откажат од однесување насочено кон зголемување на моќта, и да прифатат одредени исходи што можат да ја ослабат нивната релативна позиција на сила.

Според Џозеф Нај, меѓународните институции нудат неколку начини за решавање спорови. Во Европската заедница, на пример, преговорите се одвиваат во Советот на министри и Европската комисија, како и во Европскиот суд на правдата. Институциите создаваат атмосфера во која соништата за стабилен мир се реализираат.

Во овој контекст, Шампел нагласи дека воспоставувањето на мир меѓу европските земји по Втората светска војна се должи на воспоставувањето на меѓународни организации како што се Организацијата за економска соработка и развој, НАТО, Европската заедница за јаглен и челик и Европската економска заедница, и смета дека влијанието од воспоставувањето на овие институции во обезбедувањето на мирот беше исто толку важно како и ефектот на демократизацијата и меѓузависноста. Роберт Кеохејн тврди дека избегнувањето на вооружен конфликт во Европа по Студената војна се базира првенствено на тоа дали главната предност во следната деценија ќе биде продолжувањето на моделот на институционална соработка.

Според институционалните либерали, ако влијанието на институциите врз државното однесување е слабо или непостоечко, тоа ги поттикнува носителите на одлуки да следат политики засновани врз интереси со цел удвојување на моќта, што ги наведува и другите да усвојат слични политики, кои секогаш завршуваат со конфликти и војни, а прекршувањето на обврските на државите една кон друга во однос на меѓународните обврски и договори го попречува меѓудржавното соработување и поттикнува меѓународен конфликт.

2.7 Улогата на Обединетите Нации во одржување на меѓународниот мир и безбедност според теориите на меѓународните односи

1/ Реализам и државно центричната претпоставка за безбедност: [5] Според реализамот, ривалството и конфликтите помеѓу државите се природен и постојан аспект на меѓународните односи, а Моргентау ја опишува меѓународната политика како борба за моќ врз оваа основа. Тие често се дефинираат преку конфликт, иако овие односи содржат и војна и мир, како резултат на тоа што политичките единици во меѓународните односи истовремено делат непријателство, пријателство, неутралност, па дури и рамнодушност.

И бидејќи државите делуваат според нивните национални интереси (меѓународната политика според Моргентау е регулирана од концептот на интерес дефиниран во рамките на државната моќ), ова значи дека посветеноста на една држава кон моралните принципи на домашно ниво не значи нужно и посветеност на истите принципи на меѓународно ниво. Во своето надворешно однесување, државите ги земаат предвид моралните принципи и меѓународното право само кога тие се во согласност со нивните национални интереси.

Реалистичката школа ја објаснува војната или конфликтот преку фокус на хаотичната средина во која постојат владите. Во отсуство на глобален авторитет кој посредува во спорови, секоја држава мора да се потпира на сопствените капацитети за да ги заштити своите национални интереси и да обезбеди безбедност. Државите се стремат да ја зголемат својата безбедност преку јакнење на својата моќ или намалување на стравот од напади од други држави. Бидејќи и другите нации се обидуваат да обезбедат безбедност на ист начин, последица е т.н. безбедносна дилема, која го објаснува ќорсокакот предизвикан од хаотичната структура на меѓународниот систем. Војната не може да се искорени во ова општество; во најдобар случај, споровите може да се решаваат за да се намали желбата за војна.

Меѓународните институции, исто така, не можат да најдат решенија за меѓународниот хаос, иако државата има меѓународни димензии во своите интеракции. Институциите немаат способност да ја контролираат или ограничат

[5] Конфликтите помеѓу одредениеи земји е нормална ствар која се дешавала и во митатото за борба на моќ.

употребата на сила во рамки на државите. Со оглед на мрачните изгледи за траен мир, владите можат само да се обидат да создадат рамнотежа на моќ со други држави за да избегнат позиција на целосна доминација.

Во согласност со класичните реалисти, неореалистите нагласуваат дека институциите се во суштина одраз на светската распределба на моќта, заснована на калкулациите на личните интереси на големите сили, и тие немаат независно влијание врз однесувањето на државата, и затоа не претставуваат важен фактор во определувањето на мирот и неговото влијание. Во најдобар случај, тие стојат на страна.

Неореалистите сфаќаат дека државите понекогаш соработуваат преку институции, и тие веруваат дека овие правила ги одразуваат калкулациите на сопствените интереси на државата, кои не можат да се изолираат од глобалната распределба на моќта, бидејќи најмоќните држави во системот прибегнуваат кон создавање и формулирање на институции на начин што им овозможува да го задржат својот удел на глобална моќ или дури и да го зголемат. Од овој агол, институциите не се ништо друго освен „поле на интеракција надвор од односите на моќ“. Според неореалистите, условите за војна и мир се пред сè функција на рамнотежата на моќ, и институциите во голема мера ја одразуваат распределбата на моќта во системот; со други зборови, рамнотежата на моќ е променливата. Автономното објаснување за конфликтот е токму рамнотежата, додека институциите се само вметната променлива во процесот.

Иако реалистите се согласуваат околу начинот за постигнување на меѓународна стабилност – односно рамнотежа на моќ – тие не се согласуваат за оптималната структура за нејзино постигнување. Моргентау и Дејвид Сингер веруваа дека мултиполарниот систем е клучот за постигнување меѓународна стабилност, додека Волц сметаше дека биполарниот систем е најстабилен, бидејќи способноста на големите сили да користат и контролираат насилство им овозможува да ги ублажат ефектите од насилството на другите, како и да ги апсорбираат последиците од насилството кое не можат да го контролираат.

Според Џон Миршајмер, биполарниот систем е примарна причина за високото ниво на стабилност што постои од Втората светска војна, и дека преминот од овој систем резултираше со нестабилност и воведување на нови ризици.

2/ Либералниот дискурс и позицијата на Обединетите нации како актер во постигнувањето на меѓународниот мир и безбедност

Либералите тврдат дека е невозможно да се игнорира значењето на меѓународните институции при разбирањето на глобалната политика во ерата по Студената војна. Дали НАТО ќе расте под овие правила? Под кои услови Кина ќе биде врзана од правилата на СТО? Дали мировните техники на Обединетите нации можат да бидат ефикасни? … Овие размислувања го истакнуваат сè поголемото значење на меѓународните институции во зачувувањето на глобалниот поредок.

Институционалниот либерализам нагласува дека институциите играат фундаментална улога во постигнувањето на меѓународната безбедност, па дури и во зајакнување на внатрешната безбедност преку овластувањата и елементите што сега ги поседуваат, што им овозможува да контролираат одредени аспекти на внатрешните прашања како резултат на трансформациите што ја погодија глобалната политика и кои веќе не дозволуваат државите да дејствуваат самостојно во своите внатрешни политики.

Застапниците на овој правец претпоставуваат дека меѓународните институции имаат својство да ја намалат стапката на неизвесност околу меѓународното однесување. Иако меѓународниот систем е хаотичен, меѓународните институции можат да ги ублажат негативните ефекти од тој хаос со охрабрување на соработка и меѓусебна зависност меѓу земјите на овој систем.

Според Џозеф Наj, меѓународните институции, дури и ако се примитивни, обезбедуваат извесна мерка на ред преку олеснување и поттикнување на контакт, како и одредено ниво на размена и договарање. Како што тврдат реалистите, лидерите на државите во светот не ги насочуваат своите енергии и внимание само кон безбедносни прашања и трајно опстојување на нивните држави. Постојат големи економски и социјални области во кои може да се појави соработка или конфликт.

Роберт Кеохејн и Лиза Мартин истакнуваат дека институциите „можат да ја олеснат соработката со тоа што им помагаат да деескалираат конфликти,“ односно тие ја олеснуваат „поврзувачката точка“ што често резултира со соработка. На тој начин станува можно да се промени однесувањето на државите независно, па дури можат да предизвикаат мир со убедување на државите да се откажат од однесување насочено кон зголемување на моќта, и да прифатат одредени исходи што можат да ја

ослабат нивната релативна позиција на сила.

Според Џозеф Наj, меѓународните институции нудат неколку начини за решавање спорови. Во Европската заедница, на пример, преговорите се одвиваат во Советот на министри и Европската комисија, како и во Европскиот суд на правдата. Институциите создаваат атмосфера во која соништа за стабилен мир се реализираат.

Во овој контекст, Шампел нагласи дека воспоставувањето на мир меѓу европските земји по Втората светска војна се должи на воспоставувањето на меѓународни организации како што се Организацијата за економска соработка и развој, НАТО, Европската заедница за јаглен и челик и Европската економска заедница, и смета дека влијанието од воспоставувањето на овие институции во обезбедувањето на мирот беше исто толку важно како и ефектот на демократизацијата и меѓузависноста. Роберт Кеохејн тврди дека избегнувањето на вооружен конфликт во Европа по Студената војна се базира првенствено на тоа дали главната предност во следната деценија ќе биде продолжувањето на моделот на институционална соработка.

Според институционалните либерали, ако влијанието на институциите врз државното однесување е слабо или непостоечко, тоа ги поттикнува носителите на одлуки да следат политики засновани врз интереси со цел удвојување на моќта, што ги наведува и другите да усвојат слични политики, кои секогаш завршуваат со конфликти и војни, а прекршувањето на обврските на државите една кон друга во однос на меѓународните обврски и договори го попречува меѓудржавното соработување и поттикнува меѓународен конфликт.

II. МЕТОДОЛОШКИ ПРИСТАП НА ИСТРАЖУВАЊЕТО

3. ТРЕТА ГЛАВА: Глобалниот мир и улогата на ОН за одржување на стабилност

ООН е доста проширено членство кое нуди стабилност во најширокаата мултифункционална организација, а со тоа и безбедност нормално темелната цел на ОН е одржување на мир и стабилност. Советот на безбедност го сочинуват најголемите земји од Европа Британија и Франција, една од другата страна на континентот САД секако и азиски Кина и Русија. Сите овие земји треба да донесат

одлука со која ќе најдат заеднички јазик, без да си наштетат едни на други но тоа никогаш не е изводливо за тоа со секој си гледа за свој интерес.

Така, Кина и Русија, режимот на САД на големата сцена го нарекуваат хегемонистичко, за тоа постојат денес овие конфликти, се поголем број на вооружени судири после Втората светска војна не интервенирале против државите кои биле големи агресори. За да имаме резултат соодветен, мора да се запазат следните најбитни услови:

- Агресијата по секој случај мора правно да се забрани.
- Секогаш мора да постои тело кој ќе одреди кој е агресор, а кој жртва на донесените присилни правила.
- Самата држава мора веднаш да биде попомогната за да се спречи агресорот.

Повелбата на ОН ќи содржи сите потребни елементи, но никогаш не постоела толку силна мерка за нивна примена. Гледиштето и примената на присилни мерки не се добро дефенирани и затоа постои пасивноста во ОН во спречување на нападите. Недостикот на политичката волја како изразен плурализам во самите интереси на земјите членки на Советот за безбедност, посебно се повеќе забележливи. Секако да не ги заборавиме видовите на ОН, а тоа се мировните операции за смирување на кризни ситуации.

3.1 Мировни операции за земјите членки на НАТО[6]

Во текот на изминатите шеесет па и повеќе години, мировниците во кои Обединетите нации еволуираа во една од главните алатки што ги користи меѓународната заедница за управување со сложени кризи кои претставуваат закана за меѓународниот мир и безбедност. Од почетокот на новиот милениум, бројот на воен, полициски и цивилен персонал распореден во мировните операции на Обединетите нации ширум светот достигна невидени размери. Не само што мировните сили на

[6] Мировните операции на НАТО е значајно за Балканот , да се одржи мирот и стабилноста на сите земји кои се во хаотичен хаос. Со спроведување на мировни операции во одрдени земји кои се ризични за населението.

Обединетите нации се зголемија, туку стануваат сè покомплексни. Надвор од едноставно следење на примирјето, денешните повеќедимензионални мировни операции се повикани да го олеснат политичкиот процес преку промовирање на националниот дијалог и помирување, да ги заштитат цивилите, да помогнат во разоружувањето, демобилизацијата и реинтеграцијата на борците, да го поддржат организирањето избори, заштита и унапредување на човековите права и помагање во обновувањето на владеењето на правото. Заштитувањето на мирот е една од низата активности преземени од страна на Обединетите нации и други меѓународни актери за одржување на меѓународниот мир и безбедност низ целиот свет. И покрај тоа што зачувувањето на мирот е во фокусот, важно е практичарите да разберат како тоа се однесува и како се разликува од спречувањето конфликти, создавањето мир, спроведувањето на мирот и градењето на мирот.

3.2 ОН мировна операција во Херцеговина и Босна

Борбата за слобода на Босна која траела долго време, конечно завршува на 11 октомври 1995 година по сите воени случувања и на 21 ноември 1995 година во Дејтон се парафирање Општио договор заедно со други анекси. Целокупниот сотав се обединува па така на 8 и 9 1995 година, Конферацијата за обединување се составува во Лондон, за да се стаави точка на миропвниот договор за Босна. Конечно на 14 декември 1995 година Мировниот договор се потпиша во Париз од страна на Босна, Хрватска како и поранешна Југославија.

Со потпишување на овој договор сите земји членки зедоа јасен став:

* Односите се во согласнот на ОН.

*Да се почитува заедништвото меѓу себе.

*Решенијата да се решаваат со мирни средства за територијален интегритет или политичка независност.

*Државите Босна и Југославија да се признаваат како суверени во нивните меѓународни граници.

Целокупниот аспект за босанските Срби во рамките на Босна ги потпиша деловите кои се однесуваат на:

* воените аспекти да се решаваат на мирен начин;

*стабилизацијата секогаш да биде регионална;

*демократски избори;
*заедничка бегалска помош;
*користење на меѓународни полициски сили;
UNMIBH (United_Nations_Mission_ in Bosnia and Hercegovina) донесување на одлука за плавилно делување на правото во државата и работата на полицијата и секако се што е вклучено за одржување на мирот и стабилноста.
Оваа организација беше организирана од страна на специјалнисти кои требаше да координираат целокупни во сите одлуки. Главни цели на мисјата се:
*почитување на IPTF (indigenous peoples task force;
*Деловите за кривична правда;
*Човековите права;
*Службите со јавноста и администрацијата заедно со ОН.

Indigenous peoples task force мораше да се вклучи во системот на секој поединец за безбедноста на државата кон безбедноста на секој поединец. Силите на полицијата беа намалени од аспект на нивните презастапени етнички групи во самиот систем на реконструктоирање.Задачата на IPTF мораше комплетно да провери и реконструктоира за да се осигура за правилната работа на полицијата и нејзината ефикаснот. Ситемот на IPTF на реформи се прошири и надвор од Министерствотот за внатрешни работи со обука детална и на Судска полиција.

Граничната служба и полицискиот континген на Херцеговина и Босна се избираа за мисии на ОН и надвор од поранешна Југославија, исто така овој систем овозможуваше и регрутирање на кадрите и враќање на искусни службеници.

Исто така IPTF ја подржуваше и локалната полиција со заедничко распоредување на персоналот во министерството за внатрешни работи.
Јавната безбеднсот и полициските станици, како и со помош на експертска поддршка за посебни случаи, самиот систем мораше да вклучи и инспекција на оружје и контролата на сообраќајот и криминалот.

Самите цели да се спроведат, канцеларијата за човекови права морање да спроведе соодветна истрга на полициско недолично однесување за да можат на било каков начин да се спречат сите институционални недостатоци. Се правеше секаква контрола и по увидените работи пуштени беа оние полицајци, кои ги исполнуваа

минималните услови. Со предходно водење на регистар, историјата на секој полицаец следење на неговата целукупна документација од самиот почеток и поврзување на сите малцинства во општеството без разлика на етникуми.

Додека, пак прогрмата на судскиот систем се формирала со револуцијата на Советот на безбеднсот на 16 јули 1998 година. Програмата имаше за цел да ја следи судската работа на системот во Босна и Херцеговина со координација на високи претставници. Меѓународни адвокати и национални адвокати извршија проценка на целиот систем и дадоа своја забелешка и препорака за правилна работа, потоа во 2000 година самата одговорност беше префрлена на Независна група комисија во рамките на канцеларијата на висок претставник.

Одделението за кривична правда, за да ја потикне целата работа помеѓу полицијата и самиот систем за кривична правда и нормално да ја задржи функцијата за советување и поддршка, UNMIBH го формира советодавното одделение за кривична правда.

Одделението, мораше да ги следи сите судски случаи постојана контрола врз полицијата и судството, го советување multi-parthner trust fund (MPTF) за сите процедурални прашања и морање да ја обучи полицијата за сите кривични постапки. Цевокупната мисија на ОН завршува во 2002 година, оваа операција влијае на интересите на Европа-Европската унија, отколку на интересите на САД. Но , сепак интересите на Европската унија не ги довело до нивно големо значење иако безбедноста тој временски период било на најниско ниво. Сепак оваа мировна мисија во периодот кој следел не можело да ги спречи етничкото чистење , а моралот за прекин за насилството станал уште посилен.

По сите случувања советот на безбеднсот ја усвои револуцијата 781, во која се забрануваа сите летови над Босна кои немале одобрение од страна на ОН, и покрај сите напори Европа не пожела да се справи со оваа криза. Тогаш Џон Мек Кеин се обратил до Конгресот во Америка, дека Германија го признала суверинитетот на некои југословенски народи, додека француската влада немала одговор за сенатот на Џон Мек Кеин, затоа што тој период била во кризна сосотојба, а Германија се вадела од целата улога на колективни заложби. Сето ова довело до 200 илјади жртви со неспособноста на Европа и неангажираноста на САД, можноста да се зголемат апетитите за интерес станале се поголеми, НАТО

во тој период бил исто така загрозен, а САД морало да ги спасува европските мировници кои морале да се повлечат.

ОН во јануари 1992 година испратиле 14 илјади шлемови во Хрватска за да го надгледуват мирот над областа кои биле зафатени со војна. НАТО во тој период биле ангажиарани само да го надгледуват воздушниот простор со заедничка поддршка на UNDROFOR- **United Nations Protection Force**.[7]

По сите случувања кои се случиле во тој период во Босна, можеме да кажеме дека големиот број на жртви и урнатини се последици на тој конфликт, а ниту ОН ниту НАТО не успејаа да го спречат. Босна даде доста пример за сите Европски земји и ОН и НАТО сојузници , особено на Европа, дека без договор со САД и поддршката од нивна страни да се создаде мир и стабилност.

3.3 ОН мировна операција во Сирија

Мисијата на ОН во Сирија мораше да се спроведе, за да спречи прекинот на насилство во сите форми, беше поставена со револуција 2043 на Советот на безбедност на Обединетите нации од 21 април 2012 година со сите форми за следење за поддршка и прекин на огинот во самата програма на имплементација во неколку точки за ставање крај на конфликтот.

Неразбирливоста во системот и во функционирањето, доведе до продолжување на конфликтот и на 15 јуни 2012 година UNSMIS, по секој увид мораше да ги прекине своите активнсоти заради насилството низ целата земја.

Советот на безбедност, пак се состави на 20 јуни 2012 година , упорно ја продолжи својата мисија за неколку дена мораше да се стави прекин на огнено оружје и да се стави крај на насилството од сите можни страни, за да можат набљудувачите да продолжат со својата работа.

Знаејќи дека на 25 март сириската влада состави шест точки со заеднички договор на Обединетите нации/Арапските држави Кофи Аван секако беше одобрен на Советот на безбедност.

Планот секогаш вклучуваше одредби за чекори од страна на сириската влада и

[7] UNPROFOR this is peacekeeping the wa formed in February 1992.

прекин на вооруженото насилство во сите форми од сите страни за заштита на цивилите и стабилизација на земјата.
За да се овозможи сето ова мораше да се стави прекин на движењето на војниците и да се стави крај на употреба на огнено оружје, по реализирање на сето ова доколку е можно и повлекување на војската. Барањата од сириската влада за да ублажат кризата мораа да вклучат хуманитарен пристап, ослободување на затвореници, слободно движење на новинарите и нормално мирни демонстрации. Оваа изгледаше како инклузивен политички процес, нормално предводен од самата држава Сирија, за да може сама на себе да си одговори на своите цели.

Со само распоредување, UNSMIS, од тој момент целосно се оперира на 30 мај, следниот месец на 30 јуни имаше двестаседумдесет и осум набљудувачи во самото место на Дамаск и околу близу осум локации на посебни тимови во Алепо, дамаск, Хама, Дера и Тартус и повеќе од стодваесет и еден цивилен персонал кој цело време се занимавале со одрдени политички и цивилни прашања за човековите права, самата улуга на UNSMIS мораше да ги набљудува централните и надворешните цели.
Главната цел на UNSMIS заедно со персоналот, кој беше таму ги ставаа сите услови на располагање со сите потребни патроли, за додека дојде до некоја тензија скроз да се смири самата ситуација која се случува на терен со одредени бунктови и главна база за контрола на целата работа.

Персоналот беше доволно распореден со проширување на своите интеракции и секако ја бараа можноста да се вклучат во локалното население во владата и опозицијата, градејќи контакт со самата заедница. Ангажирањето на локално ниво се важни елементи за градење на стабилност, за се поголема соработка, UNSMIS со сите напори пак беа попречени кон оставарување на нејзините цели, затоа што населението кое присуствуваше насекаде околу нив и следејќи ја работа на набљудувачите, мислеа дека се големи непријатели во неколку наврати.
Ризиците на набљудувачите беа се поголеми и поголеми, па така во средината на јуни и почетокот на наредниот месец инцидентите секојдневно се поголеми и поголеми, некои од самите набљудувачи беа остро нападнати си ножеви и оружје.

Почетоците на самите месеци јули и август резултираше со борба и голем број на инциденти и со намалување на насилството, Планот по кој се одвиваше по тие шест

точки и присуството на набљудувачи од странство не делуваше добро на персоналот на луѓе кои размислуваа спротивно од нив.

Договорениот прекин се одржа на кратко на мал временски период, самите сили се ангажираа за враќање на урбаните центри, користењето на сите потребни ресурси како што се хеликоптери, оклопни единици, артилерија и пешадија заедно со полициските сили.

Вооружени цели со зголемување на операцијата и таргетирање на одредени цели, ова беше контролирано и се поголем замав за земааа одредени офицери кои таргет на сета ситуација , а како невини жртвни во самиот систем, исклучително со употреба на антентати и различни експлозиви кои создаваа жртви на сириската војска и на цивилите. Движето на UNSMIS го направија како насилно движење, сето тоа не можеше повеќе да функционира и кон почетокот на август мисијата заврши UNSMIS, мораше да се повлече од градските средини и делуваше од периферијата со што резултираше со поддршка на медицински персонал и други образовни установи. Мисијата се водеше на неколку тимски локации како што се: Алепо, Деир, Хомс и Риф Дамаск која ја контролираа целата област со зададени задачи, за да не имат директен судир со населението.

Зборувајќи за целата акција и револуцијата 2043 заедно со генералниот секретар го известија Советот за безбедност иднина на надзорната мисија на ОН во Сирија кои вклучија повлекување на UNSMIS, а воените набљудувачи да се стационират само на одредени места, особено во Дамаск.

Неколку пати советот за безбедност и постапувајќи по некоја си револуција S/RES/2059 правеше напори со генералниот секретар да останат на терен и да се лажира населението со непотребни работи, тука на соодветен начин за прикаже на добра помош и помагање во секаква ситуација , тие услови не се исполнија по целиот разговор од најмалку 30 дена и на 19 август 2012 година сите авктивности завршија.

Мисијата во Сирија ја исполни улогата и влијанието на САД, но според мене не може да се каже како успешна зошто имаше доста невини луѓе кои настрадаа во самиот систем и целата економија замина во колапс. Кога на одредено тло се судират различни интереси, а самата штета ја трпи некое трето лице или трета држава, тука застанува сето она што е кажано претходно.

Слика 3: Кординирање меѓу персоналот во мировна мисија Сирија

3.4 ОН мировна операција во Африка

Мировната мисија во Африка[8] како воени интервенции се во центарот на вниманието во тој временски период во самите жешки точки на борба. Секако внатрешните и сите надворешни политички интереси се факторите на случување на моменталната ситуација во самата држава. ОН без ангажирани за немирите на ОН, сепак и покрај тоа што ОН имаа подобро оружје од самата земја не успеваа на делуват соодветно на смирување на ситуацијата.

Земја на самиот контингент како што е Демократска Република Конго, Јужен Судан и Централноафриканска република домонстрантити создаваа доста несмисловни работи, каде што ОН ќи сметаа како непријатели и мислеа дека работат против нивниот статус за подобро утро.

Ќе додадеме само некој пример во 1999 година , кога беше основана мисијата за стабилизација во самата организација на обидинетите нации во (МОНУСКО), целокупната задача требаше да биде да ги неутрализират вооружените сили да се намалат заканите од внатрешните немири. Согледувајќи ја ситуацијата самите реони

[8] Мировните операции во Африка придонесуваат за поголоема стабилност и контрола на состојбата која владеело вистински хаос.

во јужна и северна Кану остануват со десетици милиции, кои јасно остануват да убиват да силуват млади девојќи и жени со самото тоа осакатуват и невини цивили.

На ОН и требаше доста време да ја разработи целата задача за да го зачуват мирот и стабилноста на самата држава, која трае и до ден-денес на некои места.

Во Африка мировните мисии не беа доволен придонес до самата ситуација, бидејќи, немирите продолжуваа и понатаму знаејќи дека образованието на населението и формирањето на мали групи терористички - доведува до несакани последици.

Градовите полни со вакви немири ќи натера сите млади луѓе да излезат на протест и да се спротистават на МОНУСКО , поради неговиот голем неуспех во стабилизација на државата во реонот каде тие се наоѓаат.

Африка како земја во која имаме повеќе мировни операции за спречување на ваквите секојдневни ескалации, истражувачите откриле дека и покрај неуспехот на МОНУСКО, за спречување на овие немили настани, иако населението реагирано со сите сили и напори да го истрае МОНУСКО, сепак е подобро да останат во земјата отколку да заминат (вршејќи социјализирање на населението).

Истражувачот Дејвид Зунмену продолжувајќи ја својата анализа на работите кои се имат случено, мисијата на ОН не успеја да навлезе во внатрешниот систем на државата, затоа што внатрешниот контакт од страна на полицијата и бунтовниците постоела во тој период за ќи користат за свои интереси и цели.

Политичките сили на одредени исцепени делови како што е државата Конго, имаа корист од самиот систем на функционирање поради експлотација на голем дел природни ресурси, за да се задржи својот политички статус т.с влијание.

За некоја задача или ситуација, каде требаше Конго да извести за случувањата спротивно на тоа ОН со соработка со МОНУСКО дознаваше последен и делуваше бавно и неефикасно.

Имајќи голем дел на арсенал со огнено оружје и сите потребни работи за да може да се дејствува во реонот на самото место и да го сузбијат заедничкиот договор меѓу милицијата и самата држава , но не успеја во сето тоа.

Вашингтон на САД во самиот извештај ги наведе сите терористички групи и влијанието на Исламска држава, ОН даде големо значење на сексуалното насилство и вознемирување врз жените бројката навистина беше голема но во 2020 година

изнесуваше околу 387. Сета оваа констатација испраќа јасна порака до ОН и до самиот извештај, која била главната улога на обидинетите нации во мисијата во Африка и до кој степен не дозволиле да се случат овие ескалации и настани. МОНУСКО знаеме дека извесен период се повлекува од самата задача и мисијата која ја имаше во тој период, по извесно време дел од локалното население посакаа пак да се врати МОНУСКО да делува заедно со ОН и да воспостави некој си внатрешен мир и стабилност.

Русија во 2018 година дејствува во Африка во тој период и ја подржува владата на претседателот Фаустин-Аршанж имаше задача да контролира само една третина од сиромашната земја разрушенам од партизански судири.

Тој билатерален одбранбен систем на руските паравоени сили од групата на Вагнер, некоја си приватна компанија во сенка дејствуват во одреден реон на цар, самиот статус бил да ја обучат армијата на земјата со придружба на доста руски паравоени сили , заедно со војниците од малиот дел на земјата и овозможија несакани последици на некои си претседателски избори.

Одредени експерти од ОН во март донесуват заклучок од страна на руските сили, вклучува вонсудски процедури, сексуално насилство, нехумано однесување и без потребно апсење. Мировната мисија која треба да оперира со сите земји кои се дојдени таму за да воспостават некој мир и стабилизација како што се земјите од Франција кои делуваа во реонот на Сахел, па и помали германски контингенти имаа улога во мировните мисии за заштина на населението и колективна заедничка соработка.

Франција-Париз интервенираше во Мали во 2013 година во барање на владата за да може да го задуши бунтот на се поголемиот број на џихадисти, бунтот со огромната нација која беснее повеќе од 19 милиони луѓе и се прошири во соседните места како што се Буркина, Фасо и Нигер. Државниот удар во Мали доведо до отпуштање на претседатело и примиеро, Макрон веднаш реагираше на ова и ги повлече своите групи. Работите на самиот ситем се менуваат доваѓајки нов лидер за подобро и поуспешна комуникација за да спречи пролевањето на определени области, на самиот крај Франција, Германија и Обединетото кралство што мораа да дават војници во тој реон , мисиите што дејствуваа долго не ескалираа со врвен резултат, се согледа работата дека мисиите се економски интерес, а не заштита на локалното население.

Целиот мировен процес не сме смени од корен да и служи на интересите на луѓето и да работи според нивниот мандат, самите одредени жаришта во Африка ќе останат на милост и немилост на сите завојувани страни.

Мировни мисии на сите големи земји па да ја земеме и мисијата на контингентот Африка успешни се само за големите држави, тие кои требало да воспостават мир и дисциплина, додека пак малите држави каде има голема сиромаштија сите дополнителни воени конфликти се дополнителен трошок за уште поголема сиромаштија. Мисијата е од далеку успешна согледувајќи ги сите работи од почеток до самиот крај.

3.5 ОН за реалната состојба во Украина

Никој не го очекуваше ова сценарио, ноќеска во вечерните часови на 23 и 24 февруари 2022 година, започна големата инвазија врз Украина. ОН обидинетите нации приговараа со контра аргумент дека ова е повреда на тетиторијалниот интегритет на државата. Спротивно од принципите на Повелбата на обидинетите нации, па така на 25 февруари генералниот секретар на обидинетите нации ОН го постави Адам Авад од Судан, да одговори како кризен кординатор на обединетите нации за Украина.

Меѓународниот суд на правдата, веднаш и нареди на Русија да прекине со инвазијата на Украина, генералното собрание на 24 март побара од ОН заштита на населението и хуматарен пристап на населението во областа каде е погодена дел од катастрофалната војна што ја спроведуваше Русија, против Украина. Обединетите нации на 30 март назначија нови 3 експерти во областа која беа обучени за детално да ги издржат сите човекови права можни прекршоци за време на конфликтот кој владее во Украина, обидинетите нации даваа се поголемо значење на цивилите и жртвите што се појавуваа во војната кој никој не ја очекуваше да започне во Украина. На обединетите нации ОН и треба непречен пристап, кон секој дел што е зафатен и погоден од руската инвазија со постоење на итна потреба за да воспостават безбеден премин за доставување на медицински материјали и сите потребни здраствени услуги.

СЗО- светската здраствена организација согледувајќи ги работите и до овој дел на работата остро ја осуди Русија за напад на здравствени домови со што се

прекршува меѓународното хумано право.Светстаката здравствена организација на 4 октомври излезе со конкретни резултати дека 550 напади се направени врз здравствени установи од самиот почеток на војната.

Директните напади врз цивилите според меѓународното право е злостроство , високиот комесар за човекови права на 11 март исто така ја осуди Русија за нападот врз Украина. Покрај сите анализи и извештаи кои стигнуваа секојдневно на 22 август, поречиси шест месеци на руската инвазија врз Украина, **UNICEF** собирајќи ги сите податоци од повредени жртви на територијата констатира дека над 972 деца се убиени и повредени од насилство. Комесаријатот за високи прашања и човекови права, само до 3 октомври биле регистрирани вкупно 15 246 цивили(жртви) во кои се вклучени и 6114 смртни случаи. Бројките можат да бидат и уште поголеми, бидејќи имаме и жртви кои не се се уште пријавени или еведентиран, на 9 септември ОН мораше под хитно да свика состанок, каде CRPD лица со попреченост кои биле заробени од страна на русите ги користеле за нехумани работи т.с човечки штитови од вооружените сили.

Родовата агенција, WOMEN која ги заштитува жените, војната вршела се поголеми притисоци како што е глад, намалување на образованието и зголемување на сиромаштијата и насилството врз жените. Комисијата за независност во Украина му кажа на СОВЕТОТ ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА дека сите докази укажуват на фактот кои се собрани од комисијата како што напоменавме Руската инвазија била толку настроена што довело до тој степен Европа да се соочи со најголемата бегалска криза во историјата по Втората светска војна. Земјата ја напуштиле повеќе од 7 милиони луѓе.

UNICEF укажува за правилно третирање на сите луѓе, без разлика на боја, етничка припадност, религија или култура сите мора да имаат исти права војната мора што поскоро да заврши, а населението кое е трауматизирано треба веднаш да се јави до најблиските места за рахабилитација.

Во март обидинетите нации присуствуваа постојано 24 часа во 24 области на земјата за обезбедување на хуманитарна помош за спасување на повеќе од 2,1 милион луѓе во Украина, WFP светската програма за храна гледајќи ги сите работи мислеле дека ќе дојдат до бројка приближно 4,8 милиони луѓе со различни причини

од дистрибуција на храна, па се до парични средства кои се неопходни. Програмите кои се нуделе за развој на ОН согледувајќи ги сите аспекти Украина можела да западне во некој си целосен колапс и глобална сиромаштија поголема и од Африка. Од последните истражувања околу 28 отсо од проценети вкупно 68 милиони внатрешно раселени лица во Украина морале да избегат од реонот Харков. Агенцијата за бегалци на 23 септември на ОН објавуваше анкети во која се констатирало од вкупно 4 800 одговори од луѓе кои морале да избегат од бруталната војна сега живеат во Европските земји, додека самите бегалци од Украина сакат што поскоро да се вратат во своите домови кои се желни за работа и нивно вклучување во заедницата.

Во самиот систем се поставуваа милион и милион прашања кои немаа соодветен одговор зошто ОН не се вклучија во операцијата за заштина на Украина и по сите состаноци не можеа да договорат премирје, ОН дејствуваа само мировно следејќи ја состојбата од далеку но, доминација на САД и на ЕУ е многу голема во остварување на своите цели.

Додека самата Повелба на ОН во кое е вклучено самоопределување и почитување на човековите права обврските на земјите членки да ја почитуват Повелбата и да соработуват со советот за безбеднсот на ОН и секогаш работите да се решаваат мирно и достојно.

Членот 2 ги регулират принципите на обединетите нации, во тој член се вели дека сите земји ги решаваат своите спорови со мирни средства на начин што безбедноста и мирот не се загрозени, земјите членки во меѓународните односи од закана или сила на територијалниот интегритет или некоја политичка сила во кои не се усогласени целите на ОН, земјите членки треба да ја даваат секоја помош во секое дејство што е преземено од ОН и што стои во самата Повелба.

Знаеме дека организацијата на Обединети нации во согласност на сите принципи кои се наведени за одржување на глобалниот мир и стабилност и за земјите кои не се членки и дел од системот на ОН, самата организација делумно ги оствари своите цели од една страна беше присутна на терен од друга страна не ги почитуваше соодветните човекови права., но сепак имаше референдуми во Донбас и други украински области. Прашањето е дали тие делови ќе станат составен дел од Русија или само федерација во сојузот на Русија знаеме дека самите граѓани можат да излезат на референдум без да се случуваше целата агресија врз населението, но правилото е кој е посилен ќе прави што сака на помалите држави Путин, силата што

излегува од оружјето го искористува и создава две нови држави.

4.ЧЕТВРТА ГЛАВА: СЕВЕРНО-АТЛАНСКИОТ СОЈУЗ И НЕГОВА УЛОГА ЗА ЗАЧУВУВАЊЕ НА МИРОТ И БЕЗБЕДНОСТА ВО МЕЃУНАРОДНИ РАМКА

4.1 НАТО – сверноатлански сојуз

Северноатлатскиот совет се смета како еден од најуспешните совети- советот на колективна безбедност на НАТО е многу ефикасен, самите земји членки се заштитени меѓу себе.

Членот 5 во кој се опфатени сите земји членки на НАТО кои се во Европа или Северна Америка ќе се смета напад на целиот колективен сојуз, за остварување на поединечни или колективни права за самата самоодбрана од членот 51 – Повелбата на ОН. Државите кои се нападнати преземат веднаш поединечни или заедено со другите државни мерки-кои се сметаат за мерки за употреба на вооружени сили за обезбедување на територијата што ги покрива сите земји, нормално дел од овој Северно-атлански сојуз.

Секој напад ќе ги преземе сите потребни мерки за да се воспостави одржување на мирот и безбеднсота.

Самиот член 6 од Повелбата гласи, напад на една држава е напад на

* европа како земја и сите нејзини земји членски на НАТО, одредени колонии во Алжир територии во Турција и други јурисдикции според северно-атланскиот сојуз.
* Кога договорот стапил на сила со самиот атлански-сојуз каде што окупаторските сили лоцирани на тие области сите други сили се сили на рамноправно и заедничко дејствување.

Нападите на САД на 11 септември во 2001 година, разликата од ОН и секоја политичка волја за ефективна вооружена акција во корист на некои членки и одредени жртви на агресија-докажале дека надворешната агресија е фактор што не знаеме од каде може да дејствува. Во тој период САД повеќе се фокусираше на Азија и Пацификот и други континенти отколку за својата сопствена безбеднсот, што на крај доведе до несакани последици и резултираше со несакани ефекти. Самите Европски земји заземаат поголем интерес за својата безбедност, додека

[9] НАТО северноатланскиот сојуз влегување на сите земји во овој сојуз придонесува до стабилност на земјите од било какви закани од надворешни земји кои не се во состав или склоп на дел од овие земји членки.

НАТО и тогаш остана неутрален.

Развитокот на безбедноста, каде главната улога ја имало САД и сите други земји кои ќе и помогнат како што се Кина, Русија и Индија Индонезија, Бразил Пакистан и ЕУ, самиот свет е исполнет со конфликти и на ОН ќе и биде многу тешко да ги решат овие конфликти самиот НАТО систем бара улога во самиот систем. Самите работи кои се случуваат доведуват до ситуација дали ЕУ и САД, можат да одговорат на сите досегашни ситуации-опстанокот на НАТО е нужна потреба поради се поголем број на етнички конфликти, тероризам и ширење на оружје во кои се води постапка за масовно уништување.Контингентот во Европа знаеме дека има исламистички насоки не само тероризам.

Ченките на НАТО за разлика од членките на ОН –НАТО се се поблиску и хомогено по реални за просторот и реонот за да се обезбеди тааа димензија на поврзаност со други поблиски области.

* Поделбата на одговорност геополитички – двете страни имаат глобално влијание за да дејствуваат на широк простор, работата се прецизира од два аспекти географска и функционална.

Димензијата на функционалност се потешко се постигнуват, а тоа е потребно за да се договорат на најголемо политичко ниво. Избегнувањето на натпреварувањето во функции на НАТО е способен за воени акци, а додека Европската унија која не треба да напредува како НАТО во одредени воени области, бидејќи тие можат да работат преку цивилни работни места. На Европската унија за сите такви постапки потребни и се мал број на воени сили.

* Знаеме дека договорот во Берлин е договор меѓу НАТО и ЕУ, првиот договор е донесен во април 1999 година во Вашингтон , по втор пат овој договор е подобрен во Берлин во 1996 година. Поважни мисии во можни рамки се мисијата Concordia во Македонија и Althea во Босна и Херцеговина, во 2003 година од август до октомври беше реализирана првата воена мисија на ЕУ надвор од Европа со околу 1500 војници од Франција и мисијата на ЕУ надвор од мисијата Берлин плус. Althea мисијата на НАТО е најголема до сега мисија од шест до седум илјади под големиот мандант на ОН, а знаеме дека од самата главаVII од Повелбата на воени мандатии дека ЕУ не може да се реализира без транслатански договор за безбедност.

Моделот Берлин плус треба да се придвижи и во спротивна насока, според некои аналитичари, знаејќи дека едните сили на ЕУ и другите сили на НАТО се заедничка сила на НАТО.

По одржаните состаноци кои траеле со недели докажале дека соработката на НАТО И ЕУ е секогаш добредојдена до степен до се поголема соработка меѓу две организации но, останува она недокажаното од потребата на поголем политички консензус. Воените и цивилните ресурси, без јасна воспоставена соработка не се целосно искористени.

* Секогаш брз одговор на самите две организации кои имаат слична воена стратегија на тие сили потребна е консулативна соработка;

* Сите пари и средства и практична соработка, наспроти целокупната неразјаснета ситуација;

*Тероризам како одговорност меѓу овие организации започанала постепено да се развива, евроатланската зона е и ќе биде ранлива за соработка која е невидлива. Секогаш вниманието на тероризмот е насочено кон политичките разлики меѓу тие сојузници, потребните информации за тероризмот треба на време да бидат дадени, а соработката да се консолидира.

4.2 Мисија-НАТО делување во светски рамки

Во последните две децении НАТО поминува низ четири фази на трансформација на своите мисии. Првата фаза опфаќа прилагодување на постстуденски услови, втората е соработка со ОН и самото ангажирање на НАТО во Босна, третата фаза претставува самоволна хуманитарна интервенција. На почетокот на 21 век НАТО влезе во новата ера на четврта фаза и трансформација на мисиите, оваа фаза е специфична и се одвива во глобална војна против системот на меѓународен тероризам после големиот терористички напад на САД на 11 септевмри 2001 година.

Четвртата фаза која се јавува после сите останати други фази мисијата на НАТО изготвува план за способност и ефикасноста на организацијата во кој се бара начин за доставување на траен мир и стабилност во светот. Тероризмот е најголемата закана и нормално обврска на земјите членки на НАТО во новиот век –како и другите земји членки кои се соочуват на терористичките криминални групи, служба која ќе користи за разознавање, подготовност да се распоредат сили секогаш ефективни ангажмани и одбрана од секакво какво нуклеарно биолошко оружје.

За да одговорат за денешните предизвици сите земји членки на НАТО треба да ги посетуват гореспоменатите способности и да се здружат со сите партнери на Европската унија.

4.3 Новата НАТО стратегија и мисијата во Босна и Херцеговина

Свечената церемонија која беше подпишана во Париз за свечено да се промени ситуацијата во Босна и Херцеговина која беше разурната од војна. Во 1995 година околу шеест илјади војници со силите на НАТО – мораа да ги спречат непријателствата. Професорот Џејми Шеј – тој велеше понекогаш треба да се домонсртрира голема сила, за да имаш контрола на самата ситуација.Според ситуацијата војниците не знаеле на што можат да налетат, дали ќе има демилитиризација, дали ќе се почитува договорот колкава ќе биде соработката и се друго што останува во Повелбата.

Оваа мисија беше најголема, после втората светска војна правејќи споредба на Косово во 1999 година во кои биле распоредени 44 илјади војници на НАТО, аеродромо во Тузла беше покриен со американски војници и тука дејствуваа две најголеми сили силите на IFOR (сили за имплементација) и СФОР (силите на стабилизација), знаеме дека во оваа операција учествуваа преку 32 земји и земји кои не се членки на НАТО и Русија. Кога се испратија првите трупи во Босна на терен навистина доживееја неуспех , силите на UNIROFOR кои се под знамето на ОН доста време беа под провокации, европејците даваа се поголемо и поголемо овластување на силите н UNIROFOR, сами беа свесни за големите проблеми, одредени Американци само набљудуваа за одрдената ситуација која се случуваше на терен без нивно ангажирање.

Во 1994 година американската држава почнала да размислува, на концептот од примена на 20 илјади војници во делот на ИФОР. Оваа одлука е донесена на Дејтонската конференција која се одржала во 1995 година, во поранешната држава Охајо. Самиот член 1А гласела дека меѓународните сили, да го спроведат мирот морало да биде под раководство на НАТО, самата сила на мандатот под раководство на обидинетите нации и преземањето на должноста од силите на UNIROFOR.

Партиите останаа доста исцрпени и дека ќе останат длабоки последици но се гледаше силата за понатамошна борба Верувале или не имаше и зона на одвојување,

што ќи отежнуваше сите конфликти во тој период на крај заврши се во најдобра контрола одколку и самите што се очекуваа. НАТО ни неговиот потпарол решението за ефиктивноста на мисијата е дадено во широко овластување на воените сили, самиот договор имаше посебна волшебна клаузула кој како НАТО пробуди голем степен на суверинитет во големиот воздушен простор, сообраќај, границите за да се подобри самата ситуација самото ниво на суверинитет ќе се пренесе на следните места како што е Босна и Херцеговина.

Силите на IFOR мораа да бидат поделени во три географски зони-Мостар југоисточната дивизија предводена од Франција, Бања Лука предводена од Британците, Северната дивизија во седиште во Тузла беше предводена од американците. Руската армија беа со голема соработка со војниците на НАТО, сето ова е незамисливо сценарио во Студената војна на Западот и Истокот на деценијата. Цулвенгенералот сето дома добро го смисли за одлична команда, русите нормално дека беа под IFOR но не под команда на НАТО, но командите линии,беа во две целини на крај сите информации стигнуваа до крајната цел генералот. По наредба на генералот руските војници користеле опрема дел од американските војници –за меѓусебна комуникација (до степен на висока доверба).

Во Босна и Херцеговина НАТО овозможи голем придонес во мисијата, иако знаеме дека била критикувана од Русија и Франција, сепак на крај сумирање на целата ситуација била доста успешна. САД со долги преговори и распоредувања на голем број на задачи, на крај успева на стави крај на војната разлика Европа не успева во тоа. Дејтонскиот договор со негово потпишување во кое гласело UNIROFOR да се повлече, додека мирот да се надгледува од страна на НАТО – помогал за создавање на единствена и суверена држава во таа област наречена Босна и Херцеговина. Знаеме дека во 1995 дел од силите на НАТО се распоредени како дел од силите на IFOR (implementation Force). Во сета ситуација на војување освен НАТО придонес за целата имплементација што се случувала придонес имале и силите на Русија, под команда на САД- кои биле управувани тој период на војна.

Меѓународната организација постигнала одреден ограничен успех во управување на постконфликната реконструкција и нејзиното искуство да воспостави мир и стабилност. Мултиетничкото функционално општество врши охрабнување преку градење на надворешни актери за да ги обучат легално избраните институционални институции да станат независни од надворешнатга помош. Сета улога да функционира од логистика, па се до реализација е доделена на НАТО.

Декември 1996 година, IFOR овие сили биле заменити со друго име SFOR сили за стабилизација на мирот.

Сето ова било добро испланирано, за тоа што самата мисија требала да трае до јуни 1998 година, но во јуни 1998 година врз основа на повеќе одлуки, а најголемо влијание врз одлуката на Советот на НАТО од 1997 година, самиот мандат на SFOR се продолжи на неодредено време. Мултинационалните сили за стабилизација и мир претежно биле составени од земји членки на НАТО, исто така биле вклучени ио земји членки кои не се дел од НАТО но биле членки на северноатланскиот совет за соработка партнерство и мир.

Војната во Босна даде доста лекции за трансатланските сојузници, но Европа и стана многу јасно дека без да ги земат во предвит сите можни аспирации за оправување на безбедноста, самите тие се далеку од можноста да владее внатрешен концензус или воен капацитет да дејствуваат без раководството на САД. Оваа војна во Босна ги анализира забелешките на политичарите во САД, Европа повеќе не е важна, самата држава САД можело да изврши населба во Европа. Со самите групи иако имаме исчезнување на советската закана, динамиката на Атлатската алијанса нема да се промени целосно знаеме дека САД треба да се води кон тоа во Европа да воведе стабилност и мир.

Случајот во Босна и Херцеговина во која не се случи голема катастрофа, доведо до исклучително добри задачи како за самата земја така и во светси рамки, учеството на НАТО –резултираше. Се постави конечен прекин на огнот и се ставија крај на непријателствата на терен, Мисијата на IFOR изрази исто така големи резултати и со постконгликтната ситуација, додека третата фаза беше неуспех на војната во Босна според анлитичарот Фукујама, успехот на една држава не се мери од заклучоци и документи, туку со домашниот финансиски буџет од почетокот на војната, па се до конфликтот. Ова не е случај само во Босна, самите први фази од спроведувањето на конфликтот дадоа добри резултати, додека третата фаза од сите овие се искажува како неуспешна.

4.4 Новата НАТО стратегија и мисијата во Косово

Поддршката за мирот во Косово, започна во далечната 1999 година од јуни за да можат меѓународните напори за градење вистински мир и стабилност во областа на НАТО, да се води операција која би значела поддршка за мирот во Косово. KFOR-беше распореден во јуни 1999 година, поточно на 12 јуни по долгогодишната воздушна кампања, оваа голема воздушна кампања започна од страна на Алијансата во март 1999 година, за да запре целиот систем на хуманитарна катастрофа, што тогаш беше навистина присутна околу Косовската област. Својот мандат KFOR го доби од револуцијата 1244 од состанокот на советот на безбедност, па моделот 10 јуни 1999 година и техничкиот договор меѓу НАТО и Југославија и Србија, самиот KFOR во иднина ќе работи според Поглавје VII од главната Повелба на ОН, операција која го спроведува мирот. Составот на KFOR, знаеме дека се состои од приближно 3.700 војници, кои се обезбедени од 27 сојузнички и партнерски земји. KFOR продолжува да помага во оддржување на безбедноста и средината на движење на сите луѓе во Косово-во согласност на мандатот кој гласи:

*закани на Косово од непријателски закани од југословенски и српски сили;
*да се воспостави безбедносна средина;
*меѓународни хумани напори со голема поддршка;
*почитување на меѓународно цивилно присуство;

Самата ситуација на Косово, полека пополека се подобруваше НАТО постепено ги редуцираше силите на KFOR кон помали сили со ефикасна задача. Североатланскиотсовет ќе ги согледува работите како се развива безбедносната ситуација на теренот на KFOR цело време соработува и координира со ОН-обединетите нации, ЕУ европската унија и други меѓународни актери за развој и поддршка за стабилно, демократско и мултиетничко за стабилно и секогаш мирно Косово.

Појавата на коронавирусот и мисијата на Косово, кој се одвивала тој временски период се спречило брзо ширење на вирусот со преземање на сите неопходни мерки за заштина на персоналот на KFOR до COVID-19, со продолжување на мисијата на Косово и сите други меѓународни организации кои беа присутни тука, медицинската помош EULEKS се одвиваше како што треба тој период во Косово, со цел да ги заштити воените и цивилите луѓе кои беа присутни на реонот.

KFOR вклучува начин како да се вратат раселените лица и бегалци и реконструкција и деминирање секаква медицинска помош, безбеден и јавен ред, забранет шверц на оружје и самата програма за експолотација на Косово во која

треба да имаме: комплетно уништување на оружје и поддршка за цивилни институции за почитување на секаков судски и казнен ситем и други аспекти од политички економски и нормално социјален живот. Големо внимание да се воспостави за заштита на малцинството, кое вклучува патрола на сите пунктови и малцински групи со цел да се заштити населението и сите наследства како што се манастирите.

Во далечните години, поточно во 2008 година НАТО се согласи за воспостави нови дополнителни задачи во координација со релевантите локални и меѓународни власти. Соработката помагаше во собирање на косовски заштитен корпус и во формирање на безбедносни сили и цивилна структура за надгледување на косовксите безбедносни сили. НАТО исто така формираше обука за професионална и цивилна контрола на косовските безбедносни сили, безбедносните задачи кои имаа одговорност за примарна одговорност и сите итни случаи, да се спречат сите експлозивни работи, управување со опасни материи, гасење на секаков вид на пожар и цивилна заштита.

Силата на косовските безбедносни сили имаа мандат од вкупно 2500 активен персонал и 800 резервисти. Сојузничките разлики во однос на Косово биле помали во споредба на овие разлики во Босна и од самите искуства кои се случаа порано мораа да делуват поодлучно. Конфликтот меѓу сојозниците постојел околу прашањето за Косово. На првиот состанок, што го одржал НАТО меѓу самите членки и за било каква варијатна за делување во алијансата Италија и Германија се мислеле многу, пред да донесат конечен одговор за помагање на косово против српските сили.

Италијанците од самиот договор почустгвувија дека ќе мораа да го доживеат најголемиот товар, а товарот е прием на албанските бегалци. Властите на грција не беа во добри односио со Србите од историски и верски причини, но и нивниот неесодветен однос кон Албанците. Во сета таа консултација, било интересно Франција во однос на прашањето за Косово била во блиско мислење како Американците и Британците. На крајот од состанокот,комплетно сите земји членки на НАТО ја поддржале интервенцијата на Косово. Алијансата на НАТО во ноќните часови на 24 март, започнува со бомбадирање на воените цели во Југославија, самиот напад од правна гледна точка не бил целосно подржан од меѓународната организација (во кое употребата е дозволена само во случај на одбрана или глобална

катастрофа што го загрозува светскиот мир), но не според основниот акт на НАТО(договорот во Вашигтон).

Војната која започнала за НАТО била зачудувачка, поради фактот за долгиот временски период, дури после два и пол месеци Српските сили се спротиставувале на воздушните напади врз најголемата воена сила во светот. Огромните материјални штети за целата економија на Србија, за време на големиот воен период се докажало дека силата на НАТО не се само воени објекти туку и производствени капацитети и цели други инфраструкторни објекти.

Исходот на воената операција за самите Американци , кои биле целосни креатори на стратегијата за напад и дадоа голем придонес во сите аспекти и интервенции во Босна и Косово сите да завршат со успех и потпишување на мировни договори, оваа лекција била дека начинот на функционирање на алијансата на терен и начините на донесување на одлука и сите мешани формациски армии во кои се комуницирало на сите можни различни јазици, ефикасноста била се помала и помала. Доста проблеми се јавиле и во протоколот на информации со одредени воени тајни, во кои се претпоставува дека најголеми виновници биле Французите. Интервенцијата на Косово погодило и други прашања меѓу сојузниците, за време на големата интервенција која се одржала на Косово т.с 50- годишнината од самото формирање на Алијансата и за време на големите подготовки на самитот на НАТО во Вашингтон, големата американска администрација повикала на стратешки концент за алијансата со кои се потврдуваат новите мисии.

Се појавиле доста сериозни прашања меѓу САД и доста други европски сојузници, се појавиле во однос на операциите на НАТО кои не спаѓале во мисии, според член 5. Во самиот стратешки концепт САД се труделе, да ѓи остават отворените позиции на НАТО, земјите како Франција и други кои присуствувале на состанокот ја отфрлиле логиката на САД. Франција си имала некои свои правила, пред се да се предвиди барање на мандатот на ОН обединетите нации, па после тоа да се докомплетира планот за крупни чекори, ако тоа не се услогласи и биде блокиран од Кина или Русија. Стратешкиот концепт како така се одобрил, сето тоа оставило разлики меѓу Франција и САД, за прашање за идниот мандат на НАТО. Советот на безбедност искажува дека има примарна одговорност во однос на стратешкиот концепт за да се зачува меѓународниот мир и безбедност, во кој има клучна улога во придонес на безбедноста и стабилност на евроатланската област.

НАТО заедно со сите земји членки во составот на самата организација ќе се спреми за хуманитарна и ефикасна задача да одговори на секоја ситуација во спроведување на кризни ситуации кои не спаѓат во членот 5.

Исполнувањето на Франција во однос на приматот на советот за безбедност ги исполнува условите на ОН, доколку до сето тоа дојде и е неопходно.Косово како земја во која сака да владее мир и безбедност ја претставува првата трансформација на НАТО период по ноемвриската војна, започнувајќи со обединување на Германија, а продолжила понатаму со членството со Варшавскиот пакт, членство со земји како што се Чешка, Унгарија и Полска и сето тоа да завраши со заедничка политика и улога на НАТО во Босна според Дејтонскиот договор. Продлабучувањето на оваа улога и покренува доста прашања за американската одговорност, за да владее мир и политичко регулирање во поранешна Југославија и за целата европска безбедност.

4.5 Мисиите на НАТО во Авганистан

Сојузниците на НАТО најголемата воена алијанса во светот под раковоство на Советот на безбеднсот доста воени сили беа распоредени во овој предел. НАТО мораше да замине во Авганистан по терористичките напади на 11 септември врз Соединетите Американски Држави, мораа оваа стратешка цел да ја остварат за да дадат информација да не се напаѓат сите земји членки на НАТО.

Талибанците и Соединетите држави мораа да потпишат договор за повлекување на меѓународните сили од Авганистан до мај 2021 година. Па така во април 2021 година, тогаш поставените министри за надворешни работи и одбрана на НАТО одлучија едногласно повлекување на сите сојузнички трупи од Авганистан во рок од неколку месеци.

По падот на авганистанската влада и авганистанските национални одбранбени сили, НАТО мораше да се фокусира на безбедно повлекување на целокупниот персонал кои беа под делегација на НАТО. Повеќе од 120.000 луѓе се евакуираа во сојузничкиот воздушен лифт од Кабул и дел од напорите за коалиција, вклучени и околу 2000 Авганистанци секако работеле за НАТО и нејзините семејства. Други се преселиле во сојузнички партнерски земји, други пак за НАТО работат со стратегија

[10] Мисиите на НАТО во Авганистан со учество на земјите за давање на решителна поддршка за стабилноста и мирот на земјите и почитување на меѓународното право.

да обезбеди сместување, грижа и поддршка додека се правеле ангажмани за последователно движење во заедничките и партнерските земји. Знаеме дека силите беа распоредени 2001 година под водство на поединечни сојузници на НАТО – ротацијата која траеше 6 месеци, под име ISAF по барање на авганистанската влада и под мандатот на ОН –обединетите нации, да помогне на владата во мирот и безбедноста особено во областа Кабул. Командата во преземање на сите сили во август 2003 година, советот на безбедност на ОН налагаше се поголемо ангажирање на силите на НАТО под името ISAF за да може да ја покрие целата земја. Мисијата на ISAF беше една од најголемите коалиции во историјата и најдолгата НАТО досега. Во самиот врв, силите броеја бројка преку 130 000 војници од 50 земји од земјите членки на НАТО. Севкупниот напор на целата меѓународна заедница правеше напор како ќе може авганистанската влада, да има цела контрола низ земјата. Професионалноста, способноста и самоиздржливи безбедносни сили, беа во центар на напорите на ISAF и мисијата за обука на НАТО во Авганистан. Освен ОН, тука имаше и полициска мисија улога со тесна соработка со европската унија во Авганистан и нормално авганистанското Министерство за одбрана.

По создавањето во 2002 година –АНА аваганистанската национална армија постепено се повеќе и повеќе напредуваше со сите борбени елементи и оспособувачки способности-како што се тимовите за разузнавање, расчистување на рутите, борбена поддршка и нормално вклучена и воена полиција.

АНА –улогата на авганистанската национална полиција мораше да се префрли од спротиставување на бунтовниците во улога на полиција со способности кои се движат од контрола на сообраќајот до криминални истраги. Воздухопловните сили на Авганистан го зголемуваа својот персонал секојдневно, нормално и цивили и авионски екипаж со нив и цивили за поддршка. Мисијата ISAF создаде средина безбедна за управување на социо- економски развој, земјата во Авганистан имаше доста придобивки во основа на здравствени, развојни индикатори во текот на деценијата во периодот на војната. Смртноста се намалуваше со текот на времето, а животниот век се зголемуваше. Голем број на луѓе го искористија своето право на глас во пет изборни циклуси од 2004 година во кои се вклучени и претседателските избори, после сето ова се формира влада на национално единство.

Балканот и предизвиците кои се случија во Босна и Косово почнаа да градат концепт на меѓународна интервенција, знаеме дека овој концепт не е целосно развиен, откако се случија терористичките напади во Њујорк и Вашингтон, мораа да

се отворат нови дилеми за улогата и дилемата на НАТО.

Временскиот период између 1990 и 2000 година, се обележуваше со американска надмоќ, знаеме дека комунизмот беше сосема мртов, додека Френсис Фукујама објави дело,, Крајот на историјата и последниот човек, сето ова значеше мирна и стабилна победа на демократијата слободно владеење на правото и пазарната економија. Но, во големото општество со различни вредности и традиционални средства , на демократијата почнаа да се нарекуваат уште и како американизација на светот.

Соединетите американски држави САД, беа главните виновници за ширење на овие вредности. Одредени исламски држави го избраа тероризмот како можност да се спротистават на најголемата и најмоќната сила во светот. Терористичките закани кои се случија во САД, од тој момент светот влезе во нова фаза во историјата на меѓународните односи, која мораше да одржи доста број на состаноци, за да се најде решение како општеството да се справи во 21 век од се поголем (тероризам, оружје за масовно уништување и исламски фундамелизам). Целиот овој аспект ќе има влијание во одржување на меѓународните односи и безбедноста во редефенирање на трансалтанските односи со силите на НАТО. Ал Каеда на 11 септември 2001 година, изврши напад (терористички напад) во кои се киднапираа четири американски авиони и врз Вашингтон и Њујорк го извршија најголемиот напад, 2700 луѓе претежно Американци ги загубија животите –Америка тогаш беше во најголем шок во најновата историја. Срцето на САД беше најнесено, тогашниот претседател на Америка Џорџ Буш (помладиот), сакајќи да ја одбрани гордоста на нацијата и излезе со изјава, која до ден - денес постојано се рецетира: никогаш не треба да се праве разлика, меѓу оние кои го планираа и оние кои го уништуваат ваквиот систем.

После оваа случка од 11 септември во Европа владее солидарност спрема САД, самите членки на Алијансата ја изразија својата почит и поддршка кон Вашингтон, после неколку дена т.с 2-3 ден во францускиот весник Монд објави. Оваа катастрофална случка која се случи во Америка, ќе стоиме рамо до рамо за се што и е потребно за казнување на тероризмот – изјавата на британскиот примиер тогашен Тони Блер , додека пак ферманскиот канцелар Герхард Шредер порача неограничена солидарност со Америка и конечно решавање на меѓународниот тероризам. Одговорот на НАТО како дел од целината на терористичкиот напад кој се случи на

11 септември, не се чекаше долго туку беше брз и одлучен. Лорд Робертсон изјави дека нападите не се решение тие претставуваат луда, варварска, нелигетимна агресија против демократијата која владеела долго време и се повика меѓународната организација и сите членки тогашни на Алијансата, организирајте се сите меѓу себе и да одговориме со заедничко решение за одговор на тероризмот. Семјуел Хантингтон истакна дека Бил Ладен го врати западот со својот изгубен индентитет, мора Европа и Америка да се обединат како резултат на нејзините цивилизирани интереси.

Нападатот на САД доведе да се отвори членот 5, за првпат во историјата на НАТО мораше да се активира членот 5 од североатланскиот договор, нападот врз САД не беше само напад врз оваа држава туку напад врз сите земји членки на НАТО. Сите мислеа дека членот 5 ќе се применува, за одбрана на Европа, сепак нападот се случи во САД.

Сами знаеме дека клаузулата за колективна одбрана според членот 5 од Вашингтонскиот договор е развиена и одобрена во 1949 година, за да се обезбеди целосно безбедносни граници за сите западноевропски сојузници во случај на напад на Советскиот сојуз.

НАТО ја комплетираше својата заедничка цел која се фокусираше на одбрана и обезбедување на границите на најголемата сила во рамките на Алијансата и надвор од европското тло.

Североатланскиот совет, кој беше затворен за јавноста и се одвиваше долго време во затворени врати, САД мораа да го активират членот 5, било побарано да кажат дека се нападнати од друга држава или други земји, тогашни земји Велика Британија, Франција, Италија и Шпанија ја поддржаа војната на САД , земјите Германија и Холандија, Белгија и Норвешка се спротивставуваа на нивната одлука.

Самата едноснавна одлука, донесена за обезбедување одлучна и едноставна поддршка од алијансата за брзо и едногласно гласање, според правото на колективна акција од членот 5, се е добро се додека не се случи терористичкиот напад на САД. Феноменот на тероризам, како растечки клучен период и предизвик за безбедноста по Студената војна, и самитот на НАТО во Вашингтон во 1999 година се обидуваше да ја дефенира одбраната од меѓународниот теророзам и основната задача на НАТО Германија и Франција уште на почетокот биле категорични проотив оваа идеја, тие нагласиле дека справувањето со тероризмот е примарна задача на граѓанските

институции во едно демократско општество. На крај на краиштата беше постигнат договор за компромис од членот 24 од Новиот стратетишки концепт на НАТО. Покрај директниот воен напад на територијата на на Алијансата и безбедносна компонента на НАТО треба исто така да се однесува и на поширокото глобално опкружување. Во меѓународната заедница безбедноста на Алијансата, може да биде како цел на закана не само од директни и индерекни одредени воени напади, туку и од други различни видови на криминал. Сојузниците прават споредба, во кои морат да најдат решение за соодветни модели на предизвици во рамките на членовите 4, 5 и 6 договорот во ВАШИНГТОН.

Самитот во ВАШИНГТОН никогаш не најде решение за овие прашања, ниту се спомна дека се ќе подпадне под НАТО, земјите членки на Алијансата,од самиот момент беа против користењето на капацитетите на Алијансата со спроведување на тероризам и терористички напади.

По дебатата која се одвиваше-шест часа за да се вклучи НАТО во одбраната на САД, големите лидери условија изјава за која тогаш за првпат во големата историска конференција на Алијансата, им се кажа да дејствуваат по членот 5 од договорот во ВАШИНГТОН. Но, сепак тука имаше и доста нејаснотости иако имаше зелено светло за воена операција со согласност со членот 5, средствата и големата улога на НАТО не се целосно разјаснети во однос на членките на Алијансата во самата голема воена акција против големиот меѓународен тероризам.

Доста сложени одлуки требаше да донесат членките на Алијансата, со активирање на членот 5, Стејт Департментот не гледаше само во НАТО, ЕУ и ООН , и кон Британскиот министер, претседателот на Франција и кон германскиот канцелар.

Сите земји членки на НАТО се надеваа дека со активирање на членот 5, може да доведе до ситуација во кој САД ќе изврши напад врз АЛКА ЕДА под големото знаме на НАТО во најмала рака со координација на своите активности интегрирани и политички структури институции на НАТО, во октомври голем дел од раководството во ВАШИНГТОН се стави јасно на знаење дека Алијансата нема да биде вклучена во воена акција против Авганистан. САД, за преземањето на акција е од големо значење, задача за подготовка на политиката и планирањето на НАТО Алијансата.

Џо Бала ја оценува политичката одлука на САД како одлука која се поврзува со

одлуката и искуството во Косово, исто така политичарите во САД сметат дека распоредувањето на силите во НАТО е пример за војна по комитет(водена од самиот воен комитет). Знаеме дека Алијансата се спречи со превентивна кампања, администрацијата на Буш во тогашно време не апелираше до НАТО во Авганистан, не никој аспект не сакаа да се повтори ескалацијата како во Косово, знаеме дека менаџментот на САД остана предмет на критика од земјите сојузници.

Во САД Геир Лундестаг доаѓа до објаснување, за Вашингтон да има ексклузивна и единствена одговорност за операциите против талибанските влади и недостапните мрежи на Ал Каеда во провинцијата на Авганистан: за брзо и ефикасно постигнување на целта морало да се води експедитивна војска за да можат да ги постигнат своите цели. Во овој сложен случај мораше да се елеминира секоја можност за повторување на процедурите кои беа применете на Косово, поради самата ситуација не се предвидува никаква улога на НАТО објаснува Лундестаг.

Борбата против тероризмот и беше јасна на цела администрација на Буш, Блер Тони стави дека Велика Британија ќе соработува со САД , колку што Вашингтон ќе дозволи, сето ова остави голем впечаток дека е воспоставена вистинска хармонија во трансланатанските односи и дека самите сојузници во рамките на североатланската алијанса се подготвени во секое време да најдат точно решение на патот до Алијансата.

Русија која имаше замерки во однос на политичарите на НАТО, стана дел од најголемата антитеристичка коалиција, Русија даде огромна поддршка за одмазда спрема САД но даде и конкретен придонес, понидувајќи и на САД користење на руски контролни бази во Централна Азија и нормално пристап до одредени руски разузнавачки извори во Авганистан. Поддршката на антитеристичката коалиција предводена од Соединетите Американски Држави во оваа програма се вклучија и други регионални сили како што се Кина, Индија и Пакистан. Меѓународните односи дадоа една комплетна слика на меѓународната заедница, која не стоеше на одредените пишани правила норми и дадени кодекси на однесување и поврзаноста во борба против асиметричната закана што му се заканува на целиот свет.

Во тој момент се помисли дека ниту еден надворешен фактор нема никакво влијание врз позиционирање на НАТО за да се промени безбедносната сцена.

Политичарите на САД имаат само некои сојузници, значајен сојузник на НАТО во

воената кампања е од Британија. Другите европски земји, беа мапа и може да се каже дека се незначителни, додека САД за мал временски период успеја да го собори талибанскиот режим кој траел години, години, воените операции против Авганистан се вршеа на билатерална основа и секогаш финансирани од страна на САД, таквиот пристап е разбирлив во оперативна смисла (поради војната во Косово). Европејците тоа го анализираа како ад-хок за сите што сакат да учествуват, но не и обид за мобилизација преку мултилатеративни институции истакнат со коментари и печат од страна на Доналд Рамсфелд кој кажа дека мисијата ја дефенира коалицијата и дека коалицијата не смее да ја дефенира мисијата.

Цела Европа не беше задоволна од улогата на Алијансата во одговорот на нападот од 11 септември, од европска реакција се доаѓа до тертман дека САД како тероризам и ароганција. Сета оваа ароганција, произлегува од големиот факт дека – воената операција е резултатат на концептот на Алијансата, да се обидинат против заедничкиот непријател. Слабата страна на Европјаните –мораше да додеде до нов бран на национализам. Американската држава докажува дека е супериорна држава ќе резултира и ако треба и жртви од сопствените редови со цел да се одбрани американската цел и чест и до одбрана на меѓународниот теророзам. На самиот состаник кој се одржа во Европа дојде до заклучок дека Америка може сама да одговори на сите предизвици но дали Европа може да одговори на предизвик, ако и се случи во иднина. Авганистанската војна доведе до заклучок и да се отвори прашањето за улогата и внијанието на Алијансата во 21 век.

Тогаш Ховор и Келер за терористичкиот напад, кој се случи на 11 септември во Њујорк и Вашингтон се доведе до нова потрага и реструктуирање на Алијансата по Студената војна на начин комплексен со новиот подем на национална држава и големите интереси на сметка на меѓународните институции и други трансалатските услуги.

Почнуваме на веруваме во тоа дека ЛИБЕРИЗМОТ (слобода, еднаквост пред законот, слободните пазари и трговијата), а реалистите ги потврдувааат своите тези. Европа која почина на стравот и либералната концепција знаеме дека случајот во Авганистан е начин и позиција на моќта на САД во однос на Европа. Сите напори на двете страни и Атлантикот се насочени кон зближување на сите сојузници и изнаоѓање на нов компромис, „Договорот што треба да се подпише меѓу НАТО и Европската Унија познат како Берлин плус докажува до намалување на тензиите,

овој договор не влијае на дефенирање на односите на НАТО, туку редефенирање меѓу НАТО и Европската унија.

4.6 Мисиите на НАТО во Ирак

Иранската мисија на НАТО е неборбена советодавна мисија и за градење на соодветните капацитети во која се помага на Ирак за нормална изградба и транспарентна и ефективна безбеднсот на вооружените сили, при што самите Ирачани ќе можат да ја стабилизират својата земја, борење против теторизмот, оваа мисија беше договорена на самитот на НАТО во јуни 2018 година по барање на владата на Ирак и конечно се формира во октомври 2018 година.

Мисијата на НАТО во Ирак е дизајнирана да помогне во зајакнувањето на безбедносните институции, така да можат самите да спречат враќање на ISIS, борење против тероризмот и да ја стабилизира државата.

Откако започна мисијата во Ирак почнува тесната соработка меѓу воениот и цивилниот персонал и вооедно со другите актери на терен. НАТО мисијата во Ирак имаше јасна и видлива цел да го искорени насилството во Ирак, а да завладее мирот и стабилноста и соработката со цивилното население и новообразување на населението со тоа ќе се зголеми самодовербатга во граѓаните во тие средини.

Сето ова да се одвива, онака како што треба без да има одредени забелешки НАТО ги повика сите министри во Ирак ги советуваше како треба ова да го изведат во наредниот период што следува, националниот оперативен центар и канцеларијата за советување и сите други учесници во мисијата во Ирак за дејствување на големото подрачје во Багдад. Самите области вклучуват одредена стратегија и политика, силата на развој, рационално искористување на сите ресурси, да се обрне внимание на жените во општеството, мирот и безбедноста и добро владеење на секој безбедносен сектор. Министерството за одбрана на НАТО, донесува заклучок да ја прошири мисијата на НАТО и во 2021 година, по барање на ирачката влада.

Слика 4: Мисија Ирак и Авганистан патролирање

Со зглолемувањето на Ирак ќе се зголеми безбедноста, а сето тоа ќе биде следено од страна на Ирачката влада. Напорите на НАТО мисијата во Ирак се спроведуваат со заедничка комуникација на ирачката влада, за да се запази суверинитетот и територијалниот интегритет на Ирак. НАТО својата стратегија ја користи на свој начин, каде заедно не дејствуваат НАТО и ирачката влада за време на операциите кои се изведуваат во Ирак, туку користи одредена група на луѓе за обучување на Ирачките војници, под раководство на ирачката влада со даден точен нивен број и индификација.

Мисијата на НАТО ги таргетира перспективите во текот на нејзините активности, како дел од високата советничка група. НАТО мисијата во ИРАК придонесува за:
* Борбата против тероризмот, со тоа придонесува до помагање на безбедносните институции за стабилизација на нивната земја;
*Канцеларијата на советникот за национална безбедност го советува ирачкото; Министерство за одбрана и националниот оперативен центар на примиерот и образованието за да изградат поодржливи инклузивни, транспарентни и инстуционални структури;
* многу е битно да се нагласи владеењето на правото, правото на вооружен конфликт, секако борбата против корупцијата, заштита на цивилите од било какво влијание и дека вооружените лица нема да напаѓат жени и цивилно население;
*неборбената мисија само по себе кажува дека е мисија за партнерство како и целосно почитување на суверинитетот, независноста и интегријалниот интегритет на Ирак.

Во Сад и Европа, всушност не се изгубени само САД и Европа, Европските земји се губат меѓу Кабул и Багдат, самите анализи случајот во Ирак е впрочем најголемата

криза што постоела меѓу атланските сојузници. Различните стратегии на САД и Европа и во ирачкото прашање и посуштинските причини беа во големите надворешни политики на европските земји. Дел од европските земји кои се земји членки на НАТО.

Почетокот на САД ја објавуваше својата стратегија за војна и решавање на тероризмот целокупниот остаток од западот и се придружуваше на сите Американци под едно и единствено мото „ Ле Монд –не сме сите Американци и не можеме сите да бидеме Американци. Војната придонесе за криза во западот, знаеме дека се соочени со борба да се борат против именката терор, тогаш навистина беше чудно западот не се обедини заедно како што секој пат го правеше во 40-тите години против Сталин и неговата Црвена армија и поради сериозни недоразбирања, тензиите што се јавија во зимскиот период во 2002-2003 година во однос на тогашен Ирак се нагласени од сето она што е познато денес Атлетска поделба. Тогашната адмистрација на Буш одлучи дека една војна против тероризмот ќе бара војна против Ирак одредени Европејци не се согласувале со сето ова. Состанокот во 2003 година Франција бараше да имаме голем број на гласови против Америка во Советот за безбедност на ОН, во врска од една и единствена дилема поврзана со војната и мирот кон Американците кои велат советот витално значење за нивната и европејска безбедност и мир.

Надворешната проактивна политика, доведе до поделба на европските земји-поделбата што се појави во Европа во однос на Ирак многу пати се опишува како дихотомија(поделба во два дела) меѓу старите Европејци и гравитацијата меѓу француската германска оска и новите Европејци т.с комунистичките земји од Центрлна и Источна Кина како земјите Британија, Шпанија и Италија кои се стават во позиција да ги поддржат политичарите на Вашингтон. Проучувањето на трансатлантските односи, акцентот секогаш е ставен на неколку клучни работи. Дихотомијата(поделба на два дела) Нова –Стара Европа е секогаш јасно изразена како што изгледа, и самиот Доналд Рамсфелд за него знаеме дека е чесно одговорен за ветувањето и поделбата во Европа, на непочитувањето на поделбите на толку јасен и одлучен начин.

Очигледниот факт, знаеме дека двата европски табори се многу поразновидни на внатрешен план отколку што можеме да предвидиме со таква дихотомија.

Германскиот-Францускиот отпор кон Вашингтон е делот од дискурсот, сепак во краткорочна преспектива не се знаеле колку време ќе трае германското отстапување

од табуто на Атлантикоти старите историски врски меѓу САД и Германија. Знаеме дека новите Европејци никогаш не го менувале својот курс како Чешка, Словенија и многу други кои не биле лошо настроени кон САД.

На крај на краиштата целокупниот проблем се сведува на национални интереси во однос на меѓународната политика на земјите членки на НАТО и ЕУ, нивните состаноци се за градење надворешна безбедносна политика, самиот случај во Ирак кажува колку големи разлики постојат меѓу Европејците кои имаат влијание негативно и на трансатлантските односи. Проблемите со Ирак и разликите во однос на решавањето на иричкиот приблем се поставени упте во времето на војската протов тероризмот. Брзата реакција на Садан и слободувањето на Кувајт-западот се уплаши и ја гледаше ирачката држава како закана. Во годините, особено 1996 година многу Европејци од кои со свое влијание беа Французите, мислеа дека санкциите нема да го урнат режимот на Садан или пак да го постигнат целото негово однесување со резулациите на ОН. Садан во тоа време покажа голема сила за да постои, па и да напредува и лично и политички без разлика на сите притисоци, што самите Ирачани го сметаа за причина за големото страдање и го потикнуваа антизападното чувство кај Арапскиот свет. Французите мислеа дека идејата за постепена реинтеграција на Ирак во меѓународната заедница може да се одржува само преку инвестиции и дипломатски односи.

Садан претставува најголем диктатор и неговиот воен капацитет беше оштетен до таков степен што за време на воени операции во Перскискиот залив и преку одредени санкции и минимален ризик за меѓународна безбедност, додека Ирак постепено се развива економски. Знаејќи дека голем дел на Американци се согласуват дека рестриктивната политика не е стабилна и не функционира добро, самиот став и на администрацијата на Клинтон и на сите кретичари од редовните републикации се состои во идејата дека вклучувањето на Ирак во меѓународната заедница ќе има полош исход. Режимот на Садан ѓи загрози сите западни интереси, слабата контрола врз програмите за вооружување или голем недостик на инвестициони и трговски врски, ќе можат да овозможат доволно време и простор за да Садан дојде до повторно вооружување.

По завршувањето на мандатот на Клинтон и Ирак како земја да се постигне неуспех се дојде до едно од најсериозните прашања и поделеност на Алијансата, во

ОН се остава чувство на незадоволство и предавство што доаѓа до нарушување на формулацијата од двете страна на Атлантикот во добри намери на другата страна и до верување дека ОН можат да се справат со проблемот на она што е во Ирак.Сета оваа ситуација во поделбата во Ирак, доведе до тоа да се случи во 2002 година.

Инвазијата врз Ирак и идејата за напуштањето на потрагата во консензус во ОН и преземање на секаков вид на дејства пред 11 септември не беше решение ни алтернатива за ниту една од администрациите на САД.

Откако се случија одредени работи во Америка т.с 11 септември, беше одлична одлука администрацијата да се состави во целокупниот состав и дејствување како „ „мега опција" Практично се доаѓа со заклучок дека санкциите остануват моќен елемент кој е поефикасно дејство или средство за да се предизвика сиромаштија, отколку што е инструмент за послушност од диктатурата.

Секој можен потенцијал за биолошко, хемиско и нуклеарно оружје врз Ирак заедно со сите докази за серија територијална агресија од Садан Хусени, Сад ја дефенира агентата кон крајот на 2002 година и почетокот на 2003 година –дека мора да се започне со воена акција врз Ирак, бидејќи истата е сериозна за Сад во обраќањето на Буш на Генералното собрание на ОН на 12 септември 2002 година. Начинот на конверзија, секако почнувајќи со инвазија на Кувајт во 1990 година и со влијание на меѓународната заедница и до самиот неуспех и со справување на обврските во револуцујата на ОН, режимот на Садан Хусени претставува агресија т.с закана со што Америка требаше да се справи исто така додаде дека ако Багдат не ги исполни овие револуции, легимитетот ќе ја загуби својата моќ.

Револуцијата 1441 која мораше да се обезбеди од Советот за безбеднсот, на 8 ноември истата таа година со 15 гласа и сето тоа со ниту еден глас против, тоа кажува дека режимот на Хусен е одговорен за неисполнување на сите револуции и нормално за неовозможување на инспекторите за оружје, кој мораше да биде целосно ослободен пристап до сите значајни објекти кои би можеле да складираат или произведуваат големо масовно оружје. Револуцијата ја предупредуваше Ирак дека ќе се соочи со големи придизвици со континурианото неисполнување на своите обврски и побара тогаш од Багдат, без да одложи никаков ресурс да има даде до Комисијата за мониторинг, инспекторите на ОН и Меѓунаросната агенција за атомско биолошко оружје (МААЕ).

Адмнастрацијата на Буш во 2002 година есента немаше сомнеж да се справи со

Ирак, овој став Буш го истакна и за време на самитот на НАТО кој се одржа во Прага, тој истакна дека доколку Алијансата не ги доразвие своите капацитети, кој ќе овозможат операции надвор од терироријата на Европа и новите предизвици ќе се стават на маргенилизација. Револуцијата 1441 е воена акција во услови кога Багдат морал да спроведува тактички чекори во однос на сите инспекции.

Ставот на Франција во кој ќе употребува дополнителна револуција со цел да се дефенират сите јасни последици од неприфаќањето на одредбите од самата револуција 1441 и зголемување на позоцијата на Германија а самата влада на Блер мораше тогаш да повика на разбирање од партиите на Европа кон позицијата на Вашингтон и се создадоа услови за уништување на единството на НАТО. Транслатлантските сојузници во советот на безбедност кулминираа со одредени тензии на ОН, Германија и Франција ги засилија своите позиции во Ирак, а пак САД се надеваше дека Советот на безбеднсот мораше да донесе револуција со која ќе се потврди дека Ирак ја прекршува револуцијата 1441 и војската против Ирак ќе мора да се легализира. Владата на Ирак се закани дека ќе стави вето, исто така и се закани и на Франција со право на вето, од тука започна и борбата со мобилизирање на мнозинството други членови на Советот за безбеднсот исто така да и се спротистават на САД. Државата Франција го нападна Вашингтон со сите сили што ги поседуваа во моментот, Доминот де Вилпек министер за надворешни работи на прес-конференцијата на Советот на безбедност изјави дека ако САД го нападне Ирак тоа ќе е ,, победа на законот на најсилните".

Русија и Кина го поддржа советот за безбеднсот на Франција истиот став го заседоа и други земји членки од советот на чело со Германија. Активностите на Франција добија поддршка и од арапските земји, заштитникот Франција се ства во улога на оние што сакат да се претстават како голема сила и со тоа застанаа за надворешната политика на САД и прашањата кои се од огромно прашање на Вашингтон, силите меѓу Париз и Вашингтон ќе резултира со поделба на Европската унија.

Германија ја поддржа Франција и не само што се спротистави на револуцијата во советот на безбедност и почетокот на американската инвазија се очекува во секој момент против Ирак, не само тоа мораше да се испратат и воени воздухопловни сили, против ракетни проектили заштитата на Турција од страна на нападот врз Ирак дополнително ќе доведео до внатрешен немир во Атлантската алијанса.

Земјите како што се па Италија, Шпанија, Португалија, Холандија,Данска и Ирска како и доста земји од Централна и Источна Европа, ја покажаа доброволната

поддршка на американско британската позиција.

Сите овие земји што ги спомнавме беа проатлански ориентирани и се сосема блиски до САД, земјите Централна и Источна Европа им пречи сета ова ситуација што се главен заштитник и не сакаат да прават ништо што би пречела за нивната интеграција во НАТО. Земјите на Истокот беа многу незадоволни од француската тенденција која во поголема или помала мера ја делеа идејата дека Париз исто така зборува во име на цела Европска Унија, во рамките на Европската Унија Германија и Франција се поддржани од Белгија, Грција и други држави како што се Австрија, Шведска и Финска, самата група најмногу се залагаше за дипломатијата и меѓународното право против сите овие акции и спротивно од тоа на едностраното однесување. Сите инспектори кои се наоѓат во Ирак, да и се даде доволно време да го завршат процесот на спроведување на инспекции, се додека не се постигне соодветен напредок.

Продлабочување на тензиите меѓу САД и Франција колминираше со зголемување на тензиите меѓу Европејците, самите тензии доведоа до поддршка на САД од 30 јануари 2003 година со вкупно осум европски влади како што се Британија, Шпанија, Полска Унгарија, Данска,Португалија и Чешка, во писмото кое го напишаа сите овие европски земји се изразува солидарност меѓу Сад и Европа. Америка како храбра, великодушна и предвидливоста изразува голема поддршка на САД во сите нивни напори за да го ослободат светот од опаснато оружје за масовно уништување на САДАН ХУСЕИН.

Новинарот Мајкл Гонзалес во писмото Wall Street Journal Europe, кој не веруваше дека другите европски земји ја следат француско германската визија за Ирак, целата иницијатива започнува со италијанскиот премиер Силвио Берлускони кој му кажа да напише статија на проатланските вредности. На Берлускони оваа идеја ептен му се допадна, но се сакаше да го сподели со други лидери со слични ставови, па така го контактирал шпанскиот премиер Азнар, па тој морал да контактира со португалскиот премиер Баросо и со британскиот премиер Блер.

Велика Британија на самиот почеток покажала мал ентузијазам за проектот, но дипломатскиот советник на Азнар и Алберто Карнеро го напиша она нешто што за Британците тоа беше одличен гест-текст. Велика Британија со седиште во Лондон го охрабри Панцит да се обрати до други водачи за текстот кој се потпиша. Се согласија Полска, Унгарија, Чешка и Данска, само Холандија не го потпиша овој

договор од контактираните земји. Предизборна кампања текстот не се наоѓа само на Британија во WALL STREET JOURNAL EUROPE и во сите весници во сите земји потписнички. Големите лидери Германија, Франција,Белгија и Луксенбург кои се секогаш против војниците, не само што не го потпишале туку не биле и информирани дека некое писмо се изготвува. Не е контактирано ниту претседателството на Европската Унија, па ни претседателот на ЕК, па ни високиот претставник за надворешна политика на европски прашања –Хавиер Солана.

Осумтте потписнички земји не беа само поддршка на САД во однос на прашањето на Ирак, туку и прашање на светски рамки и спас на целиот свет од терористички напади. Франција и Германија кои не го прифатија овој договор имаа уште поголемо значење како мотор на евроинтеграциите, само недела дена пред да се објави писмото, Франција и Германија прославуваат за Елјскиот договор за да ги потврдат сите свои европски лидерски позиции и да инсистират за нивната посебна улога на обединување на Европа, Ширак и Шреден истакнаа дека 40 години чекор на одлучување се правеше во Европа, благодарение на големиот мотор претставен од Германија и Франција. Тоа укажува дека Берлин и Париз ќе се договорат-Европа е секогаш спремна да оди напред, ако не се договорат Европа сама се откажува.

Со потпишувањето на Елејскиот договор Франција и Германија се природни лидери во Европа, сето ова предизвика недоразбирање кај Велика Британија, бидејќи и таа е важна како и другите две земји за иднината на Европа. Шпанија како држава со нејзината растечка економија и со поголемиот дел со врските каде се зборува шпански јазик се смета како една растечка сила која треба да се третира во самото големо семјство.

Италијанците исто така како дел од европа и од големото европско семејство, се почувствуваа дескриминирано од целата ситуација, затоа што не беа и тие повикани.

И на сите останати мали земји им смета овој договор, како француската германската визија за Европската Унија и им даде до значење на поголемите земји.

Причините за дистанцирање на осумте европски земји од политичарите на Франција и Германија во однос на Ирак и начинот на кој треба да делува САД се рефлектира и меѓу Источна и Западна Европа, писмото вознемири доста земји кои не беа повикани како што се Бугарија, Естонија, Хрватска, Македонија, Албанија, Латвија, Литванија,

Словачка , Словенија, Романија сите познати како Вилнус 10 (додека во литванскиот град каде започнаа напорите за влез на НАТО во мај 2000 година). Големиот текст на Вилнус беше комплетно објавен на 5 февруари 2003 година, како земји од комунистичка доминација од кои некои уште беа по советска доминација, лидерите за потпишување на текстот си стои на фактот дека земјите ја разбират, опасноста од тиранијата и одговорноста на демократиите да ги бранат заедничките вредности. После ова се нагласува солидарноста на потписниците со САД и решеноста да ги спроведат револуциите на Советот на безбедност со кои се бара веднаш да се реши САДАН ХУСЕИН.

Поддршката на САД се продлабочи темата во која се дефенираше дека француската и германската влада се изолирани, а не САД, во последните денови од месец февруари САД и ВЕЛИКА БРИТАНИЈА и ШПАНИЈА се разви револуција во која се дефинираше правната основа за воена акција, Германија и Франција во исто време се работеше на алтернативна револуција со кое ќе има поголемо инспекциско надгледување на оружјето. Од сите страни Франција имаше голем притисок за самиот ултиматум за вето во Советот на безбедност, се повлече не можеше да ги издржи секојдневните притисоци.

Ова доведува до повлекување на втората револуција и да стави крај на инспекциите на оружјето и улогата на Советот на безбедност со што се создаваат големи услови англо-американски напад врз тогашниот и денешен Ирак и со позар на вооружените сили.Администрацијата на Буш после 11 септември во голема мера беше причина за гневот кај сојузниците во НАТО. Политиката на САД и нејзините приоритети во најголем степен во однос на политиката на други сојузници.

Сојузничките поделби се заокружија со одбивањето на Турција да им дозволи на американските војници да го нападнат северниот дел на Ирак од турска територија.

Турција бара договор со напад ќе бара од сојузниците брз и решителен одговор за ставање на мир. НАТО се соочува со најголемата конфронтација во историјата на Алијансата, да неколку прашања да се одбрани Турција да се брани во случај на воена акција. Евентуалноста според договорот од Вашингтон постои можност за автоматско активирање на членот 5 од договорот. Но, и покрај сите овие прашања разликите меѓу Франција и Германија и САД се наметнува конфронтација, САД бараше од Анкара да се приклуци кон коалиција против Ирак, во кои ќе имаа воена и финансиска помош. Додека Геманија и Франција и ветија помош на Турција во случај на напад но во исто време на јазик на самата дипломатија да не влегува во

Слика 5: Претставува воена моќ на една држава

војска. Посредниците ветија на Турција дека ќе и помогнат, но во исто време 71 отсто од германската јавност, нормално се противат на војската.

САД пак од нејзина гледна точка се закануваше дека кој нема да ја поддржи Турција и дека Алијанста ќе згасне.Подоцна се постигна компромис со јазик за одбрана помош на Турција која беше прифатена и за Берлин, а конечната одлуката се донесе во комитетот на НАТО за сите одбранбени планирања, Франција како водечка членка на Алијансата не припаѓа.

Советот за безбедност и без негова одлука во советот на НАТО (каде знаеме дека најголеми противници беа тогашни Франција, Германија и Канада), 2003 година на 20 март мултинационалната коалиција ,, Подготвени за секоја одлука" –која беше предводена од САД започна инвазија на Ирак. На политичката сцена оваа дебата предизвика легитимност на воена акција, како и за целиот унилатерализам на САД, во излагањето на САД од 16 септември 2004 година, секретаро на ОН Кофи Анан, пред сите изјави дека оваа операција според повлекувањето на ОН е нелегетимна. Војната во Иран, пред да започне целата јавност во целиот свет беше против оваа војна.САД и покрај јавното мислење се одлучуват се повеќе да ја зголемат војската, и победата е неминовна, затоа што успехот е на вистински пат.

Големата сила на САД за кратко време ја зазема областа Багдат на 9 април, а инвазијата на Ирак конечно заврши на 30 април, Ирак после постконфликтниот процес да се создаде држава – беше во тешка ситуација, знаеме дека падот на Садан Хусан најтешкиот дел се заврши од кои се плашеја Американците е завршена, соочена од големите предизвици администрацијата на САД односно Буш, гледаше

секогаш надвор од рамките на коалиците на мултинационалните сили, администрацијата на САД-побарува вклучување во обиколка на области за да доведат поголем мир и безбедност. Силното противење на некои сојузници кои се предводени од Франција и Германија во однос на трупите во Ирак, мислеа дека улогата на НАТО ќе биде сериозно ограничена. Па така на 21 мај 2003 година, Советот на НАТО се огласи за барање на Полска да им обезбеди логистичка поддршка за девизијата предводена од неа.

Учеството на НАТО во изградба на повоениот успех се случува на самитот на нато кој се одржа во Истанбул 9 28-29 јуни 2004), иницијатори на поканата беа Американците т.с САД за да се вклучат проактивно против Ирак, ставот на САД на состанокот наидува на доста несогласувања кај одредени сојузници кои се спротиставија на војниците во Ирак, но потоа во средината на 2004 година се постигна компромис НАТО да земе поактивно учество за да се помогне Ирак во стабилизација.

Како одговор на привремената влада во Ирак, претседателo на владите и земјите учеснички на самитот на НАТО се договорија владата на Ирак, да даде соодветна помош на Ирак. Целата програма која вклучува обука на безбедноста на силите на Ирак, сите потребни елементи со опрема како што се комплет војничка опрема, опременост на персонал за секакви услови, некои сојузници кои беа против (Франција, Грција, Германанија, Белгија и Луксембург) не се против оваа одлука која се донесе, но кажаа дека нема да испраќат офицери во Багдат.

Активностите започнаа во 2005 година но не беа јасни до кога ќе траат, во овие земји и под сите околности, земјите на НАТО ќе се залагат да ги засилат своите активности за мисијата ISAF во Авганистан.

Владата во Шпанија како нова избрана предводена од соцојалнистите, пред да ги добиеше изборите одлучи да ги повлече своите трупи од Ирак, тоа и го стори во 2004 година ги повлече свиоте трупи од ИРАК мисијата ISAF.Примерот на Шпанија го следеа и многу други сојузници, само што Шпанија мораше прва да го скрши ледот, па потоа Португалија и Холандија во 2006 година, Италија во 2007 година со Словачка и Литванија, ирачкото прашање не се реши кое беше голем проблем за Америка во тој временски период.

Поделбата на трансатланската одлука околу прашањето за Ирак беше од причините за отворен конфликт меѓу сојузните во времето на создавањето на НАТО.

Несогласувањето за Ирак и дипломатијата предизвика најсериозни трансатлантска криза, односите меѓу САД и некои Европски земји беа толку остри и затегнати што иднината на Алијансата беше доведена до прашање, Гордон и Шапиро наспротивните и структурните, но и доста културни разлики, дојде го предизвици на големата разлика меѓу Европејците и Американците во Ирак.

Доминацијата на Европската Унија со Француско-Германската потреба ја покажа моќта со оспорување на хегемонијата на американската „ хипермоќ-САД имаше голем тогашен противник како што е Франција, советот на безбеднсот со ветото во 2003 година во врска со револуцијата со која се одобруваше, употреба на сила за да се отрани режимот на Садам Хусеин-го симболизираше дистанцирањето на Америка со Стара Европа. Буш со силната реторика одразуваше вредности и одредени преспективи кои се непознати за новообединетата Европа. Ирачката војна со застојот во советот за безбедност дополнително ѓи оттуѓи Германија и Франција од американските политичари, дури и во јавноста и во земјите членки на НАТО кои го прифаќаат американското лидерство за да се отрани режимското делување на Садан Хусеин. Секоја од овие земји тргнува од потрагата, Германија е немачен актер на светската сцена во потрога за својот интетитет по двете светски војни во кои претрпеле територијална поделба за време на Студената војна, Франција била по потрага по меѓународното признание и се обидува да ја замени изгубената територија. Додека Русија дава надеж само како да ја уништи големата супер сила и да врати дел својата супер моќ и престиж, Франција, Русија и Германија пишува и познатион Дејвид Калео каде што наведува формирањето на ова трио, да се спротистави на САД е единствено решение. Интересот на Германија за приближување кон Русија лежи во економски заеднички причини, Франција како земја што заснова на подобрување на своите позиции во меѓународните односи преку одредено партнерство со Русите.

Факторот за раздор меѓу европските земји со огромно влијание врз трансатланските односи, се наметна германско-француско лидерство со Унијата преку декларација на Ширак и Шредер. И нонстоп притисокот од јавното мислење да застанат на страна на политичарите на САД која е најголема светска велесила која не се наметнува, во минатото немаше никакви последици а во иднината можеа да очекуват заштита од евентуална хегемонија од Франција, Германија или Русија. Членките на Европската

Унија предводени од Британија да градат сопствена безбедносна политика и партнерства со САД наместо преку Брисел. Независните коалиции надвор од рамките на Алијансата, сметаат дека целата криза е во независноста иако преседанот бил во Авганистан, Ирак како земја е првиот чекор да постави владеење.

Дистанцијата на Германија и Франција и за водење на антивоена кампања е навредлива политика на Стејт департментот, кога се подготвуаат војните во Ирак. Неколку допишаните изјави укажуват на фактот дека САД јасно укажува секогаш што е можно поскоро и решително да одговори на барањето на воена моќ заедно со сите сили учесници, одговорите на САД ќе дојдат како договор на ад-хок билатерална активност со други земји или некои без мандат што сакат да се приклучат со согласнот на ОН, НАТО или други меѓународни тела.

Ставот на Кембел и пристапот на САД иако се уште не беше добро дефениран, на Вашингтон му овозможи да надмине некои типични проблеми кои се дел од некои мултилатералните воени сојузи и да се навикнат на нивната коалиција за временски период и дефенирање на некои услови, од кои некои членови треба да ги извршуваат задачите кои ќе и бидат зададени.

Пристапот предизвикува ризици и потешкотии, САД како моќна држава успева да го собере режимот на Садан сепак пак бараат помош од НАТО за да се спроведе мир.

Аналитичарите овој потек на САД го гледаат како одлична цел да ги намалат финансиските загуби, додека одредени луѓе го толкуваат како чекор за легализација на целата акција која се спроведувала тој период во САД. Дел од сојузниците придонесуваат за спроведување на актуелни задачи кои всушност не можат да ги заменат сојузнците на долг временски период. Секој од сојузите си има свои карактеристики и инструменти, дел од овие групи им овозможуват да се справат од агресија и закани на некоја територија и нудат одредени можности да ги остваруват сите фундаментални интереси.

Сојузниците и коалициите можат од секој агол и аспект да се надополнуват едни спрема други при што самите коалиици функционират повеќе како еднократни договори и секогаш конкретни прашања.

Сите разлики кои се јавија и се соочуваат сојнизите во трансатланската алијанса е присутна во Ирак и се обидуваше да ја развие ирачката армија, НАТО сакаше да формира воен сојуз и употреба на офицери. Администрацијата Буш и официјалните

претставници ја поддржуваат мисијата на НАТО со кое Алијансата може да се трансформира и да се охрабри, за да се вклучи во меѓународното ниво и меѓународните однсоси, одредени сојузници на НАТО кои одбиваат да испратат инструктори во Ирак, сепак ќе понудат доста логистика како и финансиски средстава и обуки надвор од границата на Ирак-гледање на целата ситуација НАТО ќе остане во основа вклучен фактор во Ирак, пред да се реши недостатокот на поддршка од главните пријатели на ОН и сите други меѓународни заедници во општеството.

4.7 Мисиите на НАТО во Либија

Режимот на Гатафи во февруари 2011 година ги таргерираше цевилите, НАТО со обилниот ангажман ги повика ОН во една и единствена меѓународна заедница за да го заштити либискиот народ од била каква провокација.

Па затоа во март 2011 година коалицијата со сите сојузници и дел од партнерствата на НАТО почнаа да спроведуват ембарго за оружје, зона на забранети летови, да се штитат цивилите и цивиолното население од напад или закана од падот на Либија во рамките на големата операција –НАТО ја презеде контролата врз сите операции кои се случуваат во Либан, па во 1970 и 1973 револуцијата на самитот т.с советот на безбедност на обидинетите нации на 31 март 2011 година беше донесено, операцијата е единствен заштитник која имаше замисла за заштита на три елементи:

* Ембарго за оружје;

* Летовите во зона за забрана и акции за заштита на цивилите од напад или закана од друг напад;

*Набљудување на боиштето на терен и да се земат сите потребни дејствија до дека се забележат некои недостатоци;

Се преговараше се договараше и оваа мисија конечно заврши на 31 октомври 2011 година во 23:59 часот по локално време на Либан, Унивизиран заштитник-операцијата е донесена според Поглавјето седум од Повелбата на ОН.

Во годините 1970, 1973 и 2009 револуциите во советот на безбеднста се однесуваат на мисијата на НАТО кои се вклучени дванаесет држави (Канада, Бугарија,Белгија,Франција,Грција,Италија,Шпанија,Холандија,Романија,Турција, Обединето Кралство и Соединетите држави), поморски средства за да се спроведе

ембаргото кои се поддржани од поморски патролни контроли. Целокупниот капацитет ги вклучува во мисијата сите бродови за снабдување, фрегати, подморници, јуришни бродови –носачи на авион т.с доковите на платформата за следење на самиот врв на НАТО му беа доделени 21 поморски средства за поддршка на целокупната операција. Септември 2011 година десет држави ќе обезбедат дванаесет поморски средства за ембаргото. Сите бродови кои требало да транзитираат и поморски средства низ дистанцијата како што било наведено во пораката на навигацијата, требало првин да го известат НАТО за нивниот товар и целата количина што се превезува. Сите информации обезбедени од транзитните бродови, вклучително преку системот за секаква индификација на бродовите (обезбедувањето на основни информации за брзината , позицијата и курсот на дестинацијата), како и сите средства за разузнавање.
НАТО цело време ја следеше активноста на бродовите на регионот што се одвојува легимитивен комерцијален. Во него спаѓаат хуманитарен и приватен сообраќај од сите сомнителни пловни објекти и кои се во постојана проверка.

Сета организација е толку добра средена и контролирана, што немало шанси да дојде до некој недостаток –самите бродови на НАТО со стручно обучени луѓе треба постојано да ги пресретнуват, а доколку некои немаат легитимација бродовите на НАТО се овластени да ги пресретнат.

Последното средство доведува до тој степен за качување на тимовите на НАТО за да употребат сила и да добијат пристап до бродот за да ја прегледат секојдневната ситуација и дневникот на бродот и сите потребни списоци на екипажот. Доколку се најде оружје сите платеници и потребни материјали или ако има причина дека бродот или неговиот товар ќе се користи за поддршка на напади врз одредени цивили индеректно или директно. Септевмри 2011 година со вкупно 2862 плодни објекти се преплавени, а дури 293 се качиле, од сета таа вкупна бројка на 11 бродови не и беа дозволено да транзитираат низ либиското пристаниште, за тоа што е ризик за цивилното население.

НАТО поморските единици се целосно свесни за одговорноста во однос на Меѓународното право во врска со соодветната безбедност на живот на море (SOLAR). НАТО бродовите се во ситуација да пружат помош и да одговорат на сите повици кога е потребно во било која ситуација и во одредена операција. До тоа дојде до практична постапка каде припадниците на НАТО спасија преку 600 луѓе во неволја на море, со целосна координација на националните власти и крајбрежна

страна на НАТО и овозможи спасување на уште стотици.

Мисијата на НАТО во Либија беше успешна иако воениот блок предводен од САД се убедени дека не убиле невини луѓе, но голем дел од семејствата не го кажуват тоа и не се откажуват и по завршување на целата ситуација. Аналитичарот кој неколку пати беше наградуван и како новинар Мустафа Фетури –воздушните напади кои се случиле во Либан, НАТО против лигитимната либиска влада и на убивањето на Гатафи на 20 октомври 2011 година, либискиот народ тврдеше дека воената алијанса на НАТО има убиено доста цивили, вклучувајќи деца, жени укажува на лошата глетка и на тоа прашање кој ги убил.

По неколку дена и по режимот за убиството на Гадафи, почнаа со демонстранти кои на почеток беа мирни, па се претвори во вооружен бунт со многу голем број на персонал и се напаѓаше и голем дел на полициски станици и доста воени касарни.

Иако не се знаеше бројката на зигинати жртви и цивили во Либија, многу народни организации и меѓународни односи во кои -извештајот на Хјуман за смртни случаи на цивили се вели дека се претежно од воздушни напади.

4.8 Мисиите на НАТО во Сирија

Во годините што следеа од сириската криза, НАТО како земја членка не ја презема одговорноста и решителната акција за да обезбеди сопствени интереси и да го заштити комплет цивилното население, последиците во сирија беа потоа катострофални и во поширокиот реон. Членките на НАТО т.с заедницата која не покажа одговорност и ангажмант во сета ситуација, политичките ривали го искористија тоа Иран и Русија да го зацементират местото каде што тие владееја во тој временски период.

Блискиот исток заедно со Техеран и Москва не само што го реанимираа режимот на Асад, туку способноста се повеќе и повеќе се зголемуваше. Хаосот кој настана во Либија беше слика која не можеше никој да ја посака не се знаеше кој со кого војува, па ниту демонстрантите на која страна се. Москва ја согледа ситуацијата и случувањата и се додворуваше на Американските војници на Блискиот исток и НАТО членките во Европа, а војниците во тој реон и се придружија на Американците, а оддалеченоста од Израел беше се поголема.

Администрацијата моментално која е на функција има можност да го смени овој тренд, бидејќи режимот е осакатувачка криза значајно на САД е да капитализираат од сите околности и да ги здружат сојузниците на НАТО околу пристапот на Сирија што ќе биде во полза и интерес на безбедноста, а сето тоа пак ќе повторам нема да се намали економски САД а целите ќе ги сврте кон своја страна со донесување на одлука и крај на режимот во Сирија, заедно попомогнати од земјите членки на НАТО.

Дамаск-режимот ги исцрпи максимално своите ресурси и финансии по речеси една деценија конфликт на ова подрачје, ЕУ и САД со нивните агресии против внатрешниот круг на режимот –доаѓа се повеќе до разоткривање на несодветноста на режимот и потпирање на сите странски сојузници за економски опстанок.

Секојдневната ситуација во Сирија стануваше се по сложена и посложена, Сирија бара од истомислениците да споделат колективен политички пристап, како што е бил случајот во првите години од сириската криза.

Пристапот за кохезија со сите истомисленици т.с НАТО држави, значи дека одредена политика за Сирија може да е повеќе од збирот на нејзините делови, суштинското значење во однос на меѓународниот напор кон сириската криза и трендот на регионална нормализација.

Сирија со неактивноста дава политички чин сам по себе и ја покажува нејзината цена, водечките членки на НАТО во однос на пасивниот сириски режим создадоа услови што ќе овозможат регионална безбедност и празен простор за сите подготвени актери-како што беа во тој период Русија и Иран.

Политички ефективен притисок врз сојузниците на Асад функционираше кохезивно за да се обезбеди конечен и траен пораз на ISIS.

САД и Велика Британија во 2018 година помогаа во спротиставувањето на нестабилна јужна Сирија преку механизми за поддршка на вооружена позиција и сите други посредници на моќта. Политичкиот фронт дојде до усвојување на членките на НАТО во однос на нивните цели и ултиматуми, недејствувањето на режимот да продолжи да спроведува акти на насилство против сириискиот народ со секаков вклучен напад за хемиско оружје и сите други злосторстава. Меѓународната заедница се соочуваше со нова американска администрација потпретседателот Џо Бајден од големо значење е да се размислува за последиците од претходната политика за Сирија и за цената на неактивноста за информирање на идните одлуки-политички. САД со текот на времето се откажа од Сирија и нејзините политики што

доведе до политички случувања со низа загуби на неактивноста. Повлекувањето на американските воени позиции во североисточна Сирија во поголема мера ја дестабилизира областа- секој ден доаѓаше до секојдневни борби меѓу силите од Турција и американските партнерства со Турците во Сириските демократски сили (SDF). Способноста на меѓународните организации да спроведат критична хуманитарна стабилизациска програма. Во споредба од предходниот период од една година самата ситуација е впечатлива, некогаш моќната САД го изгуби влијанието во делување на политичкиот процес и ја загубија својата влијателност.

Русија како политичка земја која се најде во ќорсокак дозволувајќи му на процесот да се фокусира на консолидирање на сите придобивки, но место да останат обединети сојузниците на НАТО се преплашија од руската инвазија и нејзината неконтролирана моќ и на југот ги повлекоа практично сите хуманитарни организации со сериозни последици по животот на Сиријците во југот.

Трендот што предизвика голема заедничка загриженост за членките на НАТО, бидејќи сите сојузници на било каков начин ќе бидат загрозени, но до тоа дојде затоа што САД и сите сојузници се повлекоја од Сирија, Иран ја искористи оваа ситуација и го зазема нивното место. Загриженоста на сојузниците во НАТО е доста актуелна тема и тајната улога на Иран во јужна Сирија,локалниот сириски Хезболак ја проширува мрежата на недозволиви пренос на дрога, шверц со оружје и создавање на нови борци за поддршка на локалните милиции кои се распоредени во непосредна близина на израелска граница.

Присуството во овој дел на Ирак во источна и јужна Сирија ја експлоатира зоната со Ирак и Јордан, во кое се внесува нелегално оружје и наркотици на јадранска територија и се создава огромна гранична инфраструктура за шверц до Ирак, активностите ги дестабилизира заедничките погранични заедници и ефикасно делуваше да ја наруши ирачката-сириската граница.

Земјите Ирак и Русија го прошири своето присуство на Блискиот исток по критичните точки на НАТО, милицијата која е поддржана од Иран сега оперираат во опасна близина на Голанската висорамнина и шверцор за пренос стан поголем со поддршката на Иран над јорданската и ирачка граница.

III. АНАЛИЗА НА ИСТРАЖУВАЊЕТО

5. ПЕТТА ГЛАВА: Анализа на спорот на РСМ и безбеднсот на колективна договорна алијанса (collective treaty organization)

Решавањето на споровите е клучен фактор на меѓународното право и меѓународни односи .Во овој магистарски труд меѓународните спорови довеле до решавање на статусот на Македонија, без вклучување на конфликт. Промената на името на Македонија во Република Северна Македонија, довело до решавање на тој долгогодишен конфликт меѓу овие две земји.

Организацијата на безбедносна договорна колективна игра е важна улога во безбедноста на Централна Азија и Европа (CSTO).Оваа кратека потекнува од распадот на Советскиот Сојуз со иницијатива за создавање што е потекнало од Русија. Во Москва е потпишан договорот на 15 ти мај 1992 година со што се опфатила соработката на политички и воен план меѓу земјите Ерменија, Казахстан, Киргистан, Русија, Таџикистан и Узбекистан-заснован е како зајакнување на мирот, интернационалната и регионална безбеднсот и стабилност и заштита на колективната основа на независноста, територијалниот интегритет и суверинитет на земјите членки.

Самата поделба која е создадена се воздржува од желбата да сите земји членки и учесници се договорат на единствената цел, а таа цел е без закани и употреба на сила, овие потписници имаат забрана да се приклучат кон други воени сојузи. Ораганизацијата, структурата има големи сличности со понарешниот СССР, во оваа поделба не беа вклучени земјите Литванија, Латвија и Естонија –изразиле прозападни аспирации-Русија сакала да ја задржи соработката со земјите членки и да спречи секаков антигонизам од страна на членките кон неа. Организацијата и Повелбата била признаена од страна ОН на 7 октомври 2002 година и тогаш официјално започнала со работа.

Завршетокот на војната кон крајот на 20 век е значаен период од прибирањето на политиката на секоја политичка сцена, обележувањето да се создадат нови држави и нивна трансформација, експанзионистички и секакви агресивни политики, новите

сојузи што ќе се создадат и контрола на целата влада во воспоставување на нови договори со распаѓање на држави и формирање на организации на меѓународната сцена.

Комонизмот падна но дојде и крајот на СССР, но се означија почетоците на новите безбедносни предизвици и формирање на нови воени политички организации кои се многу нестабилни околности со една и заедничка цел за решавање на нови прашања околу безбеднсота.

Актот на организацијата е основачкиот договор за колективна безбеднсот со одредена кратка содржина која е составена од единаесет членови што се сочинати цо една рамка што ги обврзува сите земји што го потпишале. Преамбулата на дговорот гласи: Договор во кој земјите членки се страни на овој Договор, сега е адресиран како ,,Земјичленки" –секогаш да се водат од декларацијата на независни држави, предвидот го зема создавањето на вооружени сили на самите земјичленки. Координираните мерки во интерес на одредбите на колективна безбедност и препознавајќи ја самата потреба од строга имплементација на сите потпишани договори кои се опфатени за намалувањето на вооружувањето, силите на моќ и зајакнувањето на сите доверби.

Договорот во првиот член е земјите потписнички се обврзуваат да ги решават споровите на мирољубив начин, и воена сила да се стави на минимум и се обврзуваат да бидат отворени, за иницијатива за создавање систем на колективна безбеднсот на територијата на Азија и Европа.

НАТО членот 5 кој гласи додека се нападне една земја исто како да се нападнати сите земји во нато сојузот, така и членот 4 го пропишува начинот на договор на колективна безбеднсот, да биде толкуван агресија на една држава од овие потписнички е агресија кон сите други.

Договорот кој се потпиша за колективна безбеднсот, уште во самото дефенирање доведо до забуна кај големите сили како што е НАТО за колективна заштита од Русија, тука разви доста делими кои ќе се решават со текот на времето.

ДЗБК или договор за колективна безбедност ги пропишува и регулира сите дозволи за употреба на воена компонента за организацијата, додека пак членот 2 пропишува соодветна организација и одредени консултации за решавање на безбедносни прашања кои се засегат дирекно сите државни членки , а членот 6 се изгласа согласнот претсадателите на земјите членки за да ги ангажират воените сили за колективната безбедност од договорната Алијанса,членот го ограничува

дејствувањето на воените сили надвор од територијата на земјите потписнички на овој златен Договор и пропишува дека тие може да се употребат се додека не се заврши операцијата во согласнот со Повелбата на ОН.

5.1 НАТО И ДОКБ и меѓусебните односи

Двете организации за да можат да функционират треба да ја земат во предвит реалната состојба на двете нивоа макрониво-и активностите за организација за да имат една цел генерална слика за имплементација на сите одлуки и одредени примери за меѓусебна соработка исто така и на микро ниво а тоа се самите билатерални и трилатерални договори за државите кои се членки на организациите.

НАТО за да го постигне успехот во макро нивото на воени дипломатски односи и елементи на организацијата и тоа не успева да го постигне на начин како што го имаше испланирано, па пробува на начин со билатерални договори меѓу земја членка на ДЗКБ договор за колективна безбеднсот меѓу своја земја членка со секоја земја членка на ДОКБ, [11]НАТО на тој успех се проширува и во Централна Азија.

Односите на двете организации која може да се види од состојбата во Авганистан, НАТО во јануари влезе со свои трупи 2002 година за да владее со состојбата и да се бори против тероризмот од Талибанците. Од страна ДЗБК никогаш не се појави иницијатива за распоредат свои сили или да соработуват со НАТО, од тука па до денес се поставува прашањето зошто ДОБК е инертна да се вклучи во напорите што ги дава во Авганистан. Советот за безбедност при ОН го одобри влезот на НАТО на силите во Авганистан, ДОБК не била развиена до тај степен туку важела Регионалната безбедносна контрола и договор меѓу земјите потписнички.

Во 2003 година на ДОБК и беше признаена Повелбата, за да во 2004 година добие сооодветен набљудувач на Генералното собрание на ОН, во овој период НАТО територијата на дејствување се повеќе и повеќе ја прошири и силите на ISAF во дветте северни провинции.Владимир Путин по долгите разговори за Авганистан изјавил ,, Ние секогаш сме подготвени да соработуваме со НАТО, Авганистан како земја е добра цел и за нас –не затоа што го сакаме НАТО, затоа и таа стратегија се стреми кон наши интереси.

[11] ДОБК договор за заедничка колективна безбедност меѓународен безбедносен договор во која членуваат неколку советски земји.

Прагмантичен момент за сите и баш ништо лично, фактот дека Русија и ДОБК секогаш е спремна да соработува со НАТО, за тоа што Авганистан како земја со својата комплеска местоположба е мошне соодветна и тие се заентересирани да стават се под контрола, тогаш Русија се додаде која е антагонистички настроена кон земјите на НАТО гледамо за свој интерес е подготвена да соработува заради остварување на заеднички цели.

Слика 6: Состанок меѓу земјите на ДОКБ И НАТО

ДЗБК морала да понуди соработка со НАТО, но што е најинтересно во Авганистан состојбата ја средил НАТО, потоа во почетоците на 2010 година-ISIS започнал да ги зголемува трупите во Азија и тоа за ДОБК значело безбедносен предизвик на кој по секоја цена требало да се одговори. НАТО покрај сите игри што биле одиграни од страна на Русија во тој момент се повлекла од соработката и од страна на ДОКБ - морала да бара кои алтернативни решенија за стабилност во Авганистан со преземање на сите потребни превентивни пенетрации на трупи за да ISIS биде повлечен од Азија со кое започна ново офанзивно делување.

Руската инвазија на Украина 2014 година е суспендирана како одговор на сите политички и воени канали за комуникација остануват доста отворени, Русија која делуваше на Украина и сите анекции за Крим, соработката со НАТО не би можело да се случи. Со додека не се реши одлуката за Украина и соработката меѓу НАТО и ДОБК ќе се темели на секогаш таканаречени билатерални договори кои се воспоставени меѓу НАТО секако и земјите членки на ДОБК, преку различни програми НАТО ја разработува својата поддршка и програма како што се курсеви, обуки, учество на вежби и одредени симулации и за на крај развој на дипломатски претставништа во земјите мчленки на ДОБК. Многу аналитичари го поставуваат

прашањето дали ISIS е причина за соработка меѓу НАТО и ДОБК, после сите добиени одговори се покажува дека нема официјални ставови на НАТО за помагање на Русија. Опасност од одредени групи т.с ISIS, NATO и нормално ДОБК ќе се решат со свои пари и свои средства. Рускиот претставник за Авганистан, Кабулов ја осуди НАТО за голем недостик на соработка и волја и секако го обвини присуството на НАТО во земјата Азија како дел од причината за се поголем број на зголемување на борци во ISIS.

5.2 Украина-студија за проучување.

По крајот на студената војна Руската инвазија претставува најголема закана на безбедноста во Европа, па на 21 февруари 2022 година, Владимир Путим рускиот претседател оддржа многу значаен говор-агресијата над Украина и исто така нагласувајќи го длабокото единство меѓу источните Словени и Русите, Украинците и Белорусите кои сите потекнуваат од средновековниот комонвелт на Киевска-Русија и кажува дека новите држави Русија, Белорусија и Украина треба да ја делат политичката судбина и денес и во иднината што следува. Владимир Путим тврди дека одредените луѓе украински и белоруски индентитети се производ на странска манипулација и дека денес Западот ќе ги следи стапките на руските империјални ривали во користење на Украина и Белорусија како дел од некој си анти Проект против Русија.

Владеењето на Путин, Москва водеше политика кон Украина и Белорусија-со мислење дека националните идентитети се вештачки и затоа секогаш се кревки. Странски непријатели дека постојат во Украина и по сите добиени аргументи како дел од геополитичките борби против Русија ќе го повратат начинот на кој многу од претходниците одбија да ја прифатат агенцијата за сите обични луѓе кои сега бараат автономија од царската или советска доминација.

Путин и сите други руски елити што ја даваат идејата за руско-украинско белоруско единство во кое треба да се објасни потеклото на актуелниот конфликт особено што Москва ќе се подготви да ризикува војна од големи размери на нејзините граѓани.

Сигурноста за големата на инвазија што треба да ја започне Русија против Украина е членството на Украина во НАТО и опфаќат потемелна аспирација да доминира во Украина политички, воени и економски. Воената руска стратегија која бара доста

објаснувања, тие мислеа дека доста Украинци ќе прифат дел од културата на Русија, јазикот регионални и други врски и покрај сите анкети кои покажаа дека голем број Украинци да земат оружје во рака со се вика за да ја одбранат својата земја од Руската инвазија, облокот на Москва сосема неверодостоен со оглед на неодамнешната промена ќе предизвика упорност на семејните и сите други врски преку руско украинската граница, како да е руската војна е заглавена во идентитето на пресметка која се покажа драматично погрешна.

Во последните три децении и достоинството во 2014 година и анексијата на Крим и големата интервенција на Донбас со кој требаше да се запази Украинскиот идентитет, земјата на украина не го опфаќа делот каде се зборува овој јазик на источниот дел –со границата на украина туку и западниот дел од земјата каде што го опфаќа јазикот на Русија.

Цела генерација на тогаш независна Украина и покрај одредени недостатоци за да се одржи демократија и да се биде се поевропска во својот поглед и во поглед кога Русија на Путин –останува онаа човечка моќ да се владее со се поголема империја, со започнување на војната придонесе до зближување на укранскиот народ и покрај сите јазични бариери претходно и разделби на самите граѓани во тоа тешко време на владеење. Во тој момент што и да се случи на бојното поле Русија како земја е сигурна, дека нивната разделба сега не дејствува тука дејствува заедничкиот јазик во тоа Русија не успеја – мора да се поспостави друга контрола на оваа инвазија кој никој не ја очекуваше од Русија врз Украина.

Земјите кои граничат меѓу себе како што се Русија, Украина и Белорусија останува некоја внатрешна расправија меѓу овие земји, Украина направи доста за земјата Русија во кои се вклучени јазикот во источна и јужна Украина, Украина со текот на времето успевада се одели од јазикот и културни некои вредности од Русија со самиот факт дека Русија почнува да се спојава во некои работи дека полека ја губи Украина како земја од нејзиното влијание и да се повлече пополека Украина кон Москва. После распадот на Советскиот Сојуз и поделба на сите овие земји кои биле во овој состав и движењето на народот во својата држава создава еден посебен идентитет во самата земја, а тоа е образование, официјална меморија, медиуми, законодаство и се друго што е потребно да функционира една држава еден систем посебен во својата земја. Па исто така украинскиот јазик останува доста значаен за деловите каде има влијание укранскиот јазик но и во деловите каде владее рускиот

јазик и до ден -денес Украинците се сметат за свој народ, пред да започне оваа инвазија на Русија.

5.3 ОН нивниот став за војната во Украина.

НАТО заедно со сите земји членки брутално ја осудува Русија врз Украина која е мирна , самостојна и демократска држава без никаква агресија врз Русија. НАТО со заедничките партнери 32 земји членки и даваат целата поддршка на Украина, помагајќи и во сите напори да се заштити од секаква немири и деверзански непромислени реакции и недолично однесување и непочитување на човечкото хумано право, помагајќи и со сите потребни работи за нејзина стабилност заедно со земјите од северноатланскиот сојуз. Односите меѓу НАТО и Украина датира уште во далечните години на 1990 -те и од тогаш до ден -денес се развива едно големо партнерство за самодоверба, додека во 2014 година со нанесувањето на анексија на КРИМ, Рисија делуваше претежно на критичките места кое исто така е непочитување на човековите право. Со големата инвазија која се случи во 2022 година на Русија врз Украина доведе до обезбедување на сите земји членки на НАТО еден таканаречен сојуз за обеденување и голема поддршка, овој сојуз се прошири кога започна таканаречената соработка на Украина која се приклучи кон североатланскиот сојуз уште во далечната 1991 година и нормално нивното партнерство за мир и стабилност во 1994 година.

Комисијата која се формираше во 1997 година со потпишување на Повелбата за посебно партнерство за да се унапреди и прошири соработката од една страна Украина од друга страна земјите членски на НАТО, од тогаш па со постојана соработка од 2009 година се вклучила една задничка ГОДИШНА НАЦИОНАЛНА БЕЗБЕДНОСТ – Украина иако не била земја членка на НАТО имала добра соработка за придонесување на сите потребни активности кои биле потребни за помош на НАТО. Соработката меѓу НАТО и Украина доведува до голема поддршка која морало да ја даде НАТО на Украина од започнувањето на инванзијата која се случила во 2022 година со долгодишното недоразбирање меѓу овие две земји, знаеме дека особено значење и доволен приоритет се дава во сеопфатните реформи за одбранбен и безбеден сектор и да се одобри од секаков вид на закани од страна на

Русија.

НАТО постојано ја осудува агресијата на Русија врз Украина која треба да стане нејзин близок партнер во иднина, затоа НАТО со сите земји членки и дава постојана поддршка во сите нејзини одлуки за да може се повеќе да го задржи својот интегритет на самостојност и за ослободување на своите територии.

За сите земји членки независна Украина е од значење на сите земји членки во атланскиот сојуз, овие односи меѓу Украина и Русија се во функција уште во 1990 година и тоа партнерство владее до ден- денес, а знаеме дека Русија има дејствувано и на доста делови на КРИМ и сето тоа довело до нелегална агресија да односите меѓу Русија и НАТО се повеќе и повеќе се задлабочат до тој степен да дојде до нивна така наречена непријатна состојба.

Повелбата која беше потпишана уште во 1997 година која се формира од комисија НАТО и Украина и да дојде до поголема соработка, а додека па од 2009 година додека комисијата го задлабочува процесот на интеграција на Украина во самата годишна анализа на програма, а самата земја донесува доста за користење на длабоката анализа и активно учество за операциите на НАТО за нивна соработка која се користи за поддршка на сите земји во составот на атланскиот сојуз и соработка до поголема процедура да ги зајакне своите интереси во сите области независно која земја ќе биде погодена од трета земја за да може НАТО да одговори на сите предвидени и непредвидени предизвици.

Во Варшава во далечната 2016 година НАТО со сите земји членки на кои се оддржа состанок и за кој се дискутираше за доста нерешени прашања, Украина иако и во тој период не беше и до ден- денес не е земја членка на НАТО се поддржа во сите сегменти за нејзина безбедност и се формира таканаречена CAP-сеопфатен пакет за помош, а самиот Устав на Украина се донесе т.с амандмант во 2019 година и се стави на сила и покрај сите надворешни притисоци, а особено пак во 2020 година претседателот Зеленски ја одобри и ја обнови новата стратегија за национална безбедност на Украина со која се предвидува развој на НАТО и се пологолемо приближување на Украина кај нивното членство.

Русија уште во далечните години нанесуваше доста незаконски работи за

агресијата на земји кои се блиску на Украина за да га зголеми своите таканаречени капацитети и создавање на агресија и дестабилизација на Црното Море и на Крузија која се во близина на Украина. Нато со со состанокот одржан со земјите членки на сите сојузници донесе решение за поставување свои сили на поморското крабрежје со свои војници и да ја заштити и земјата Украина, со тоа ќе дојде до непочитување на меѓународното право и меѓународната безбедност на сојузничките односи меѓу Русија и атланскиот сојуз на НАТО.

НАТО како алијанса стои во одлуките на земјите членки за поддршка на Украина и сите нејзини придобивки кои ќе бидат значајни во иднина до донесување на крајно решение, за легимитет и демократски избран претседател па и влада, алијансата на НАТО секогаш ќе ја дава својата најголема поддршка за да можат овие земји да се справат од агресијата на Русија која сака да ја наметне и воедно да ги земе деловите на Украина кои се значаен дел на земјата како што е Украина.

5.4 Забелешки и одговор на Руската војна против Украина.

Со Руската инвазија во Крим и со целосна дестабилизација на Украина во 2014 година и НАТО со сите земји членки како став за зачувавање и мирот за стабилност, сите земји членки страшно ја осудуваат агресијата на Русија против Крим и сите нејзини обиди за привремена окупација. Русија во февруари 2022 година сама по себе ја призна Луганск како НАРОДНА РЕПУБЛИКА ДОЊЕЦК во источна Украина со тоа се руши меѓународното право и секако дополнително го поткупува секој суверинитет и интегралниот на самата земја и кон сите земји кои се и кои не се членки на НАТО сојузот, агресијата која се случи во февруари 2022 година од страна на Русија врз Украина никој не го очекуваше овој стратешки концепт од страна на Русија, затоа што Украина како земја се уште не ги беше расчистила своите територии од цивилното население со тоа се наруши човековото право и меѓународната безбедност и кршење на сите правила.

Слика 7: Војната во Украина –катастрофална состојба

На знаење дека во 2014 година НАТО не ја испочитува Русија, затоа што Крим беше нападнат од страна на Русија од тогаш се прекина сета цивилна соработка и воена со тоа се затвори сите насоки за добра комуникација, целокупната инвазија во февруари 2022 година меѓу Русија и Украина, самата одлука се донесе во Москва без некои сојузници да го прифатат овој начин на дејствување, со обновување на сите тенкови и сите потребни средства без знаење на НАТО и без знаење на некои други земји од самиот состанок на кој требаше да се промовира мир и стабилност дојде до големата ескалација на денешнината кој до сега никој не ја очекување т.с во 21 век да настане војна, а пред се да не се почитува меѓународното хуманово право.

Големите членки на НАТО со сите сојузници по нападот на Русија врз Украина веднаш ја повика да го прекине огнот и да се почитува на меѓународното право и да имаме непрекинат пристап и негранич на сите лица кои поминуваат низ Црното море и да ги тргнат сите трупи кои се на тие делови, кризниот штаб одржува постојана консултација со комисијата НАТО-Украина незнаејќи дека заканите ќе бидат од толкав голем размер не само за периодот кој делувал во 2022 година, туку и пред претходни забелешки од страна на Русија како што се годините 2018 и 2021 година сакајќи да ги земе овие делови на Украина земјата за овие делови кои се под нејзина сопственост и се од големо значење на оваа земја се борела со разни преговори кога започнала инвазијата во 2022 година од тогаш се нарушиле сите човекови правила.

НАТО како сојузник веднаш ја зајакна поддршката за Украина и со сета политичка анализа со сите потребни работи од предходните согледувања за Крим од страна на Русија во 2014 година се собраа на маса и се договорија за надворешни работи за

зајакнување на способностите за да обезбедат сопствена безбедност не само за Крим но како и поддршка како земја членка НАТО со своите сојузници. На самиот состанок се дискутираше за донесување на доста деликатни одлуки и за подобрување на соработката –програма за поголема безбедност на Крим и на Азиското Море, во Варшава во 2016 година НАТО за поддршка на Украина мораше да влезе во пакетот за сеопфатна помош кој требаше да обезбеди широки реформи за безбедносниот и одбранбен систем врз сите евроатлански принципи во најдобра практика. НАТО од самото формирање па до денот на војната и обезбедуваше на Украина сите потребни работи како што се оружје да биде заштитена од сите хибритни напади и сета поголема поддршка за развој на способност преку сите можни сегменти образование, обука на персоналот презентација за заштита од хибритни напади и други позначајни програми кои ќе влијаат позитивно на целокупното население по поширока смисла.

На самитот на НАТО кој се одржа во Мадрид во 2022 година пред да започне инвазијата на Русија против Украина се разговараше да се обезбеди Украина со сите потребни работи како што се гориво, медицина, материјали доста голем број на опрема за заштита од хемиски и биолошки закани и сите други беспилотни летала, на самитот во Мадрид се разговараше за модернизација на сите одбранбени системи и самите институции на Украина.

НАТО на Украина и овозможи да се справи со отргање на старото оружје, а да се воведе новото оружје кој на самата земја ќе обезбеди значително поголема стабилност и сигурност за да можат да се обранат во случај на напад.

Самата повелба меѓу НАТО и Украина е партнерство од 1997 година во кое се обезбедува форум за сите заеднички пристапи меѓу овие две земји, таа комисија ги опфаќа сите работи од состаноци меѓу владата со влада и министри за надворешни работи но во интерес пред се на државата Украина.

Поддршката за целосна анализа и поддршка за Украина е составена од програма (ANP) –годишна национална програма која е составена од пет поглавја: економски прашања за стабилност, воени прашања, потребни ресурси, прашања за безбедноста на државата нормално и правни прашања, програма која е опфатена ќи прифаќа сите потребни работи за корупцијата во државата мирот и безбедноста, нормално и човековите права и одбранбен сектор на државата од надворешни

влијанија и пристапот кон евроатланскиот сојуз и сите потребни принципи. Годишната анализа се однесува на доста потребни работи како што се оценката на ANP и сите можна поддршка која спаѓа на државата Украина. Додека пак посебната програма NIDC која има за цел да ја претстави напорите за информативен и документиран центар, кој по заседнување на двете страна во Киев во 1997 година од страна на НАТО и Украина и сите потребни напори и задачи од одделението за јавна дипломатија на НАТО земјите која беше доста значајна за Украина како земја која сеуште не е земја членка на НАТО и тоа беше старт за формирање на првата информативна канцеларија која беше отворена за целата поширока јавност, на самиот состанок се донесоа три клучни работни столбови: да се зголеми свеста, да може да се информира целата Украинска јавност и сите активности за соработка меѓу овие две земји и целата задача т.с активност меѓу овие две земји за долгодишна соработка за конкретни совети за развој на сите стратешки способности за комуникација.

Повеќе временски период донесува за Украина работи кои се во интерес на самата земја со многу различни проекти за сета јавна дипломатија и комуникација кои се вклучени на посебна маса со различни конференции и мултимедијални проекти,

Во 1999 година во Киев која започна претходно, покрај сите одредени напори се повеќе имаше своја улога меѓу Украина и НАТО земји партнерства со влијанието на населението за зачувување на стабилноста на самата земја, со сите министри за внатрешни работи за надворешни работи и особено претседателската канцеларија и советите за безбеднсот и одбрана со парламентот и сите други потребни агенции, сите овие состаноци ќе придонесат за зајакнување на имплементацијата на Украина и сите потребни евроатлански реформи, со низа политички, правни, економски и безбедносни промени што една држава ќи спроведува за да се услогласи со стандардите и вредностите на Европската унија и НАТО. Наједноставно кажано тоа се реформинте што ја подготвува државата за членство или поблиски интеграции во ЕУ и НАТО.

Клучни области на евроатланските реформи се:

* Владеење на правото-независно судство, борба против корупција и криминал;
*Демократија и институции- слободни избори, транспарентна власт, силен парламент;
*Човекови права- заштита на слободата, еднаквост и права на малцинствата;
*Безбедност и одбранбен сектор-професионална армија, цивилна контрола

интероперабилност со НАТО;
*јавна администрација-ефикасна, департизација и професионална администрација;
*Економски реформи-пазарна економија, подобра бизнис- клима и финанскиска стабилност;
*Медиуми и слобода на изразување-слободни и независни медиуми;
Сите овие работи се важни, затоа што треба да се зајкне мирот и безбедноста, функционалноста на државата, животниот стандард и меѓународна доверба и стабилност, знаеме дека овој пакет води кон така наречен сеопфатен пакет за помош на НАТО и Украина. Сите потребни активности од страна на НАТО за помош на Украина доведува до соработка за развој и подготовка на земјата од секаков вид на агресија со модерно оружје, да се замени целата стара опрема и од гледна точка Украина е земја по својата местоположба игра улога за стратешка цел за сите земји кои се во нејзиниот состав, Русија која ги согледува сите овие работи од страна што се случува во оваа земја, замислува дека е опасност на НАТО да се доближи кон целите на Русија и во 2022 година ја започнува својата инвазија и заземање на своите територии. Се поставува прашањето до ден- денес зошто НАТО не вклучен дирекно врз Украина туку делува само како помош со одредени земји како што беше примерот со Југославија на времето.

Забелешките за оценката на руската инвазија врз Украина донесува доста деликатни правила како што се:
* Повреда на меѓународното право-руската воена интервенција претставува кршење на Повелбата на ОН и принципот на суверинитет и територијален интегритет на Украина;
*Неприфатлива употреба на сила-војната се смета за неиспровоцирана агресија со сериозни последици врз цивилното население и инфраструктура;
*Хуманитарна катастрофа-која резултираше со голем број на цивилни жртви, раселени лица и бегалци како и уништување на основните услови за живот на населението во Украина;
*Закана за европската и глобалната безбедност-конфликт за дестабилизација и за безбедноста на архитектура во Европа и ја зголемува геополитичката нестабилност на цела Европа;
*Кршење на човековите права-покрај сите извештаи и воени злосторства, напади врз цивилите и ограничување на основните слободи за говор на населението. Меѓународната заедница на војната и одговорот на политичката и дипломатска

осуда на ЕУ, НАТО и ОН и голем број на држави јавно ја осудија руската агресија и побараа итно повлекување на руските сили од Украина и да се повлечат од конвенционалното војување. Секако економски и финансиски санкции во кои се воведуват строги санкции против Русија (банкарски сектор, енергија,трговија на поединец со цел ограничување на нејзините воени капацитети и загрозување на цела Европа од инванзијата на Украина и страдање на доста Европски земји. Воената и безбедносна помош на Украина која целосно е обезбедена со воена опрема,обука и разознавачка поддршка за зајакнување на одбранбените способности на Украина. Да не ја заборавиме хуманитарната помош на испорака на секакви артикли за храна, лекови, медицинска помош и поддршка за бегалците и зајакнување на НАТО сили со својата одбрана на источниот крил, ја зголеми воената подготвеност и ја унапреди колективната безбеднсот. Руската војна против Украина претставува сериозен предизвик за меѓународниот поредок, а одговорот на меѓународната заедница е насочен кон одбрана на меѓународното право, поддршка на Украина и зачувување на европската безбеднсот.

5.5 Европската унија за војната меѓу Русија и Украина и нејзиниот став

Европската унија крајно ја осуди Русија и нивните непоколебливи страни за поддршка на Украина, сета употреба на сила и промена на границите на 21 век, тензиите и сите непотребни конфликти треба да го решат дијалогот и сета дипломатија на неколку лидери на ЕУ –која побара од Русија во неколку наврати веднаш да се прекине со војната и да ги повлече сите сили и воена опрема од Украина и во целост да ги почитува територојалниот интегритет и суверинитет на независна Украина. Но сепак Европската унија ја истакна силата на Украина и одбрана на земјата од Руската инвазија со обеденување на целиот Унгарски народ во една и единствена цел да ги одбранат своите територии од било какви закани за слава на оваа земја. Европската унија сите земји членки 27 на состанокот кој се одвиваше во затворени врати, доведо до искористување на хуманитарна, финансиска и сета воена поддршка и да ја покаже целата своја солидарност и да дава поддршка на сите бегалци кои се принудени да се иселат од својата родна земја.

Сите сојузници како што се ОН, ОБСЕ,НАТО и Г7 секако дека овие сите заседанија ја осудија неселективноста за напади на Русија врз цивилите и сета инфраструктура и се повтори она старо непишано правило да не се почитува меѓународното хумано право иако знаеме дека треба да се почитува, пред да се започне било каква агресија врз било која земја и да се заштити цивилното население и од било каков сооднос од било која држава врз друга држава.

Големите сили на Европската унија и сите други земји кои се соучесници со Русија еден ден ќе мора да одговорат пред судот за меѓународно право и човекови права, агресијата кои се случи во деловите на Украина како што се Донјецк, Луганск и Запорожје и Керсон сите мерки на Русија строго се насочени кон овие делови во кое се поставува и прашањето до ден -денес дали е од оправдани причини или економски посебно за овие делови на Украина. Знаеме дека Европската унија и дава поддршка на Украина која ја осудува за целкупната агресија што Русија ја изврши врз Украина, во домен за свои интереси и воведување на сет санкции за да се изолира Русија од меѓународниот план. Европска унија мораше да воведе одредени санкции против Русија гледано од повеќе гледни точки како прво ќе ги истакнеме економската и финансиска поддршка која ја имаа до сега и воена поддршка за да обезбеди воена опрема за обука и за да се спреми Унгарија за инвазијата од страна на Русија која се повеќе и повеќе доаѓа до вратите на оваа држава.

Европската унија и НАТО настојува да ги зачува интересите за Унгарија како што се националните интереси да не се наштети на сопствената економија и енергетска безбеднсот, енергенска стабилност за задржување на снабдувањето со руски гас и нафта и спротивставување на санкции што директно ја загрозуваат енергетиката, избегнување на директна воена инволвираност да испраќа свое оружје без знаење на ЕУ и НАТО и да се стави крај на војната преку дипломатија.

Ставот на Европската унија за руската агресија кажавме дека ја поддржува Украина во сите аспекти за да може да се почитува меѓународното право, ставот на Украина се засега до тоа да ги зачува своите територии и да се повлечат друпите од страна на Русија, додека пак Русија ја оправдува оваа војна да ги врати своите територии и да го заштити руското население и се држи на ставот да не се шири Европската унија и влијанието на ЕУ од страна на други надворешни сили кои ќе овозможат влијание на на Украина и влијание за да се стремат кон странските цели.

5.6 Конвенцијата за човекови права и ставовите на НАТО И ЕУ од страна на Русија

Самата Европска унија која е формирана уште во далечната 1950 година во рамките на Советот на Европа по втората светска војна во која се случија доста нехумани работи во тој временски период, со тоа мораше на време да се алармира за сите потребни работи за зачувување на цивилите и населението кое знаеме дека е доста нехумано од страна на било која земја да дојде до тој конфликт. Европскиот суд за човекови права до ден денес ќи разгледува сите работи кои се имаат случено во втората светска војна и сегашната инавазија на Русија за непочитување на човековите права и напад на населението воедно заштита и на цивилите од несакани последици кои можат да настанат кај човекот од предходно видени случувања. Знаеме дека конвенцијата стапи на сила во 1953 година од вкупен број на 47 земји членки во Советот на Европа тој број се повеќе и повеќе се зголеми со падот на Берлинскиот ѕид во 1989 година. Самата Европска Унија и НАТО се залагат за концептите за човекови права кое има главна улога во заштитата на комунистичката субверзија, европската унија за човекови права ги разгледува сите работи ги анализира сите потребни случувања на територијата што се случувале во историјата и работи кои се случуват денес од страна на било кој агресор да се случи на одредена територија.
Ќе дадеме неколку работи кои Европската унија за човекови права ги има доставено како заклучок од сите работи кои се случувале до минатото и работи што можеме да кажеме дека се случуват денес на знаење дека се многу деликатни и стресни за цивилното население.

Ставовите на европската унија и на НАТО ќе се разгледуват после војната откако ќе заврши меѓу овие две земји, бидејќи европската унија и НАТО ја предупредија Русија таа не ќи послуша сега последиците ќе бидат доста големи од екомонски фактор, чевечки фактор зачувување на интересите само за да се задржи егото кај одредени поединци и работите кои се играат зад затворени врати.

Конвенцијата и концептите кои стапија на сила во 1953 година, европската комисија

[12] Договор во кој се гарантираат основните човекови права и слободи, права на живот, забрана на мачење и нечовечко однесување, слобода на изразување и слобода на вероисповед.

требаше и донесе заклучок за да ги штити граѓанските и политичките права и сите економски и социјални културни права и потребата за меѓусебна потреба за кус разбирлив и неконтроверзен текст кој требаше да се усвои од владите за да ставот остане силен и конкретен. Унијата за човекови права ги вклучува протоколите за заштита на се поголем број политички и граѓански права, директно секако ѓи гарантира правата на малцинските групи и сите други пропаганди кои можат да се јават и затегнат, текстот за европската конвенција за одредени човекови права опфаќа 16, но со текот на времето бројката се зголемува и достигнува 25 човекови права и слободи со тоа се гледа карактеро на конвенцијата за отвореност за постепено нормално вградување на нови човекови права преку донесување на секојдневни протоколи од различни состаноци-членки од самиот состав на Европа.

Ставовите на европската унија и на НАТО за човекови права кои се дадени со одредени протоколи кои морат да гарантират право на живот, личноста да се осеќа слободна и безбедна, судењето да е по основ на кривични правни работи со:
*секој може да се пријави и да биде глас на избори;
*секоја мисла да е слободна и да се разгледа независно од кој е донесена;

*секој граѓанин независно на која нација припаѓа слободно да се изрази;

*секој може да го пријави својот имот и да знае дека е негов и да владее со него и да ужива;
*слобода на создавање колектив и здружување на сите сили кои се потребни за одредена цел;
Тортурата која се нанесува од страна на кој било припадник да се отстрани и секогаш да се казни со смртна казна, ропство и присила на било каков труд и дескриминација, за да се зачуват правата на слобода гарантирани од самиот состанок на сите држави и влез на колективно протерување на секаков вид на странци кои не се согласуват со овој договор.
Самата конвенција за човекови права донесува неколку одлуки меѓу нив ќе ги споменеме:
*секогаш да има генерален пристап;
*конвенцијата да има аспект на целта и смисла до пристап;
*нормално секој да има прево на динамично и еволуативно толкување;

*националните стандарди да се потпират на европските начини на функционирање;
*пропорционалноста да е преку толкувањето;
*доктрините да бидат начин на толкување и подобро разбирање;
*меѓународни стандарди на толкување;
*толкување преку ефективно донесување на одлуки;
*конвенцијата во целина на толкување на конзинтентност;
*јасното значење на текстот од произлезените ограничувања;
*автономното знаење се толкува преку конвенцијата;
*подготвителна работа на одредени структури;
*толкувања преку судот и интерпретативната улога;

Сите овие работи кои се наведени се толкување на судот за човекови права, која имаше значајна улога во толкувањето на Конвенцијата иако секогаш е помала од судот за човекови права, кога поради одредени причини овие работи меѓу себе не се согласуват, тогаш доаѓаме влијание на Комисијата која го менува своето гледиште. Европскиот суд за човекови права располага со силни механизми за нејзино спроведување со сила на начин што се дава можност за сите потребни жалби според одреден протокол за заштита на човековите права и сите државни и индивидуални жалби кои се изнесуваат пред европскиот суд за човекови права, суд кој е составен од судии во една заедница.

НАТО и европската унија го имаат европскиот суд за човекови права кое знаеме ека е уникатно тело во историјата на меѓународното право, тоа се состои од 800 милиони луѓе и сите буквално сите имаат пристап до него, за да ги изнесат своите права и жалби за сите повреди и основи на права. Знаеме дека судот е во самиот центар на Стразбург, Франција и секогаш дејствува во рамките на Советот на Европа кој е стациониран таму.

Судот кој започна со работа во далечната 1998 година на 1-ви ноември и со стапување на сила со Протоколот 11 е и ќе биде производ на две одделни времиња, европската комисија за човекови права и поранешен суд за човекови права, усвојувана од серија фактори и различно растечко оптоварување на самата Комисија на Судот, како и желбата да се елеменира дуплирањето на постапките во кое овие две тела се мериторно разгледување на допуштените предмети. Судиите за европски прашања се крајно стационирани во Стразбург, Франција и се смејат од таму да се

менуваат, па и да се поместат.

Составот на судот за човекови права продолжи да се креира со 14 протоколи кој е радификуван од 47 држави и претставува промена во процедурите за работа на судот од Стразбург, знаеме дека тој се формира во мај 2004 година од 47 земји членки во советот на цела европа, но и тогаш и денес дел од Руската федерација со покасно стават на сила но се случи на 18 февруари 2010 година, кое дозволи негово ефективно спроведување.

Самиот суд е составен од одрени конвенции за човекови права, конвенцијата мора да биде толку голема колку и бројот на држави, тие мора да се бират на секои 6 години, мора да се менуваат но доколку судот одлучи тие можат да се реименуваат, тие остануват на својата функција до дека не бидат сменети. Самата таа функција налага лицата кои се на таа функција ќе мора по одреден протокол да поминат, да се доста подковани со знаење и да се правни стручнаци во сите области, а во 1966 година со вршење на функцијата од страна на повисоки структури се засили независното судство кои ги имаат сите привилегии кои можат да бидат одземени некогаш од страна на пленарното собрание на Судот.

Европската унија и НАТО донесуват одлука изборот на судии во Парламентарното собрание на Советот на Европа, да бидат од страна на три кандидати –секогаш за нив да стои договорна страна.

Одлуката за изборот на судии се доверува на Парламентарното собрание на советот на Европа во составот на судии на ова собрание сите заедно колективно одлучуват за практиката на работа и мора да ќи исполнуват одредени работи како што се подготвеност да живее во Стразбург, мора да биде половата застапеност во сите области да има и мажи и жени. Судиите се повлекуват од разгледување на работата на одредени случаи, можни конфликти на интерес како и судија на национален суд и член на одреден случај, судиите мора исто така да бидат спремни да имаат таканаречен AD HOC судија, до одредена можност ако се откаже некој судија да имаме судија во резерва и одговорност на секоја држава е да достави прилог со резервен судија со кој претседателот ќе има можност да направи избор.

Додека пак за административна и судска работа судот врши повеќе функции, за административната работа на судот одлучува Пленарното собрание во чиј состав спаѓаат сите потребни судии,а претседателот на судот се избира од пленарното собрание со поглед на судска работа и судот секогаш одобрува 9 или 10 судии кои

знаеме дека се менуваат на секои 3 години за да имаме ротација на судии низ сите тие одбори.

Ставовите на НАТО и Европската унија уште на почеток на војната, па и со досегашните активности кои се изведуваат на бојното поле кажува како резултат на задачи и активности кои се од значење на Русија, а да се одбранат деловите на Украина доведува со помагање на Унгарија од страна на НАТО.

На самитот кој се одржа неколку пати НАТО по сите гледни точки доведуваше до степен се повеќе и повеќе да пружи помош на Унгарија на појното поле која беше помогната со секаков вид на оружје, но се поставува прашањето зошто не помогна со директно број на персонал туку само со воена опрема, НАТО се додека трае војната целосно ќе ја следи ситуацијата на терен за да донесе за на крај одлука кои се недостатоци а кои предности, за конфликт кој би се случил во иднина.

Европската унија исто така го негираше ставот на Русија за нападот на Унгарија за да ги освои целите за свои интереси, гледано доста од овие случувања кои се случуваат на бојното поле, можеме да дојдеме до заклучок дека војната се уште се води во кои се загубија доста невини човечки жртви од двете страни.

5.7 Непочитување на военото и хумано право-со човечки жртви

Знаеме дека вештината на војувањето не е да се донесе крајно решение со војна. Војната е само изговор со доста човечки и последици на бојното поле со живот и смрт, додека најголем отпор се постигнува кога сето тоа ќе се договори на маса со добри преговори.

Доста списанија, доста изговори укажуваат дека на времето, за еден добар војсководец се сметал човек кој на лесен начи со опкружување ги земал овие територии, со заземање на полк и чета и со затварање на персоналот кој ќе биде фатен од нивна страна. Борбата продолжува понатаму не со убивање на цивилни жртви, со демотивирање на непријателот да се предаде.

На времето по доста прочитани списанија и доста прочитани дела, за добар војсководец се сметал оној кој на лесен начин доаѓал до целта, а не оној кој само победувал.

Принципот на меѓународното право е почитување на човечкиот живот и секое достоинство према човекот поединец, и нормално секаков вид на тортура врз човекот да се прави разлика меѓу вооружени лица на терен и цивилно население. Пропорционалноста забранува секаков вид на употреба на оружје кое негативно ќе влијае населението со трауми и други работи додека знаеме дека тоа население не е во конфликт и не е вооружено, ограничувањето е принцип на завојувани страна и секаков избор на средства на одрдени војувања и мора да се задржува на забраната за методи за војување.

Одредени работи во минатото доведоа до донесување на Женевските конвенции во 1949 година со три дополнителни протоколи:

*да се заштитат жртвите од меѓународни вооружени сили;

*заштита на секаков вид на жртви на немеѓународни вооружени судири;

*користење на црвен амблем и црвен крст и црвена полумесечина за заштита;

Кога се освои овие прицини на меѓународни правни инструменти и меѓународната заедница нормално ја продолжи легистативата за секаков вид на правни акти и користење на одреден вид на оружје со одрдени правни инструменти:

*наследство на конвенцијата на вооружени конфликти;

*секогаш постоење на декларација на ООН;

*да се решава војната со нуклеарно оружје;

*да не се складираат производи и батеролошки токсични оружја;

*животната средина со техники на непријателски сили за забрана и употреба за модификација;

*да не се употребува ласерско оружје;

*нуклеарна забрана со комплетен договор;

*да не се употребуват противпешадиски мини;

Секоја земја која е потписничка на меѓународното воено хумано право, независно за каков конфликт се работи и во каква ситуација мора секогаш да го почитува ова право т.с Женевските конфенции, изговор на секоја земја за непочитување на меѓународното право, а е земја потписничка на Женевската конвенција.

Меѓународниот комитет со знаење на Црвениот крст и Црвената полумесечина го претставува меѓународнот воено хумано право и заштина на Женевските конвенции, оваа организација работи низ целиот свет за заштита на наелението од секаков вид на борба кога е во прашање населението да се заштити од секаков вид на напад од

страна на вооружените лица кои неконтролирано, вршат напад на населението и не ги почитуваат правата на Женевската конвенција на војување и мора да се пристапи кон тоа спасување на човечки животи и секаков вид на материјални добра.

Во 1945 година и со донесување на Повелбата од страна на ООН, војната е средство со кое не треба да се решаваат споровите меѓу државите. Тој поредок мора да се почитува за да се гради единство меѓу државите, а не таканаречена разделба меѓу нив т.с решавање на споровите на мирен и едноставен начин.

Советот на безбедност е големо регионално семејство со почитување на соодветните мерки доколку имаме нарушување на мирот и сите акти на агресија за да се применат сите соодветни мерки со одредени закани кои демнеат низ целата територија во која се води неконтролирана војна, тие мерки можат да донесат прекин на економски односи и секаков вид на сообраќај, воздушен, поштенски, радиографски и други средства за комуникација во кој се состав систем на контрола на ООН и употреба на воена сила, советот на безбедност секогаш одлучува дали мерките се адекватни или не, доколку се покажат неадеакватни секогаш се преземат други мерки за да се реши проблемот на две спротиставени држави.

Меѓународниот судир е судир меѓу две или повеќе држави, додека пак немеѓународен вооружен конфликт се третира по Женевската конвенција, додека пак внатрешни вооружени сили можат да се наречат како државни удари, бунтови и востанија и да ескалираат во големи размери.

Државен меѓународен судир е судир меѓу две држави и има право и обврска да го почитува меѓународното воено хумано право, фактичка власт на меѓународното воено хумано право се смета и револуционерни и ослободителни движења на територија која е зафатена од окупаторкса држава. Додека пак немеѓународен судир е судир која целосно раководи со бунтовниците во еден така наречен внатрешен вооружен судир, ООН нации преземаат мерки да се реши случајот за колективна одбрана заради агресија и да се воспостави мир за единство.

Улогата на заштитничка сила е неутрална држава која треба да се прифати како земја земја која ја заштитува и има парво да ги почитува Женевските конвенции и врши одредени две функции:

*Надзорна;

*Посредничка.

Надзорна претставува согледување на сите проблеми на одредени држави кои се

цело време до модерен конфликт и да се решат на мирен начин се до дека не дојде до нивна ескалација или надмудрување на силите едни спрема други. Посредничка има за цел да контактира со заштитени лица без сомнение и независно кои лица меѓу себе комуницираат, а нивната улога е да вршат контрола на работата да се провери под кои услови живееат и ако има одредедени противправни акти и мора да даде одредени сугестии за да се доведе ситуацијата под целосна контрола, прекин на оган, формирање заштитна зона, примирје, размена на секаков вид на болни и ранети жртви.

И од претходно кажаното и од многу други наоди и процедури се наметнува целта, да се заштити населението и да се прави разлика меѓу цивилни објекти, цивилно население и борци кои се на бојното поле во кое се одвива борбата, лица кои се вооружени и учествуваат директно на бојното поле, а целта на лицата за да ја постигнат посакуваната цел е да ги ослабнат вооружените сили и да воспостават систем на контрола за ситуацијата која се случува.

Ограничувањата и забраните во конфликтите се пропишани во друга форма за лица и предмети со забрани на ограничувања за употреба на одредени средства и различни методи за војување, знаеме дека кога настанува конфликт лицата не размислуваат за последиците кои би настанале и не барат начин и решение за тој вооружен конфликт како ќе се изведат сите операции.

Во борбата која започнала имаме методи на војување дозволени и недозволени во смисла кои ќе играт улога на свесно или несвесно правило на хуманитарно војување, не е хумано да се користи знак за лажна манипулација за да се привлече целото внимание од страна на вооружените лица, а сето тоа да е во знак на лажна тревога дека сакат да помогнат.

Ранетите и болните лица на бојното поле имаат така наречен статус за подобрување на положбата на сите ранети и болни лица во самата конвенција да ги почитуваат правилата независно дали лицата се вооружени или не вооружени, ранети и болни лица во самиот судир се сите лица на кои и е потребна лекарска помош, со сите овие лица дали е завојувана или незавојувана страна треба да се постапи хумано.

Транспортните единици или медицинскиот персонал кој е наменет за транспорт на лица за пренесување на болни лица, спречување на болести и лекување и транспортот на ранети и болни лица и да се примени правилото да и се даде секогаш прва помош и да се почитуваат обврските за сите ранети лица независно на која страна се тие и од која страна учествуваат.

Медицинските возила треба да бидат означени со своите знакови со кои ќе се познаат соодветно и ќе бидат забележани од двете страна за да можат транспортот да се изврши на културен и соодветен начин како што доликува, на левата рака персоналот носи посебна лента и одредена картичка за да можат лесно да се препознаат и да се индификуват и да се транспортираат до одрдената цел која е потребна.

5.8 Ставот на Европските земји и (ЕКЧП) за непочитување на хуманитарното право и анализа на меѓународните спорови

Европската конвенција која е донесена 1950 година – почитувањето на секој човечки живот и негово достоинство, можат да се најдат на секое тло во светски рамки. Знаеме дека човековите права не можат да се купуваат или да се наследат тие се нарекуваат ,,неотуѓиви" затоа што никоја поединка на светот нема право да му ги одземе правата на одредена личност или од било која причина.

Европските земји за човековите права укажуват на фактот дека тие се своијство на секое битие, без оглед на сите предрасуди како што се бојата, расата, полот, јазикот политичко и секакво друго мислење. Со инвазијата на Русија која претходно иако се најави, ама касно Европските земји останаа на ставот против земјата Русија, бидејќи непочитувањето на меѓународното хумано право доведува до уништување на цивилно население и голем број на деца кои и самите не се криви кога се работи за интерес на големите сили и погобување на цивили од различна вера и раса.

Европската конвенција за човекови права (ЕКЧП) согледувајќи ги сите работи кои се одвиваат за време на војната меѓу овие две земји, разменување на воени сили и решавање на стратешки документи и свои и лични интереси, а страдање на цивилното население доведува до многу прашања, кои ќе се разгледуваат одпосле кога ќе заврши војната со огромни последици.

Европа и човековите права е принцип со кој се занимават западноевропските земји и заштита на сите права. Додека европската конвенција за човекови права во кои се залагат сите западноевропски држави за да се заштити владеењето на системот во кој не се почитуват правата на човекот во војна.

Европскиот суд за човекови права ќи презема сите улоги на уставниот суд во национални правни системи. Знаеме дека конвенцијата стапи на сила во далечната 1953 година и се услои вкупно од 47 земји на советот на Европа, овој број се повеќе

се зголеми со падот на Берлинскиот ѕид во 1989 година и од тогаш бројот се повеќе се зголемуваше. Денес Европската конвенција за човекови права, игра главна улога во политиката заштита на целокупното население од кој треба да се заштити секој човек не е поштеден од системот за непочитување на човечките вредности. Самата конвенција за човекови права ќи штити сите одредени политички и граѓански права кои се приоритет и тактика на времето за донесување на временска рамка за прифаќање на целата радификација. Оваа Европска конвеција за човекови права има за права да ги заштити сите граѓански права т.с сите малцински групи независно дали тие се разликуват по боја, раса и се друго што припаѓа на на недолично однесување. Самата Европска конвенција за човекови права се состои од 16, а денес таа е составена од 25 човекови слободи за донесување на права на човекот. Европската конвенција за човекови права има за задача да ги заштити сите дејства во гаранција на сите права и државни потписнички.

Европската конвеција за човекови права има одредени протоколи кои треба да се почитуват до ден денес:

* Секој да има право на глас и право на избори;

*Секогаш да има слобода на мисла и свест;

*Секогаш да бидат пуштени во слобода говорот на медиумите;

*нормално уживање на угледот и мирот;

*слободно здружување и комплетирање на работите;

Се забранува секаква тортура нечовечко однесување и понижување, да се оди до тој степен решавање на работите дури и со смртна казна додека дојде до непочитување на правото на говор и слободно изразување.

Во Европската конвенција постојат неколку начини на толкување:

*генерално пристапување;

*конвенцијата секогаш да има смисла на однесувањето;

*секогаш на се потпира на националните ставови;

*решавање на работите со порпорционалност;

*доктрините да се начин на одложување;

*секогаш да се слушне говорот на ефективно донесување на одлука;

*нормално и јасно значење на текстот;

*терминот конвенција да се донесува со автономно значење;

*интерепетивна улога на судот;

Европскиот суд за човекови права е машинерија за спроведување на сила за разлика

од други меѓународни договори за одредени човекови права кои се спроведуваат во системот на човештвото во кои можат да се спроведат индивидуални и државни жалби. Европскиот суд за човекови права е составен со протокол 11 за заштита и угледот на човекот и неговите права кои се изнесуват јавно пред судот со судии со постојано заседание. Во самиот систем за Европски човекови права имаат пристап на персонал повеќе од 800 милиони луѓе и можат да изнесат секаков вид на жалба за повреда на своите основни принципи кои се омаложувани од трето лице. Со неговото формирање овозможува предупредување на ослабените демократски стандарди или евентуално појавување на одредена диктатура. Судот кој започна со работа и на 1 ноември 1998 година со прифаќање на протоколот 11 е одраз на две оделни времиња кои моментално функцоинираат Европскиот суд за човекови права и Европскиот комисија за човекови права. Должината на решавање на случаите во судот е времето потребно за решавање на сите потребни аспекти, комисијата на судот е составена од судови од различни места и од секоја држава со главно седиште во Стразбург и истите не можат да се ангажират по никаков друг основ и со формирање на повремено решавање на работите на одредено место доколку се потребни тие се наменети само за таа цел со долгорочно размислување и решавање на работите со точни и одлучни решенија.Европскиот суд за човекови права добиваше се повеќе и повеќе поголемо значење кои се радификуваше од 47 земји кои ги кажавме предходно со негово повторно освојување во 2004 година на Советот на Европа но од страна на Руската радификација која се случи на 18 февруари 2010 година, па мораше да се стави во функција на 1 јуни 2010 година. Со новите измени самиот протокол дозволува пристап само до еден судија за разлика од предходниот кој беше во функција од три судии за да полесно се одлучува за сите постапки за решавање на еден предмет. Постапката за скратување доведо до степен во кој пак решавањето на посложените работи каде требаа седум судии, сега се решава многу пократко се донесување на одлука со само тројца судии. Европскиот суд во Стразбург со донесување на одлуката каде беа потребни одредени работи за решавање со протоколот 14 се решија доста значајни работи за отфрлање на работи кои се ниски за нив за решавање да се решат на одредено место каде протоколите се соодветни за тие постапки. Конвенцијата на судот за човекови права е одреден со посебни протоколи од Делот 2 од самата конвенција, судот треба да биде толку голем со број на одредени судии по бројот на жители на одреденото општество, овие судови се избираат на секои 6 години со право за нивно реизбирање, за да имаме

ефикасност на судот во самата постапка треба да имаме останување на судиите на подолг временски период од минимум 9 години за да имаат поголема ефикаснот во самиот ситем на функционарање, за тоа што доволно ја познават работата за правилно функционирање и за решавање на постапките на пократок временски период. За да еден суд биде на функција во оваа област треба да има искуство во делот на судството за познавање на работите и долгогодишно искуство во оваа професија и да имаат морален углед кон самата институција која ја работат и за вршење на судски постапки со правни стручнаци во призмата на комплетноста. Во самиот суд за човекови права и во самото судство овие судии не смеат да се ангажираат во смисла на нивна независност и непристрасност за согледување на работите само кон една страна и барање на друго работно време, кога знаеме дека истите треба да бидат ангажирани кон оваа цел и да бидат внесени нормално правилно да ги донесат одлуките кога ќе се работи за постапка која не може да се реши на каков било друг начин.

Пленарното собрание кое спаѓа во овој состав за реизбирање на судии и помагање околу работата која доаѓа од голема помош за да се засили постапката за решавање на секаков вид на постапка која му е дадена на надлежност на судот. Секогаш изборот на судии се предава на парламентарното собрание на советот на Европа и тој избор се врши секогаш од страна на тројца кандидати од претходно договорена страна, ова мнозинство нема да гласа додека самите одредби не ги исполнуват основните правила, а основните правила се:

*секогаш да бидат судии на гласањето;

*државата која ги номинира да биде соодветно услогласена со сите потребни работни принципи на функционирање;

*познавање на еден службен јазик кој го познаат сите судии, за да може да се разбере од сите страни и да се донесе правилна одлука за изборот на судии и за донесување на понатамошна постапка;

*да се запази рамноправноста каде ќе има еден маж и една жена, за кои ќе се потребни за во иднина доколку се суди на начин во кој се застапени правата на жената, а не смее да присуствува само маж, мора да има присуство и од понежниот пол во самата постапка;

*изборот на праќање на судии се избира на ниво што секоја држава треба да прати само свој преставник;

*собранието на крајот донесува конечна одлука со сите потребни постапки и разгледување на работите од двете страна за да имаме конечна одлука со конкретни задачи и конкретни цели;

Самите судии се вадат од постапката каде ги гледаат своите интереси од различни причини, конфликт на свој личен интерес со времено работење и пријателски работи кои се на страната само на одреден судија. Сите овие постапки кои ги наведовме до сега самиот суд за Европски права и во самиот систем постои еден така наречен AD HOC судија во Европскиот sид на правдата, која поради одредени причини имаме откажување на еден судија од системот да се постави судијата која е во резерва или така нареченият AD HOC судија кој е предвиден во протоколот 14 за секоја држава која треба да достави список на секаков вид на персонал и секаков вид на судии, за да не дојде до Претседателот да направи избор на нови судии во самиот систем на функционирање и одлучно преименување на сите постапки како што се водат до сега во Европскиот sид на правда. Адмистративната работа на судот и постапките за функционирање на судот ги избира пленарното собрание во кој состав спаѓаат сите судии за решавање на проблемот, без кој не можат да функционират судиите на Европскиот суд за правда за која е потребно да има персонал за кој ќе мора да ги запишува сите потребни задачи и постапки кои се наведени во работата. Судиите на Европскиот суд на правда исто така има одбори од 9 или 10 судии кои мора законски да се менуваат на секои 3 години и сите овие ротации мора да ги застапуват родовата и географска смисла, самите одлуки се носат од Судскиот совет па овој суд е составен од 17 судии кои мора да се одобрат по пат на ждрепка од сите одбори и игра значајна улога во работата на Уставниот суд. Уставниот суд е составен од два дела во кој првиот дел се сместени иницијативите за жалби и опредевување, додека во вториот дел се сместени сите процедури дополнителни протоколи за работа.

Сите показатели укажуват дека секое лице дали се работи за физичко или правно може слободно да постави жалба до Европскиот суд за правда во кое ќе му е укажано за непочитување на човековите права кај човекот, без оглед на националната припадност, место од каде доаѓа, негов статус и деловната способност, сите договорени страни ниту во еден случај не смеат да ги кршат човековите права на општеството и вршењето на индивидуална жалба која може да ја поднесе секое правно или физичко лице во кое ќе се смета дека не се почитува меѓународното хумано право. Одредената страна има за право да се обрати до судот за разгледување на сите работи доколку имаме забелешки во работата на самиот систем. Во самиот

суд за човекови права официјален јазик е англискиот и францискиот, ама може секое лице да поднесе жалба на кој било јазик самата жалба ќе мора да се разгледа и да се преведе на јазикот, кој е разбирлив за сите и да се реши на начин како што е најдобро, бидејќи секое лице нема да знае да напише на јазик кој го разбираат судот за Европски прашања.

Системот мерење на остварување на човековите правила или кратко кажано ПЗЧП пристап застапен за човекови права во кој ги опфаќа сите процедури, самиот тој систем може да се подели на повеќе индикатори како што се:
*Индикатор на структурни одлуки;
*Процесни индикатори; .
*Индикатор на исход или така наречен outcome;
Во првиот случај индикатор на структурни одлуки се јавува од потребата и оцена на на исполнување и изготвување на посветеноста на државата кон имплементација на сите обврски и ги заземаат највисоките нивоа на обврски.
Структурните индикатори се толку деликатни и толку специфични секогаш и во секое време донесуват одлука за креирање стратегии, секогаш планови за унапредување на сите човечки права со одредени преземени обеврски за потребата од креирање на инфаструктурата на едно општество, за да се зачуваат сите вредности кои се потребни.
Самите структурни индикатори можат да се поделат на неколку елементи во намерата на посветоноста на една држава за да се преземат обврските за сите човекови права тие чести инструкции се:
*Секоја држава треба да има протоколи за радификација на човековите права;
*Сите политики и стратегии и механизми кои постојат за да се формираат одредени обврски;
*Потребни се временски рамки за донесување и носење политички стратегии и законодавни инфраструктурни механизми;
*Да се почитува временската рамка за потребите и процедурите;
Самите процесни индикатори имаат друга улога во донесување на одлука и исполнување на обврските.Процесните индикатори се толку специфични што тие се мерат со конкретни носители на должности за трансформација на сите преземени обврски за конкретни резултати на терен.
Индикаторите на процесите се поврзуваат со сите мерки и активности со конкретни

постигнувања и сите заедно кога ќе се консолидираат ќе треба да ја постигнат вистинската цел, самите процесни индикатори треба да знаат дека секогаш ќе има одредени промени, за да се оствраи правото на правдата и да донесат унапредување на отчесноста на сработеното. За целата работа два субјекта се значајни, првиот е да поврзува процес на конкретен структурен индикатор со индикатор на одреден исход, додека пак вториот индикатор е да представи конкретна сила на активноста со преземени обврски и должности.Процесните индикатори помагаат да ги трансформираат преземените ибврски во одредена цел на резултатот, до самите трансформации и преку одредени импликации на политиката, акциски планови, конкретни мерки и секојдневни активности со индикатори кои треба да се набројат за да се оствари посакуваната цел:

*Индикатори со буџетска алокација за да се остварат човековите права;
*да се опфатат сите политики, програми и стратегии и акциски документи и нормално активности;
*сите поднесени жалби за прекршување на одредени човекови права како и односот на остварени прекршувања;
*посебно значење ќе дадеме за подигање на свеста кај сите носители на должноста за да се исполнат обврските кај имателите на права за да се остварат права;
*да се адресират конкретните проблеми на финансиски и не финансиски носители на должноста да ги адресираат конкретните проблеми во остварување на човековите права;
*сите законски и подзаконски акти на релевантните закони преку законоданствено овозможување и остварување на човековите права кои во практика функционираат;

Последниот индикатор или индикаторо на исход ги опфаќа сите индивидуални и колективни унапредувања за да се оствари одредено право за одреден контекст и на тој начин се одразуваат сите степени на уживање на тие права. Тие се одредуваат по времето и влијанието на сите различни процеси кои мора да се изразат во заеднички или заседни процеси на индикатори, самите индикатори не се прилагодливи на промените кои се случуваат за времето до дека се имплементираат за одредена политика и програма, индикаторите се мерат по времето кои се случуваат и се претставуват како конкретен резултат.

Имплекаторите на услех се имплементираат за да се постигне одреден услех и саканите резултати и саканите предвидени резулати, кои зависат од целите и исходите што секој сака да ги постигне, за да се оцени одредена страна како што е

потребно овие индикатори помагаат при оценување на сите сработени резултати на напори и активности што мора да ги презема државата со цел да ги унапреди уживањата на човековите права како што се:

*редовното образование како значаен сегмент;

*да се внимава на дискриминицијата;

*сите меѓуетички карактери во образовните процеси

да се внимава со трговијата на персоналот и луѓето;

*сите жени кои се жртви на семејно насилство;

Сите кажани индикатори кои ги споменавме досега кажуваат дека играат главна улога во работата во одредено општество не само во економски план туку и во помагање на одредена група на персонал или луѓе по случување на немил настан во тоа општество со примена на сите претходно кажани индикатори.

Ставот на Европската унија за непочитување на меѓународното хумано право, кога една земја во светот ќе дејствува за друга земја во светски рамки и како што кажавме до сега дека главното седиште е во Стразбург, во самото седиште се поставени сите принципи на строг и јасен и дефенирам начин со почитување на меѓународното право и сите Женевски конвенции токолу дојде до сериозно прекршување за ова право во донесување на одлука за сите заробоеници, бегалци и ранети, веднаш Европските држави треба да реагираат со:

-јавни осуди за лицето кое не го почитува правото;

-секакви санкции;

-веднаш да се дејствува со хуманитарна помош;

Европските земји имаат секогаш став за почитување на хуманото право и секогаш се залагаат за одговорност и одредени санкции по реални принципи, а сите овие принципи се под влијание на геополитички фактори.

5.9 Влијанието на НАТО и статусот на Северна Македонија земја членка на НАТО

Грчкото вето на Самитетот во Букурешт во 2008 година е историски преседан, Република Македонија иако ѓи исполнуваше сите услови и критериуми за членство, процесот беше блокиран поради името, НАТО покажа согледување на сите работи не само во поглед да се исполнат сите воени и безбедносни услови, туку и спорот со името е бил неминовен за решавање на статусот и влез на Македонија во големото

семејство. Со потпишување на Преспанскиот договор во 2018 годинна се отвори патот на Македонија за влез во големото семејство кое е јасно дека билатералните конфликти се решија со билатерален начин.

Статусот на Северна Македонија како земја членка на НАТО од 27 март 2020 [13]година, придонесува до поголеми инвистиции во нашата земја и развој на општеството кое значи постабилна држава и економски посилна. Исто така самото членство во НАТО доведува до јакнење на надворешниот интегритет и суверинитет на Република Северна Македонија кон зајакнување на безбеднсота на нашата држава. Политички воен сојуз нато од вкупно 32 земји членки, во кој имаме колективна одбрана на повеќе од 1 милијарда луѓе, НАТО е организација која промовира демократски вредности и овозможува на сите колективни земји членки да се соберат на една заедничка маса и да ги решат проблемите во градење доверба и за долг рок спречување на конфликти. Како воен сојуз НАТО секогаш гледа работите да ги реши на мирен начин, доколку не се успее на мирен начин да се решат работите тогаш се постапува кон членот 5 од Вашингтонскиот договор или под мандатот на Обединетите нации самостојно или заеднички да го решат проблемот кој е зададен на земјата која е нападната од друга земја, а не е земја членка на НАТО.

Двете најголеми сојузници на 21 век НАТО и ЕУ се кон градење на вредности кои имаат комплементарни и кохерентни улоги во мирот и безбеднсота, нормално Северна Македонија во целост го поддржува унапредувањето на стратешкото партнерство помеѓу двете најголеми сили НАТО и ЕУ, во градење на воена мобилност, изградба на мобилност, секогаш развој на нови технологии и управување со безбедноста и борба со најлошото на 21 век сајбер и хибритни напади и закани на цивилното население.

Знаеме дека на 27 март 2020 година Северна Македонија стана триесетта земја членка на најголемиот воен сојуз, а самите почетоци на Северна Македонија датираат уште во далечната 1993 година, кога собранието изгласа закон за пристапување на Македонија кон најголемото семејство НАТО и ЕУ, кои беа

[13] Зголемена стабилност и безбедност, подобра меѓународна позиција, стабилна за инвистиции, модернизација на Армијата по сите НАТО стандарди, јакнење на домократијата, владеење на правото и човековите права.

значајни приоритете на нашата земја. Во далечната 1995 година, тогаш Република Македонија со потпишување на рамковниот договор кон приклучување кон програмата за партнерство и мир, Република Македонија се прими во Северноатланскиот совет за соработка, а подоцна на 14 јуни 1996 година се отвори и Канцеларијата за врски на НАТО во Скопје. Во 1999 година на состанокот кој се одржа во Вашингтон, Република Македонија се стегна со статус земја кандидат за членка во Алијансата, понатаму во 2008 година Македонија во самитот во Букурешт, Македонија може да добие членство во големото семејство во НАТО додека го премени името со Грција и другите состаноци кои се одржија како што се во Лисабон, Варшава, Чикаго, Велс Алијансата одлучи единствено решение да влезе Македонија во големото семејство на НАТО е решавање на статус со промена на името кое е пречка од Република Грција. Големите сили се собраа повторно но овој пат во Брисел на 11-12 јули 2018 година, донесоа одлука Северна Македонија да почне кон пристапот и разговорите во Алијансата за да пристапи кон големото семејство НАТО, до тогаш министер за надворешни работи се испрати писмо за условите кои треба да ги исполни Северна Македонија за да влезе во НАТО. Министерот за надворешни работи испрати писмо до Генералниот секретар на НАТО со кое Македонија се обврзува да ги исполни ветувањата и да ги почне преговорите и да стане НАТО земја членка на големото семејство.

Слика 8: Дел од земјите членки на НАТО алијансата во Европа.

Тогашните 29 земји членки на НАТО со седиште во Брисел и со присуство на Генералниот секретар на НАТО и Министерот за надворешни работи на Република Северна Македонија се потпиша долгоочекуван договор и почна постапката на

Македонија за влез во Алијансата, процедурата за целата радификација на пристапниот протокол беше финализиран на 19 март 2020 година кога Амбасадарот на кралството во Шпанија во Вашингтон го предаде инструментот за ратификација на Вашингтонскиот договор со што заокружи и последната фаза за приклучок на Северна Македонија кон членството на НАТО-Атланскиот сојуз.

Собранието на Република Северна Македонија, одлучни конечно со пристапот и интеграција на 11 февруари 2020 година со кој го прифати Североатланскиот сојуз, по што на 20 март 2020 година, конечно се потпиша и радификацијата од претседателот на државата за членство во НАТО и за да се стави крај на овој дециниски проблем на 27 март 2020 година конечно преку Амбасадата Република Северна Македонија во Вашингтон во Стејт Департментот во САД и тој момент Македонија конечно стана триесетта земја членка на НАТО Алијансата-воениот сојуз. Република Северна Македонија од тој значаен датум конечно, дојде до значаен придонес за да може да помага на другите земји сојузнички, околу мирот безбедноста на НАТО, ЕУ и ООН со целиот поширок регионот и светот, и придонесот во меѓународните операции е стратешка цел на Република Северна Македонија за придонесување на глобалниот мир и предизвиците за подготвеност за споделување на предизвици како конечно постојана земја членка на НАТО.

6. Проверка на хипотеска рамка

Меѓународните организации се тајни институции создадени од држави врз основа на меѓународни договори, со цел да се уреди и унапреди соработката меѓу нив во различни области од заеднички интерес. Нивната основна улога е да придонесат за одржување на меѓународен мир и безбедност, преку превенција и решавање на конфликти, мировни операции и дипломатски посредување и формирањето на НАТО алијансата има главна улога во одржување на светскиот мир, во дел на оваа организација спаѓаат и ООН, Европската унија, Светската здраствена организација за да имаме мир и безбеднсот за спречување на конфликти со воведување на мировни операции во посредување на одредени земји кои би можеле да се нападнат во блиска иднина., Економскиот развој и финансиската помош со одредени проекти се доста значајни за сите овие земји кои се не стабилни за поголема стабилност и развој на истите. Меѓународните организации имаат важна улога и во заштита и унапредувањето на човековите права, преку воспоставување меѓународни стандарди, следење на нивната примена и поддршка на демократските институции. Во областа на здравството, тие придонесуваат преку координација на глобалната политика за јавно здравје, борба против заразни болести и подобрување на здраствени системи. Дополнително, тие се активни во сферата на образованието, науката и културата, каде што промовираат размена на знаење, научна соработка и заштита на културното наследство. Во однос на заштита на животната средина, меѓународните организации играат клучна улога во борбата против климатските промени, преку создавање меѓународни договори и поддршка на одржливи политики и развој. Меѓународните организации придонесуваат за зголемена меѓузависност на државите и јакнење на меѓународната солидарност. Тие секогаш претставуваат важен механизам за

регулирање на односите меѓу државите и за обезбедување постабилен и поуреден меѓународен поредок.

Во денешните современи услови, меѓународните организации активно спроведуваат мировни хуманитарни и стабилизациски мисии во различни делови од светот. Сите овие мисии имаат за цел да придонесат за зачувување на мирот, заштитта на цивилното ннаселение и поддршка на државите погодени од конфликти и кризи. Најзначајни се мировните операции распоредени во регионот со нестабилна безбедносна состојба, каде што вршат мониторинг на прекин на огнот, разорожување на вооружени групи и помош во воспоставување на владеењето на правото. Покрај целиот безбедносен аспект, голем дел од мисиите имааат и хуманитарна и развојна димензија. Преку нив се обезбедува храна, медицинска помош и заштита на бегалците и раселени лица. Воедно сите овие меѓународни организации спроведуваат програми за обнова на уништување инфраструктура, зајакнување на државни институции и поддршка на демократските процеси, особено во постконфликтни општества.

НАТО како водечка алијанса преку свои актуелни операции, се фокусира на колективна одбрана, обука и советување на безбедносните сили во партнерските држави, со што се придонесува за долгорочна стабилност. Европската унија, пак, реализира цивилни и воени мисии во рамки на Заедничката безбедносна и одбранбена политика, насочени кон управување со кризи, реформа на безбедносниот сектор и јакнење на владеење на правото. Моменталните мисии на поголем дел од меѓународните организации се доказ на нивната еволуција од дипломатските форуми кои се главни актери на теренот, кои дирекно влијаат на безбедноста и стабилноста на едно општество.Тие денес имаат клучна улога во спроведување на современите закани како што се тероризмот и масовните миграции и сите регионални конфликти.

Заклучок

Направеното истражување во овој магистарски труд не дава информации само за содржината на трудот, даде доста согледувања во однос на ситуацијата што е моментално актуелна во Украина.

Самата материја одговара доста деликатни прашања, самите тие заклучоци се релевантни со главната хипотеза на меѓународната организација со самата активни има улога на превенција и разрешување на одредени конфликти, согласно сите меѓународни права и сите потребни документи и одредени лоши процеси за посебноста на страните кои се случуваат самите конфликти и одредени реони и сите мерки кои се имплементираат.

Согледувањето на работите и главните хипотези покажуваат дека мировните операции насекаде околу светот се најважни за соработка со локалните власти, а приклучување на секоја земја кон нивниот принцип е различен, земајќи ја мировната мисија на НАТО во Авганистан се покажа како војна што на крај мораше да заврши со мировен договор, каде НАТО (САД) и Талибанците мораа да го вклучат и со повлекување на трупите на Американците од Авганистан. Американците тогаш направија лоша проценка на работите, затоа денес се претпазливи со ситуацијата во Украина, моментално ја следат работата со војната и финансиски ја поддржуваат Украина за не да ја направат истата грешка како во Авганистан.

НАТО се прикажува доста успешна на глобално ниво на сите места каде се стационирани војници на НАТО и каде имале комуникација со локалното население и локалните власти, самата организација доби поддршка во мисиите на ИСАФ во Авганистан како и во КФОР Косово.

Русија има доста силни врски со ДИРЕКЦИЈАТА ЗА КОЛЕКТИВНА БЕЗБЕДНОСТ, поради историјата на врските на сите поранешни земји. Важноста за

соработка со НАТО местата каде се спроведуваат миссите и соработката меѓу нив и сите други работи како што се шверцот, дрога, оружје и исламизамот и сите воени конфликти во Украина и сите други етнокуми на народот со ширење на народни верувања, сите собрани податоци можат да се употребат во иднина на состаноците во Вашингтон, Брисел, Москава и Пекинг.

Воените политички механизми кога се извршуваат сите воени операции и НАТО да се активира како глаевен актер за мирот и безбедноста, катализатор за воени операции во конфлектни места како што се мировните мисии денес во одредени земји. Во тој цел систем е вклучена и Кина со справување на безбедносни предизвици во деловите на Централна Азија и постоење на целата Шангајска организација за соработка што вреди да се спомене во сеопфатниот заклучок, кој е потврден од државен советник Жао кој вели дека Пекинг не може да е толку инертен доколку Кина се затвори со сите економски значења и интереси. Докажаните работи до сега што се спомнати, укажуваат на фактот за појавување на нови актери за искористување на сите свои интереси како што е Русија во воената интервенција во Сирија и начинот на функционирање на Турција која има операции во повеќе земји во призмата за свои интереси.

Глобалниот мир и безбедностг на ОН при донесување на воена интервенција и одредени историски примери независно дали се позитивни или негативни се покажува како делувале во Авганистан на времето со помагање на персоналот и денес тоа практично се покажува на терен со војната во Украина со делување на ОН на територија која завршија, после конфликтен период и помагање на населението од секакви прилики. Сите дипломатски предизвици во кои се вклучени билатералните договори и патот на кои што води дипломатијата на одредена држава или сојуз на неодговорени прашања, билатералните договори се клучен елемент и сите потребни придобивки кои што ќе овозможат во иднина преспектива во меѓународни односи, без разлика дали има соработка помеѓу две земји за да се реши целукупната работа со сите заеднички ставови и со решавање на одредени предизвици. Европа како земја се поголема и поголема улога има заземањето концептот на економски, политички, социјални и хуманитарни еколошки компоненти. Целиот концепт се залага на заштита на човековите права и слободи и владеење на демократијата за слобода, обезбедувањето на граѓаните од евроатланските подрачја е вистинско почитување на основните исправи и договорите за меѓународни организации. Повелбата на ОН е особено значење во помагање во хуманитарни интервенции на сите меѓународни

организации.

Користена литература

1. **Меѓународна организација Загреб 2004 –Alvin Leroy Bennett James K;**
2. **Меѓународно јавно право-Avramovic Nenand Markovic Milos (2013) Internacionalni Brcko;**
3. **The European perspective Vienna 1995, Adam Daniel Rotfeld a mew international security system;**
4. **Rubezh 2004 Akayev uveren v uspeshnom gazetasng.ru/news.php?id=3830http**
5. **New York Burns J (1978) Leadrship;**
6. **Basic. Research Report 2002.3, July 2002, Barry, Robert, "The OSCE: A Forgotten Transatlantic Security Organization;**
7. **Geopolitics & Tradition, June 15, 2016. https://katehon.com/article/nato challenges-sco-and-csto-afghanistan Baloch, Tayyab. "NATO Challenges SCO and CSTO in Afghanistan." Katehon think tank;**
8. **Security system in Transition", Aldershot Cleary L. (1998);**
9. **Dobbs M, Washington 7 April 2003;**
10. **Основно меѓународно јавно право, Beogradski centar za ljudska prava Beograd 95;**
11. **Меѓународни односи Beograd 117 fn 28 Stojanovic radoslav (1996);**
12. **Меѓународно право Skolska knjiga Splitu, Zagreb;**
13. **Declaratyion on alliance security, head of state an government;**
14. **Naval institute Press 2000, Normal Friedman the fifty year war conflict and strategu in the cold war;**
15. **The fifty year war, normal friedman conflict and strategu in the cold war;**

16. **5-9 March 2009 Ilana Bet El cash the form of defense;**
17. **A Changing Alliance," The Brookings Review, Summer 2002, Gordon, Philip, H. "NATO and the War on Terrorism;**
18. **United Press International,Istanbul, Turkey, 29 July 2004, Harding, Garth, "NATO Flirts with Afghan Failure;**
19. **The Law and Practice of the United Nations, Martinus Nijhoff Publishers, 2005, Benedetto Conforti;**
20. **Globalizing Somalia: Multilateral, International and Transnational Repercussions of Conflict, A&C Black, 2013, Emma Leonard, Gilbert Ramsay;**
21. **University of Exeter Press, 1990, Joseph Smith - The Origins of NATO;**
22. **United Nations Law and the Security Council, Ashgate Publishing, Ltd., 2005, Max Hilaire;**
23. **Unified Protector Final Mission Stats 02 November 2011, Operation;**
24. **From Collective Security to the Responsibility to Protect, Cambridge University Press, 2006, Ramesh Thakur - The United Nations, Peace and Security;**
25. **NATO Towards the Challenges of a Contemporary World 2013, nstytut Badań nad Stosunkami Międzynarodowymi w Warszawie (International Relations Research Institute in Warsaw), 2013, Robert Czulda, Robert Łoś ;**
26. **Ukraina, NATO and relations;**
27. **Operations Principles and Guidelines, 2008, United Nations Peacekeeping;**
28. **Voices from Post-Saddam Iraq: Living with Terrorism, Insurgency, and New Forms of Tyranny, ABC-CLIO, 2008, Victoria Fontan;**
29. **Multinational Military Intervention: NATO Policy, Strategy and Burden Sharing, Ashgate Publishing, Ltd., 2010, Stephen J. Cimbala, Peter Kent Forster;**
30. **Global Politics in the 21st Century, Cambridge University Press, 2013, Robert J. Jackson.**